

อิทธิพลของรูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ต่อความกลมเกลียวในกลุ่มนักศึกษา

และความผูกพันกับคณะ : การวิเคราะห์อิทธิพลส่งผ่านการระบุตัวตนทางสังคม

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

INFLUENCE OF THAI UNIVERSITY INITIATIONS ON STUDENTS' COHESION AND
AFFECTIVE COMMITMENT TOWARD UNIVERSITY FACULTY : A MEDIATING ROLE OF
SOCIAL IDENTIFICATION

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อิทธิพลของรูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ต่อความ
กลมเกลียวในกลุ่มนักศึกษาและความผูกพันกับคณะ : การ
วิเคราะห์อิทธิพลส่งผ่านการระบุตัวตนทางสังคม

โดย

นายพัชรวุฒิ สุภาคอง

สาขาวิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร. ประพิมพ์พา จรรย์รัตนกุล

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะจิตวิทยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. ทิพย์นภา หวนสุริยา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์ ดร. ประพิมพ์พา จรรย์รัตนกุล)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัชรภรณ์ บุญญศิริวัฒน์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร. นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล)

พัชรุณี สุภาคอง : อิทธิพลของรูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ต่อความกลมเกลียวในกลุ่มนักศึกษาและความผูกพันกับคณะ : การวิเคราะห์อิทธิพลส่งผ่านการระบุตัวตนทางสังคม (INFLUENCE OF THAI UNIVERSITY INITIATIONS ON STUDENTS' COHESION AND AFFECTIVE COMMITMENT TOWARD UNIVERSITY FACULTY : A MEDIATING ROLE OF SOCIAL IDENTIFICATION) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ. ดร. ประพิมพ์ภา จรรย์รัตนกุล, 118 หน้า.

งานวิจัยนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่ (แบบสร้างสรรค์ และไม่สร้างสรรค์) กับความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะภายในมหาวิทยาลัย โดยมีการระบุตัวตนทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยในประเทศไทย จำนวน 331 คน ผลจากการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ด้วยโปรแกรม LISREL Version 9.30 (Jöreskog & Sörbom, 2017) พบว่า กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อความกลมเกลียวในกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่ไม่พบอิทธิพลทางตรงของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ต่อความกลมเกลียวในกลุ่ม ผลจากการวิเคราะห์อิทธิพลส่งผ่านพบว่า การระบุตัวตนทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่านแบบบางส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์และความกลมเกลียวในกลุ่ม และเป็นตัวแปรส่งผ่านแบบสมบูรณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์และความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ นอกจากนี้ยังพบประเด็นที่น่าสนใจคือ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์มีอิทธิพลทางบวกต่อการระบุตัวตนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่ไม่พบอิทธิพลทางตรงของกิจกรรมรับน้องใหม่ทั้งแบบสร้างสรรค์และไม่สร้างสรรค์ต่อความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ แต่พบอิทธิพลส่งผ่านแบบสมบูรณ์ของการระบุตัวตนทางสังคมต่อความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์กับความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

สาขาวิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2560

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

5877619438 : MAJOR PSYCHOLOGY

KEYWORDS: UNIVERSITY INITIATION / HAZING / SOCIAL IDENTIFICATION / GROUP COHESION / AFFECTIVE COMMITMENT

PATCHARAWUT SUPAKONG: INFLUENCE OF THAI UNIVERSITY INITIATIONS ON STUDENTS' COHESION AND AFFECTIVE COMMITMENT TOWARD UNIVERSITY FACULTY : A MEDIATING ROLE OF SOCIAL IDENTIFICATION. ADVISOR: LECTURER DR. PRAPIMPA JARUNRATANAKUL, 118 pp.

This research examined the relationship of universities' initiations (constructive and destructive) with group cohesion and affective commitment toward university faculty among Thai students, with a mediating role of social identification. Three hundred and thirty-one undergraduate students from various Thai universities participated in the current study. The results from the analysis of Structural Equation Modeling (SEM) using LISREL Version 9.30 (Jöreskog & Sörbom, 2017) revealed that the constructive-initiation-activity (CIA) had a positive direct effect on students' group cohesion at $p < .01$. In contrary, the destructive-initiation-activity (DIA) had no direct effect on group cohesion. Moreover, we found that the social identification was a significant partial mediator of the relationship between CIA and group cohesion, and was a significant full mediator of the relationship between CIA and affective commitment. Surprisingly, DIA had a significant positive effect on social identification at $p < .01$. While both CIA and DIA had no significant direct effect on affective commitment. Nevertheless, a full mediating effect of social identification was found for the relationship of DIA with group cohesion and affective commitment toward university faculty.

Field of Study: Psychology

Academic Year: 2017

Student's Signature

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลุล่วงออกมาอย่างสมบูรณ์เช่นนี้ไม่ได้ หากปราศจากบุคคลดังมีรายนามดังต่อไปนี้

อาจารย์ ดร.ประพิมพา จรัสรัตนกุล (ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์) ผู้ให้ความรู้ คำปรึกษา และคำแนะนำต่างๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย รวมถึงคอยผลักดันและให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่แก่ข้าพเจ้า ผู้ซึ่งไม่เคยมีประสบการณ์ด้านการทำโครงการวิจัยใดๆ มาก่อนด้วยความเมตตาและกรุณา ยิ่งจนสามารถผลิตผลงานวิจัยชิ้นนี้ออกมาได้อย่างสมบูรณ์แบบ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

อาจารย์ ดร.ทิพย์นภา หวนสุริยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรภรณ์ บุญญศิริวัฒน์ และอาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล (คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์) ที่กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมแก่ข้าพเจ้า ทำให้โครงการวิจัยของข้าพเจ้ามีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

คณาจารย์คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านอื่นๆ ที่ช่วยกรุณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยฉบับใหม่ให้แก่ข้าพเจ้า รวมถึงคุณวัลลภ สีหเดชวีระ บุคลากรฝ่ายวิชาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่คอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำด้านต่างๆ อันเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ข้าพเจ้า ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

คุณปณต ศรีสินทรัพย์ ตำแหน่งผู้ช่วยบรรณาธิการรายการข่าวภาคภาษาอังกฤษ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (Radio Thailand FM88) ที่สละเวลาให้เกียรติมาทำการแปลภาษาย้อนกลับในขั้นตอนการแปลภาษาเครื่องมือวิจัยให้ข้าพเจ้า ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

คุณกิมภาพ ลิสมิทธิ ที่ช่วยเหลือเรื่องขั้นตอนการประมวลผลการวิจัยด้วยกระบวนการทางสถิติ รวมถึงเพื่อนๆ และรุ่นพี่ คณะจิตวิทยาทุกคน ที่คอยช่วยเหลือและสนับสนุนข้าพเจ้าเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณยิ่ง

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ว่าที่ร้อยตรี สุพพัต สุภาคง และ นางศรีสุดา สุภาคง คุณพ่อและคุณแม่ของข้าพเจ้า ที่เลี้ยงดู สนับสนุนการศึกษา รับฟังปัญหา และคอยให้กำลังใจเคียงข้างกันมาโดยตลอด ทำให้ข้าพเจ้าเป็นข้าพเจ้าได้ดังเช่นทุกวันนี้ ขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสองด้วยความรักและบูชายิ่งมาไว้ ณ โอกาสนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
1.2.1 ประวัติกิจกรรมรณรงค์ใหม่ และการเข้ามาสู่ยังประเทศไทย.....	4
1.2.2 ประเภทกิจกรรมรณรงค์ใหม่.....	5
1.2.3 การระบุตัวตนทางสังคม.....	12
1.2.4 ความกลมเกลียวในกลุ่ม.....	13
1.2.5 ความผูกพันด้านจิตใจ.....	15
1.2.6 อิทธิพลส่งผ่านการระบุตัวตนทางสังคม.....	17
1.2.7 กิจกรรมรณรงค์ใหม่ และ ความกลมเกลียวในกลุ่ม.....	19
1.2.8 กิจกรรมรณรงค์ใหม่ และ ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ.....	22
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	25
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	26
1.5 คำถามงานวิจัย.....	26
1.6 สมมติฐานงานวิจัย.....	26
1.7 โมเดลการวิจัย.....	27

1.8 คำจำกัดความในการวิจัย	27
1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	29
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย	31
2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
2.2.1 การเก็บข้อมูลในขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถาม.....	34
2.2.2 การเก็บข้อมูลในขั้นตอนการทดสอบสมมติฐานและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
2.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถาม.....	35
2.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการทดสอบสมมติฐานและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
2.3.3 การแปลภาษาเครื่องมือวิจัย.....	41
2.3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	42
2.4 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	51
2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	51
บทที่ 3 ผลการวิจัย.....	53
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย.....	69
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	79
รายการอ้างอิง.....	82
ภาคผนวก	89
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	118

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	ประเภทกิจกรรมรับน้องใหม่และค่านิยมลักษณะกิจกรรมจากงานวิจัยในอดีต	9
ตารางที่ 2	คะแนนการประมาณค่า มาตรการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่.....	37
ตารางที่ 3	คะแนนการประมาณค่า มาตรการระบุตัวตนทางสังคม	38
ตารางที่ 4	คะแนนการประมาณค่า มาตรการความกลมเกลียวในกลุ่ม	39
ตารางที่ 5	คะแนนการประมาณค่า 7 ระดับ มาตรการความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ	40
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างงานวิจัย	56
ตารางที่ 7	ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ในงานวิจัย.....	59
ตารางที่ 8	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิจัย	62
ตารางที่ 9	การเปรียบเทียบสถิติไค-สแควร์สอดแทรกระหว่างโมเดลวิจัย	65
ตารางที่ 10	ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม.....	66
ตารางที่ 11	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย.....	68

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	โมเดลการวิจัย.....	27
ภาพที่ 2	โมเดลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยัน มาตรการรับรู้ลักษณะกิจกรรม รับน้องใหม่ (กิจกรรมแบบสร้างสรรค์).....	45
ภาพที่ 3	โมเดลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยัน มาตรการรับรู้ลักษณะกิจกรรม รับน้องใหม่ (กิจกรรมแบบไม่สร้างสรรค์).....	46
ภาพที่ 4	โมเดลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยัน มาตรการระบุตัวตนทางสังคม.....	47
ภาพที่ 5	โมเดลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยัน มาตรการความกลมเกลียวในกลุ่ม.....	49
ภาพที่ 6	โมเดลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยัน มาตรการความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ.....	50
ภาพที่ 7	ผลการทดสอบโมเดลวิจัย.....	63
ภาพที่ 8	ผลการทดสอบโมเดลวิจัย (หลังการปรับ).....	64

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความกลมเกลียวในกลุ่ม (Group cohesion) และความผูกพันด้านจิตใจ (Affective commitment) ถือเป็นสองปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อด้านบวกต่างๆ ภายในสังคมมหาวิทยาลัย โดยความผูกพันด้านจิตใจทำให้นักศึกษาเกิดความจงรักภักดีกับสถาบันการศึกษา (Bowden & Wood, 2011) ส่งผลต่อเจตคติและพฤติกรรมทางบวกของนักศึกษา (Tinto, 2006 อ้างถึงใน Gozukara & Yildirim, 2015) ส่งเสริมให้นักศึกษาเลือกดำรงสถานภาพการเป็นนักศึกษาต่อเนื่องไปจนถึงวันสำเร็จการศึกษาโดยไม่คิดย้ายไปยังมหาวิทยาลัยอื่นหรือลาออกไปก่อนกลางคัน (Tinto, 2006; Woosley & Miller, 2009 อ้างถึงใน Gozukara & Yildirim, 2015) และยังลดอัตราการพุดจาวว่าร้ายสถานศึกษาของตนกับบุคคลอื่นได้ (Decoster et al., 2013) ครั้นเมื่อเกิดความผูกพันกับสถานศึกษาแล้ว นักศึกษาย่อมเต็มใจแนะนำหรือชักชวนบุคคลอื่นให้มาสมัครและศึกษาภายในสถาบันเดียวกับตน (Carvalho & de Oliveira Mota, 2010 อ้างถึงใน Bowden & Wood, 2011) ขยายเครือข่ายทางสังคมของมหาวิทยาลัยออกไปให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ความกลมเกลียวในกลุ่มก็ยังถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม (Forsyth, 2013) สร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์กลุ่ม (Cartwright & Zander, 1968 อ้างถึงใน Aubke, Wöbe, Scott & Baggio, 2014) เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานร่วมกันเป็นทีมและประสิทธิภาพของผลงาน (Forrester & Tashchian, 2006; Evans & Dion, 2012) และยังสามารถลดภาวะความกดดันอันก่อให้เกิดเป็นความเครียดและลดอัตราการลาออกจากมหาวิทยาลัยกลางคันได้ (Forsyth, 2013) ด้วยเล็งเห็นถึงความสำคัญของผลลัพธ์ที่พึงเกิดขึ้นจากตัวแปรดังกล่าวทั้งสอง ทำให้งานวิจัยนี้ต้องการศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้าง ความกลมเกลียวและความผูกพันกับคณะภายในมหาวิทยาลัย ผ่านบริบทของการทำกิจกรรมร่วมกันของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยไทย

ประเด็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอันก่อให้เกิดเป็นความกลมเกลียวและความผูกพันกับสถานศึกษาถือเป็นประเด็นหลักที่ควรให้ความสำคัญในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันภายในสังคมมหาวิทยาลัย เนื่องจากนักศึกษาไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ภายในมหาวิทยาลัยได้แต่เพียงลำพัง จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยบุคคลอื่นทั้งในเรื่องการเรียน การใช้ชีวิต และการปรับตัวต่างๆ นับตั้งแต่วันแรกเริ่มเข้าศึกษาตลอดไปจนถึงวันสำเร็จการศึกษา รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ดีภายในมหาวิทยาลัยยัง

จัดเป็นความต้องการแรกเริ่มของนักศึกษาที่ประสงค์จะได้รับเมื่อเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย โดยจากผลสำรวจความคิดเห็นของกรุงเทพโพลล์ (2557) พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่คาดหวังว่าจะได้เจอกับสังคมที่ตีระหว่างเพื่อนและการดูแลที่ดีจากรุ่นพี่ภายในมหาวิทยาลัย โดยได้รับการรายงานมาเป็นคะแนนสูงที่สุดอันดับที่สองรองจากการคาดหวังว่าจะเรียนสบาย มีความสุข และไม่เครียดซึ่งได้รับการรายงานมาเป็นอันดับที่หนึ่ง (กรุงเทพโพลล์, 2557) แสดงให้เห็นว่ารองลงมาจากประเด็นเรื่องการศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและรุ่นพี่ภายในมหาวิทยาลัยตามติดมาเป็นอันดับต้นๆ

“กิจกรรมรับน้องใหม่” ถือเป็นประเพณีที่สถาบันระดับอุดมศึกษาหลายแห่งถือปฏิบัติสืบกันมาอย่างช้านานในสังคมไทย (ไตรถิกา นุ่นเกลี้ยง, 2557) มีจุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรมเพื่อให้เป็นประเพณีอันดีงามในการเสริมสร้างความรัก ความอบอุ่น และความสามัคคีระหว่างนักศึกษารุ่นพี่และรุ่นน้อง (สุรียา งามสำเร็จ, 2547) แต่ทว่าด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้รูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ได้ถูกดัดแปลงและผิดเพี้ยนออกไปจากจุดมุ่งหมายเดิม (ประภาพร ศรีตระกูล, 2546; สุรียา งามสำเร็จ, 2547) โดยมีนักศึกษาบางกลุ่มเริ่มใช้ความรุนแรงและอำนาจเพื่อข่มเหงรุ่นน้องในทิศทางไม่เหมาะสม เช่น การใช้วาจาขู่ตะคอกรุ่นน้องเพื่อสร้างความกดดัน (การว้าก) การลงโทษด้วยวิธีที่รุนแรง การบังคับดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ การอมลูกอมส่งต่อกันทางปาก การเคี้ยวพริก หรือการทานนมข้นหวานบนร่างกายและให้เพื่อนเลีย (สมสมร วงศ์จริต, 2533; สุรียา งามสำเร็จ, 2547; ศรีสุดา สิงห์-พรหม, 2531; นพดล ปกรณ์นิมิตติ, 2552) ทำให้เริ่มเกิดอุบัติเหตุและการเสียชีวิตของนักศึกษาขณะเข้าร่วมกิจกรรม และทำให้กิจกรรมรับน้องใหม่ได้กลายมาเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยในที่สุด

จากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมรับน้องใหม่ ทำให้นักวิจัยหลายท่านออกมาทำการศึกษาวิจัยและพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่สามารถส่งผลกระทบต่อด้านลบต่างๆ แก่ตัวผู้เข้าร่วม อาทิเช่น Mann, Feddes, Doosje และ Fischer (2015) ได้ศึกษาอิทธิพลของรับน้องใหม่แบบรุนแรงกับความรู้สึกต้องการใกล้ชิดสัมพันธ์กับผู้อื่น พบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบรุนแรงส่งผลให้ผู้เข้าร่วมเกิดความอับอาย ด้อยค่า และเสื่อมเสียเกียรติ อันเป็นผลจากการโดนดูถูกเหยียดหยามระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม อีกทั้งยังไปลดความต้องการผูกสัมพันธ์กับผู้อื่นลง ทำให้นักศึกษาไม่อยากรู้จักหรือไม่ต้องการสร้างเพื่อนใหม่แต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับผลจากงานวิจัยต่างๆ ในประเทศไทยของ ศรีสุดา สิงห์-พรหม (2531), ไตรถิกา นุ่นเกลี้ยง (2557), สุรียา งามสำเร็จ (2547), อรพินทร์ ชูชม และคณะ (2542), และสมสมร วงศ์จริต (2533) ที่ศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากรับน้องใหม่ประเภทรุนแรงภายในมหาวิทยาลัยไทย โดยต่างพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ที่รุนแรงส่งผลให้นักศึกษาเกิดความเครียด ความคับข้องใจ ความกดดันทางจิตใจ หรือมีการปลุกฝังความเชื่อที่ผิดจากรุ่นพี่ เช่น เป็นลูกผู้ชายต้องดื่มสุรา จนทำให้นักศึกษาบางคนทนไม่ไหวต้องลาออกจากมหาวิทยาลัยไปกลางคัน เป็นต้น

ในทางกลับกัน การศึกษาจากทางตะวันตกบางงานกลับพบอิทธิพลของกิจกรรมรับน้องใหม่ ต่อผลลัพธ์ด้านบวกที่ขัดแย้งกันออกไป เช่น Allen และ Madden (2008) ได้ศึกษากิจกรรมรับน้องใหม่ประเภทรุนแรง หรือ Hazing (มีการกลั่นแกล้งรุ่นน้องให้รู้สึกอับอายขายหน้าและการดูหมิ่นเหยียดหยาม) โดยได้สำรวจความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาที่ผ่านประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว พบว่าแม้จะรายงานว่าเคยผ่านรับน้องใหม่ชนิดที่รุนแรง แต่นักศึกษากลับไม่รับรู้ถึงความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมแต่อย่างใด และยังรายงานความคิดเห็นถึงผลกระทบจากการเข้าร่วมกิจกรรมที่รุนแรงว่าทำให้พวกเขา รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม รับรู้ได้ถึงความสำเร็จบางอย่าง รู้สึกเข้มแข็งขึ้น และสามารถทำผลงานในชั้นเรียนออกมาได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผลนั้นยังสอดคล้องกับผลจากงานวิจัยของ Dias และ Sá (2014) ที่ทำการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยในประเทศโปรตุเกสถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ที่รุนแรง ซึ่งก็พบผลว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ที่รุนแรงก่อให้เกิดผลกระทบด้านบวกแก่นักศึกษา โดยนักศึกษาระบุในการสัมภาษณ์ว่าระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมพวกเขาเกิดความรู้สึกวิตกกังวลและหวาดกลัวจากภาวะถูกคุกคามโดยนักศึกษารุ่นพี่ จึงทำให้รู้สึกว่าจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนนักศึกษาคนอื่น ๆ เพื่อแก้ไขจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ไปพร้อมๆ กันในฐานะผู้ร่วมชะตากรรมเดียวกัน อีกทั้งยังต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษารุ่นพี่เพราะพวกเขาต้องการถูกยอมรับเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม ความรู้สึกดังกล่าวก่อให้เกิดเป็นความกลมเกลียวในกลุ่มขึ้นผ่านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มร่วมกับสมาชิกคนอื่น ๆ และนอกจากนี้ ผลจากการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักกีฬาในงานวิจัยของ Johnson และ Chin (2015) ก็ยังพบผลลัพธ์ทางบวกจากกิจกรรมรับน้องใหม่ในทีมนักกีฬาด้วยเช่นกัน โดยพบว่ารับน้องใหม่ก่อให้เกิดความรู้สึกถูกยอมรับเข้าร่วมเป็นสมาชิกของทีม และนำมาซึ่งความกลมเกลียวภายในกลุ่ม อีกทั้งยังส่งเสริมการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างนักกีฬารุ่นพี่และรุ่นน้องได้อีกด้วย

ผลจากงานวิจัยของ Allen และ Madden (2008), Dias และ Sá (2014), และ Johnson และ Chin (2015) แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ไม่เพียงแต่สร้างปัญหาและความเดือดร้อนแก่สังคมแต่เพียงมุมมองเดียวตามการนำเสนอข่าวจากสื่อต่างๆ เท่านั้น หากยังสามารถให้ผลลัพธ์ในด้านบวกแก่ผู้เข้าร่วมได้อีกด้วย โดยก่อให้เกิดเป็นความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในหมู่คณะ และส่งเสริมให้เกิดความกลมเกลียวในกลุ่มได้ อย่างไรก็ตามด้วยความหลากหลายของรูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละสถานที่ จึงนำไปสู่คำถามงานวิจัยในครั้งนี้ว่ากิจกรรมรับน้องใหม่รูปแบบใดที่จะสามารถส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการระบุด่วนทางสังคม ความกลมเกลียวในกลุ่ม และความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะได้ เมื่อศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา มหาวิทยาลัยไทย

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาอิทธิพลของกิจกรรมรับน้องใหม่ในรูปแบบกิจกรรมที่แตกต่างกันของแต่ละคณะในมหาวิทยาลัยไทยว่าสามารถส่งผลให้นักศึกษาเกิดการระบุด่วนทางสังคม นำไปสู่ความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันกับคณะได้หรือไม่ โดยจะใช้โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเข้ามาอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ศึกษาเพื่อหาหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับอิทธิพลของกิจกรรมรับน้องใหม่ต่อผลลัพธ์ด้านต่างๆ และจะเป็นการต่อยอดการศึกษาในอดีตของไทยในประเด็นการรับน้องใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นเพียงการศึกษาโดยการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์หรือการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเบื้องต้นแต่เพียงเท่านั้น ผู้วิจัยคาดหวังว่าผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้แก่คณะหรือมหาวิทยาลัยในการเสริมสร้างและพัฒนารูปแบบกิจกรรมรับน้องใหม่ที่จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการระบุด่วนเข้าร่วมกับคณะ อันจะก่อให้เกิดเป็นความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันกับคณะได้ต่อไป

1.2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 ประวัติกิจกรรมรับน้องใหม่ และการเข้ามาสู่ยังประเทศไทย

(History of Initiation Activity and its Introduction to Thai Universities)

กิจกรรมรับน้องใหม่มีความหมายตามชื่อเรียกกิจกรรม คือเป็นประเพณีที่ใช้เพื่อต้อนรับสมาชิกใหม่เข้าสู่กลุ่มทางสังคมที่มีพื้นหลัง ความสนใจ และเป้าหมายร่วมกันมาแต่เดิม (Dias & Sá, 2014) สามารถพบได้กับทุกกลุ่มในสังคมไม่ว่าจะเป็นกลุ่มนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษา (Hoover, 2000; Dias & Sá, 2014; Grubbs, 2013; Lodewijkx & Syroit, 1997; Keating et al., 2005; Allen & Madden, 2008), กลุ่มนักกีฬา (Hoover, 1999; Johnson & Chin, 2015; Keating et al., 2005; Lafferty, Wakefield & Brown, 2016; Allen & Madden, 2008), กลุ่มสมาชิกวงดนตรีหรือแม้กระทั่งภายในหน่วยงานทหารและตำรวจ (Allen & Madden, 2008)

รับน้องใหม่ถือกำเนิดขึ้นครั้งแรกที่ประเทศกรีซในสมัยกรีกโบราณ พบครั้งแรกที่สถาบันการศึกษาของเพลโต (Plato's academy) เมื่อ 387 ปีก่อนคริสตกาล (Nuwer, 1990, 1999 อ้างถึงใน Sterner, 2008) โดยเป็นความเชื่อของคนในสมัยก่อนว่าน้องใหม่เปรียบเสมือนผู้ที่ขาดการอบรมและเป็นผู้ที่ไม่มีการยอมรับ จำเป็นต้องผ่านช่วงเวลาฝึกฝนที่ยากลำบากเสียก่อนเพื่อจะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข (Sterner, 2008; นายชาติสังคม, 2555) กิจกรรมดังกล่าวได้รับความนิยมนับอย่างมาและได้แพร่ขยายออกไปสู่ยังทวีปอเมริกาเหนือ โดยเริ่มมีการก่อตั้งกลุ่มองค์การนักศึกษาขึ้นภายในมหาวิทยาลัย เรียกว่ากลุ่มภราดรภาพ (Fraternity) และกลุ่มสโมสรหญิง (Sorority) โดยได้นำเอาประเพณีรับน้องใหม่เข้ามาใช้จนเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย (Agarwal, 2005; Llaneta, 2009 อ้างถึงใน นายชาติสังคม, 2555) และถือเป็นค่านิยมในสมัยนั้นว่าหากใครได้

เป็นสมาชิกของกลุ่มดังกล่าวจะถูกมองว่ามีเกียรติและมีหน้ามีตาในสังคมมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิก

วัฒนธรรมการรับน้องใหม่เริ่มเข้ามาสู่ยังทวีปเอเชียครั้งแรกจากประวัติศาสตร์การตกเป็นอาณานิคมของประเทศชาติตะวันตก โดยได้รับการเผยแพร่วัฒนธรรมดังกล่าวเข้ามาสู่ยังประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย (นายชาติสังคม, 2555) อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการในแขนงต่างๆ ของประเทศโลกตะวันตก ทำให้มีนักศึกษาจากทวีปเอเชียเริ่มเดินทางออกไปศึกษาต่อยังประเทศฝั่งตะวันตกเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก และได้นำเอาวัฒนธรรมการรับน้องใหม่กลับเข้ามาสู่ยังประเทศบ้านเกิดของตน (สำเนา ขจรศิลป์ และ บุญเรียง ขจรศิลป์, 2531) โดย สำเนา ขจรศิลป์ และ บุญเรียง ขจรศิลป์ (2531) และนายชาติสังคม (2555) ได้ระบุเอาไว้ว่าวัฒนธรรมการรับน้องใหม่ของประเทศไทยนั้นได้รับอิทธิพลมาจากการที่คณะอาจารย์ของไทยในยุคแรกได้เดินทางไปศึกษาต่อที่ประเทศฟิลิปปินส์ และได้นำเอาระบบการรับน้องใหม่ที่ได้เรียนรู้มา (ซึ่งฟิลิปปินส์ได้รับวัฒนธรรมมาจากประเทศสหรัฐอเมริกาอีกทอดหนึ่ง) กลับเข้ามาสู่ยังประเทศไทย โดยมีพื้นฐานการจัดกิจกรรมเป็นไปตามระบบ SOTUS ซึ่งย่อมาจาก

- S = Seniority (เคารพผู้อาวุโส)
- O = Order (ปฏิบัติตามระเบียบวินัย)
- T = Tradition (ปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณี)
- U = Unity (เป็นหนึ่งเดียวกัน)
- S = Spirit (มีจิตสำนึกและน้ำใจต่อส่วนรวม)

ซึ่งหากพิจารณาจากความหมายรายตัวจะเห็นว่าเป็นระบบที่ดีที่ปลูกฝังให้นักศึกษาเป็นผู้มีระเบียบวินัยและส่งเสริมให้เกิดความกลมเกลียวซึ่งกันภายในกลุ่ม โดยการนำระบบดังกล่าวเข้ามาใช้ในช่วงแรกค่อนข้างได้ผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ทั้ง 5 ประการตามทุกตัวอักษรของชื่อระบบ SOTUS เนื่องจากจำนวนนักศึกษาในสมัยก่อนยังมีไม่มากจึงทำให้การดูแลเป็นไปได้อย่างทั่วถึง (สมสมร วงศ์-รจิต, 2533) ทำให้ระบบ SOTUS กลายมาเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในหมู่นักศึกษามหาวิทยาลัยของประเทศไทย (สำเนา ขจรศิลป์ และ บุญเรียง ขจรศิลป์, 2531)

1.2.2 ประเภทกิจกรรมรับน้องใหม่ (Types of Initiation Activity)

เนื่องจากกิจกรรมรับน้องใหม่ได้แพร่กระจายออกไปสู่ยังสถานที่ต่างๆ ที่หลากหลาย จึงทำให้มีชื่อเรียกและมีลักษณะวิธีการจัดกิจกรรมของแต่ละสถานที่ที่หลากหลายและแตกต่างกันออกไป (สุรียา งามสำเร็จ, 2547; อรพินทร์ ชูชม และคณะ, 2542; ธนรัตน์ สอนสา, 2531) อาทิเช่น ประเพณีรับน้องใหม่ขึ้นคอยของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ศรีสุดา สิงห์พรหม, 2531), ประเพณีรับน้องปล้นหอของมหาวิทยาลัยที่มีหอพักนักศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย (สำเนา ขจรศิลป์ และ บุญเรียง

ขจรศิลป์, 2531), หรือประเพณีรับน้องใหม่โคเวตต้าและประเพณีรับน้องใหม่รถไฟของมหาวิทยาลัยที่อยู่ในต่างจังหวัด (อรพินทร์ ชูชม และคณะ, 2542; ศรีสุตา สิงห์พรหม, 2531) เป็นต้น นอกจากนี้ นักวิจัยหลายท่านก็ได้ทำการนิยามชื่อเรียกกิจกรรมรับน้องใหม่โดยแบ่งตามลักษณะรูปแบบการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไป อาทิ

Hoover (1999) ได้แบ่งประเภทกิจกรรมรับน้องใหม่ตามลักษณะพฤติกรรมที่ใช้จัดกิจกรรมออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมที่ยอมรับได้ (Acceptable behavior)

หมายถึงพฤติกรรมการรับน้องใหม่ที่ให้ผลทางบวกและก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เข้าร่วม ตัวอย่างกิจกรรมเช่น การอบรมฝึกฝนก่อนเข้าร่วมแข่งขันกีฬา การฝึกทักษะความสามารถและความอดทน หรือกิจกรรมอาสาสมัครช่วยเหลือสังคม เป็นต้น

2. พฤติกรรมต้องสงสัย (Questionable behavior)

หมายถึงพฤติกรรมการรับน้องใหม่ที่ประกอบไปด้วยการทำให้ผู้เข้าร่วมรู้สึกอับอายขายหน้า มีการดูหมิ่นเหยียดหยาม การทำให้รุ่นน้องรู้สึกต่ำต้อยและเสื่อมเสียเกียรติ แต่ไม่ใช่กิจกรรมที่เป็นอันตรายและผิดต่อหลักกฎหมาย ตัวอย่างกิจกรรมเช่น การตะคอก สบถ หรือسابแข่งรุ่นน้อง การบังคับให้รุ่นน้องแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่ไม่เหมาะสม หรือก่อกวนการนอนหลับ เป็นต้น

3. กิจกรรมที่มีการใช้เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ (Alcohol-related activities)

หมายถึงกิจกรรมรับน้องใหม่ที่มีการนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารมีแอลกอฮอล์มาใช้ในกิจกรรม ตัวอย่างกิจกรรมเช่น การจัดการแข่งขันดื่มสุราระหว่างผู้เข้าร่วม เป็นต้น

4. พฤติกรรมที่ยอมรับไม่ได้และผิดต่อหลักกฎหมาย

(Unacceptable and potentially illegal behavior)

หมายถึงกิจกรรมที่ใช้ความรุนแรงและมีแนวโน้มสูงที่ผู้เข้าร่วมจะได้รับอันตราย ได้รับบาดเจ็บ หรืออาจเกิดเป็นอาชญากรรมได้ ตัวอย่างกิจกรรมเช่น การโทรศัพท์ไปข่มขู่ผู้อื่นให้เกิดความโกลาหล การขโมยหรือทำลายทรัพย์สินผู้อื่น การทำพฤติกรรมอนาจาร และการทำร้ายร่างกายผู้อื่น เป็นต้น

สำเนา ขจรศิลป์ และ บุญเรียง ขจรศิลป์ (2531), ศรีสุตา สิงห์พรหม (2531), สุริยา งามสำเร็จ (2547), สมสมร วงศ์จิต (2533), และ ธนรัตน์ สอนสา (2531) ได้ศึกษาถึงผลกระทบทั้งด้านดีและเสียจากกิจกรรมรับน้องใหม่ในประเทศไทย โดยได้แบ่งประเภทกิจกรรมรับน้องใหม่ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1. กิจกรรมรับน้องใหม่ที่ไม่รุนแรง

หมายถึงกิจกรรมรับน้องใหม่และการประชุมเชียร์ในลักษณะที่รุ่นพี่อบรมรุ่นน้องด้วย ถ้อยคำที่สุภาพ อ่อนโยน และมีเหตุผล ปลุกฝังให้มีความรักในคณะและมหาวิทยาลัย ปลุกฝังให้มีความสามัคคีกลมเกลียวซึ่งกัน รวมถึงช่วยเหลือแนะนำรุ่นน้องด้วยการให้คำปรึกษาทั้งในด้านการเรียน การปรับตัว และการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยไม่มีการใช้ความรุนแรงทั้งทางร่างกาย และวาจาในระหว่างการจัดกิจกรรม

2. กิจกรรมรับน้องใหม่ที่รุนแรง

หมายถึงกิจกรรมรับน้องใหม่และการประชุมเชียร์ที่มีการใช้ความรุนแรงทั้งทางร่างกายและวาจาในระหว่างการจัดกิจกรรม ประกอบไปด้วยกิจกรรมดังต่อไปนี้

- การว้าก
- การบังคับให้น้องใหม่วิ่งด้วยกันเป็นหมู่คณะ
- การลงโทษด้วยวิธีการต่างๆ
- การบังคับให้น้องใหม่เสพของมีเนียมามีอาการมีเนียม
- การรับน้องใหม่หรือประชุมเชียร์ที่มากกว่า 3 ครั้ง แต่แต่ละครั้งมากกว่า 3 ชั่วโมง

ผลจากการศึกษาของ สำเนา ขจรศิลป์ และ บุญเรียง ขจรศิลป์ (2531), ศรีสุดา สิงห์พรหม (2531), สุริยา งามสำเร็จ (2547), สมสมร วงศ์จรจิต (2533), และธนรัตน์ สอนสา (2531) พบว่า กิจกรรมรับน้องใหม่ทั้งในประเภทที่รุนแรงและไม่รุนแรงสามารถก่อให้เกิดผลกระทบทั้งในด้านดีและด้านเสียได้ไปพร้อมๆ กัน โดยจากการสำรวจความคิดเห็นเบื้องต้นของนักศึกษาที่ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวพบว่า

ผลดีของกิจกรรมรับน้องใหม่ประเภทรุนแรงคือ ทำให้มีจิตใจที่เข้มแข็ง เกิดความอดทน มีระเบียบวินัย น้องใหม่เคารพเชื่อฟังรุ่นพี่ เกิดความสามัคคี เรียนรู้การตรงต่อเวลา และทำให้นักศึกษาสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

ผลเสียของกิจกรรมรับน้องใหม่ประเภทรุนแรงคือทำให้เสียสุขภาพจิต เกิดความคับข้องใจ เกิดความกดดันทางจิตใจ มีการสร้างค่านิยมที่ผิดว่าลูกผู้ชายต้องตีเมีย เกิดการทะเลาะวิวาท และทำให้นักศึกษาบางคนทนไม่ไหวต้องลาออกจากมหาวิทยาลัยไปกลางคัน เป็นต้น

ผลดีของกิจกรรมรับน้องใหม่ประเภทไม่รุนแรงคือทำให้รุ่นน้องสนุกสนาน เกิดความสามัคคี รุ่นน้องได้เรียนรู้การปรับตัว รุ่นน้องให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่างๆ รวมถึงเสริมสร้างความรักคณะและมหาวิทยาลัย เป็นต้น

ผลเสียของกิจกรรมรับน้องใหม่ประเภทไม่รุนแรง ศรีสุดา สิงห์พรหม (2531) และ สุริยา งามสำเร็จ (2547) พบว่าทำให้ไม่เกิดความกระตือรือร้นในการทำสิ่งใดๆ สมสมร วงศ์จรจิต (2533) พบว่าทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย ธนรัตน์ สอนสา (2531) พบว่าทำให้ไม่เกิดการตรงต่อเวลา เป็นต้น

ไตรถีกา นุ่นเกลี้ยง (2541) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมรับน้องใหม่และประชุมเชียร์โดยอ้างอิงจากกิจกรรมของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แบ่งเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. กิจกรรมรับน้องใหม่เชิงกลุ่มสัมพันธ์

หมายถึงกิจกรรมรับน้องใหม่ที่มีการละลายพฤติกรรมนักศึกษาใหม่เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีร่วมกัน สร้างความอบอุ่นและความประทับใจแก่นักศึกษา เพื่อจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันอย่างมีความสุข

2. การรับน้องใหม่ด้วยระบบ SOTUS

หมายถึงกิจกรรมรับน้องใหม่ที่ใช้การชู้ตคอกหรืออบรมด้วยเสียงอันดัง และมีการลงโทษน้องใหม่ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การให้วิ่ง หรือ ให้อวดพื้น เป็นต้น

3. การรับน้องใหม่ด้วยกิจกรรมการแข่งขันระหว่างคณะภายในมหาวิทยาลัย

หมายถึงกิจกรรมรับน้องใหม่ที่ใช้การแข่งขันด้านวิชาการและด้านกีฬา เพื่อส่งเสริมความสามัคคีกลมเกลียวและการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในหมู่นักศึกษาใหม่

Keating และคณะ (2005) ได้จำแนกประเภทกิจกรรมรับน้องใหม่โดยอ้างอิงจากการรับรู้ (perception) ของผู้เข้าร่วมถึงลักษณะพฤติกรรมที่รุนแรงที่ใช้ระหว่างการจัดกิจกรรม แบ่งได้เป็น 3 ประเภทดังนี้

1. พฤติกรรมที่สร้างความสนุกสนาน (Fun behavior)

หมายถึงกิจกรรมรับน้องใหม่ที่มีพฤติกรรมสร้างความสนุกสนานแก่ผู้เข้าร่วม และเป็นเสมือนรางวัลชีวิตที่ครั้งหนึ่งได้เคยเข้าร่วม โดยไม่มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในระหว่างการจัดกิจกรรมแต่อย่างใด

2. พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง (Harsh behavior)

หมายถึงกิจกรรมรับน้องใหม่ที่มีการจัดทดสอบความสามารถทั้งทางร่างกาย และจิตใจของผู้เข้าร่วม ก่อให้เกิดความเจ็บปวดและอันตราย

3. พฤติกรรมที่ขัดต่อบรรทัดฐานของสังคม (Socially deviant behavior)

หมายถึงกิจกรรมรับน้องใหม่ที่ประกอบไปด้วยพฤติกรรมที่ไม่เป็นไปตามขนบธรรมเนียม ประเพณี และบรรทัดฐานของสังคม และสร้างความรู้สึกอับอายให้แก่ผู้เข้าร่วม

Raalte, Cornelius, Linder และ Brewer (2007) ได้ทำการแบ่งกิจกรรมรับน้องใหม่ ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. กิจกรรมที่เหมาะสม (Appropriate activity)

หมายถึงกิจกรรมรับน้องใหม่ที่ประกอบไปด้วยพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการผูกมิตรกับกลุ่มเพื่อนด้วยวิธีการที่เหมาะสม

2. กิจกรรมที่รุนแรง (Hazing activity)

หมายถึงกิจกรรมรับน้องใหม่ที่ประกอบไปด้วยพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการผูกมิตรกับกลุ่มเพื่อนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านทำให้เห็นว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ของแต่ละสถาบันที่นั้นมีความแตกต่างกันออกไปตามลักษณะรูปแบบวิธีการจัดกิจกรรม และนักวิจัยแต่ละท่านก็ต่างจำแนกลักษณะกิจกรรมที่ใช้ศึกษาในงานวิจัยของตนด้วยชื่อเรียกและคำนิยามที่แตกต่างกันออกไป แต่เมื่อพิจารณาดูอย่างละเอียดและถี่ถ้วน ผู้วิจัยพบความคล้ายคลึงกันในด้านเนื้อหาของประเภทกิจกรรมจากทุกงานวิจัยในอดีต โดยพบว่านิยามจำแนกประเภทกิจกรรมมาจากคำที่ให้ความหมายทางบวกและคำที่ให้ความหมายทางลบ ดังจะสามารถสรุปเป็นตารางอธิบายการแบ่งประเภทกิจกรรมรับน้องใหม่จากงานวิจัยในอดีตได้ ดังนี้

ตารางที่ 1

ประเภทกิจกรรมรับน้องใหม่และคำนิยามลักษณะกิจกรรมจากงานวิจัยในอดีต

รายชื่อนักวิจัย และปีที่ศึกษาวิจัย	ประเภทกิจกรรมรับน้องใหม่ และ ลักษณะกิจกรรม	
	กิจกรรมจากคำทางบวก	กิจกรรมจากคำทางลบ
Hover (1999)	<p>1. กิจกรรมรับน้องใหม่ในพฤติกรรมที่ยอมรับได้ (กิจกรรมที่ให้ผลทางบวกและก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เข้าร่วม)</p>	<p>1. กิจกรรมรับน้องใหม่ในพฤติกรรมต้องสงสัย (กิจกรรมที่ประกอบไปด้วยการทำให้รู้สึกอับอายขวยหน้า มีการดูถูกเหยียดหยาม ทำให้รุ่นน้องรู้สึกด้อยต่ำหรือเสื่อมเสียเกียรติ แต่ไม่ใช่กิจกรรมที่เป็นอันตรายและผิดต่อหลักกฎหมาย)</p> <p>2. กิจกรรมที่มีการใช้เครื่องตีมีนเมา (กิจกรรมที่มีการนำเครื่องตีและสารมีนเมาเข้ามาใช้)</p>

		<p>3. กิจกรรมรับน้องใหม่ในพฤติกรรมที่ยอมรับไม่ได้และผิดต่อหลักกฎหมาย (กิจกรรมที่ใช้ความรุนแรงและทำให้ผู้เข้าร่วมได้รับอันตราย ได้รับบาดเจ็บ หรืออาจก่อให้เกิดเป็นอาชญากรรมได้)</p>
<p>สำเนาวิ ขจรศิลป์ และ บุญเรียง ขจรศิลป์ (2531)</p> <p>ศรีสุตา สิงห์พรหม (2531)</p> <p>สุรียา งามสำเร็จ (2547)</p> <p>สมสมร วงศ์จรจิต (2533)</p> <p>ธนรัตน์ สอนสา (2531)</p>	<p>1. กิจกรรมรับน้องใหม่ที่ไม่รุนแรง (กิจกรรมในลักษณะที่รุ่นพี่อบรมรุ่นน้องด้วยถ้อยคำที่สุภาพ อ่อนโยน มีเหตุผล สอนให้รักคณะและมหาวิทยาลัย สอนให้มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน รวมถึงช่วยเหลือแนะนำรุ่นน้องด้วยการให้คำปรึกษาในด้านการเรียน การปรับตัว และการดำรงชีวิต ภายในมหาวิทยาลัย)</p>	<p>1. กิจกรรมรับน้องใหม่ที่รุนแรง (กิจกรรมในลักษณะที่มีการใช้ความรุนแรงทั้งทางร่างกายและทางวาจา เช่น การร่ำก การบังคับให้น้องใหม่วิ่ง การลงโทษ การบังคับน้องเสพของมีเมา และกิจกรรมที่มีมากกว่า 3 ครั้ง แต่แต่ละครั้งกินเวลามากกว่า 3 ชั่วโมง)</p>
<p>ไตรธิกา นุ่นเกลี้ยง (2541)</p>	<p>1. กิจกรรมรับน้องใหม่เชิงกลุ่มสัมพันธ์ (กิจกรรมที่มีการละลายพฤติกรรมนักศึกษาใหม่เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี รวมถึงสร้างความอบอุ่นและความประทับใจให้แก่นักศึกษา)</p>	<p>1. การรับน้องใหม่ด้วยระบบ SOTUS (กิจกรรมที่มีการชูตะคอกหรืออบรมด้วยเสียงอันดัง รวมถึงมีการลงโทษน้องใหม่ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การให้วิ่ง หรือ ให้อัดพื้น เป็นต้น)</p>

	<p>2. การรับน้องใหม่ด้วยกิจกรรมการแข่งขันระหว่างคณะภายในมหาวิทยาลัย (กิจกรรมที่ใช้การแข่งขันด้านวิชาการและด้านกีฬา เพื่อส่งเสริมความสามัคคีกลมเกลียวและการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกัน)</p>	
Keating และคณะ (2005)	<p>1. กิจกรรมรับน้องใหม่ในพฤติกรรมที่สร้างความสนุกสนาน (กิจกรรมที่สร้างความสนุกสนานให้แก่ผู้เข้าร่วมโดยไม่มีการใช้ความรุนแรง และเป็นเสมือนรางวัลชีวิตที่ครั้งหนึ่งได้เคยเข้าร่วม)</p>	<p>1. กิจกรรมรับน้องใหม่ในพฤติกรรมที่ใช้ความรุนแรง (กิจกรรมที่มีการทดสอบความสามารถของผู้เข้าร่วมทั้งทางร่างกายและจิตใจ ก่อให้เกิดความเจ็บปวดและอันตรายแก่ผู้เข้าร่วม)</p> <p>2. กิจกรรมรับน้องใหม่ในพฤติกรรมที่ขัดต่อบรรทัดฐานสังคม (กิจกรรมที่ไม่เป็นไปตามขนบธรรมเนียมประเพณี และบรรทัดฐานของสังคม อีกทั้งยังสร้างความอับอายให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม)</p>
Raalte, Cornelius, Linder และ Brewer (2007)	<p>1. กิจกรรมรับน้องใหม่ที่เหมาะสม (กิจกรรมในลักษณะที่ส่งเสริมให้เกิดการผูกมิตรกับกลุ่มเพื่อนด้วยวิธีการที่เหมาะสม)</p>	<p>1. กิจกรรมรับน้องใหม่ที่รุนแรง (กิจกรรมในลักษณะที่ส่งเสริมให้เกิดการผูกมิตรกับกลุ่มเพื่อนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม)</p>

การจำแนกประเภทกิจกรรมรับน้องใหม่ของการศึกษาในอดีตล้วนมีความคล้ายคลึงกันในเนื้อหาของแต่ละประเภทกิจกรรม โดยสามารถแบ่งกิจกรรมรับน้องใหม่ออกมาได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ กิจกรรมจากคำในทางบวก และกิจกรรมจากคำในทางลบ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกผนวกคำนิยามประเภทกิจกรรมจากการศึกษาในอดีตเข้าไว้รวมกัน และจะจำแนกประเภทกิจกรรมรับน้องใหม่ที่จะใช้ศึกษาภายในงานวิจัยครั้งนี้ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ (1) กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ ซึ่งจะให้ความหมายที่ใกล้เคียงกับประเภทกิจกรรมจากคำทางบวกในตารางที่ 1 และ (2) กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ซึ่งจะให้ความหมายที่ใกล้เคียงกับประเภทกิจกรรมจากคำทางลบในตารางที่ 1

1.2.3 การระบุตัวตนทางสังคม (Social Identification)

การระบุตัวตนทางสังคม เป็นส่วนหนึ่งของทฤษฎีเอกลักษณ์ทางสังคม (Social Identity Theory) พัฒนาโดย Tajfel และ Turner (1970s อ้างถึงใน Forsyth, 2013) หมายถึง การใช้สัญชาตญาณการรับรู้ (perception) และความคิด (cognition) ในการพิจารณาว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของการเป็นสมาชิกในกลุ่มทางสังคมกลุ่มหนึ่งร่วมกับสมาชิกคนอื่นๆ (Mael & Ashforth, 1992) มีความรู้สึกเชื่อมโยงผูกพันและพึ่งพาอาศัยกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม (Forsyth, 2013) โดย Tajfel (1982) ได้ระบุว่ามนุษย์จะทำการระบุตัวตนเข้ารวมกับกลุ่มทางสังคมที่มีอัตราส่วนขนาดใหญ่ ขั้นตอนการระบุตัวตนจะมาจากการรับรู้ความแตกต่างระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มตน (ingroup) กับสมาชิกนอกกลุ่ม (outgroup) เช่น ความแตกต่างทางเชื้อชาติ ความแตกต่างทางเพศ ความแตกต่างทางศาสนา หรือความแตกต่างทางสถานภาพทางสังคม การระบุตัวตนทางสังคมก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนร่วมกับกลุ่ม (Edwards & Peccei, 2010) และยังสามารถลดและป้องกันความขัดแย้งในการทำงานร่วมกับผู้อื่นนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลได้ (Schaeffner et al., 2014) การระบุตัวตนทางสังคมอาจทำให้มนุษย์เริ่มมองหาแต่ข้อดีของกลุ่มตนเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับกลุ่มและเริ่มการเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียระหว่างกลุ่มตนกับกลุ่มอื่น การเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่มนี้อาจนำมาซึ่งการแบ่งแยกและการเหยียดกลุ่ม อันเนื่องมาจากมนุษย์มีแนวโน้มที่จะเกิดอคติทางบวกกับกลุ่มของตนและเกิดอคติทางลบกับกลุ่มอื่น (Tajfel, 1982) ทฤษฎีเอกลักษณ์ทางสังคมจึงเป็นทฤษฎีที่นำมาใช้เพื่ออธิบายถึงสาเหตุของปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลอันเป็นผลมาจากการเป็นสมาชิกที่มาจากต่างกลุ่มกัน (Forsyth, 2013) โดยสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

1) การจัดหมวดหมู่ทางสังคม (Social Categorization)

Turner (1991, 1999 อ้างถึงใน Forsyth, 2013) ได้ให้ความหมายเอาไว้ว่าเป็นการรับรู้และการประเมินบุคคลอื่นว่าเป็นสมาชิกจากกลุ่มใดด้วยความรวดเร็ว พิจารณาจากรูปลักษณ์ภายนอกที่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน หรืออาจแบ่งตามการจัดประเภททางสังคม เช่น แบ่งตามช่วง

อายุ เชื้อชาติ หรือสัญชาติ โดยมักถูกใช้ควบคู่ไปกับความเชื่อเหมารวม (stereotype) เพื่อเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจที่รวดเร็วยิ่งขึ้น

2) การระบุตัวตนทางสังคม (Social Identification)

Hogg (2005 อ้างถึงใน Forsyth, 2013) ได้ให้ความหมายเอาไว้ว่าเป็นการรับรู้ได้ว่าตนนั้นเป็นสมาชิกที่มาจากกลุ่มเดียวกันร่วมกับสมาชิกคนอื่นๆ ภายในกลุ่ม พิจารณาจากการมีคุณสมบัติ เป้าหมาย และโชคชะตาเหมือนกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม รวมถึงการมีความรู้สึกร่วมไปกับเหตุการณ์ความสำเร็จหรือความล้มเหลวต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม และสามารถระบุได้ว่ากลุ่มของตนแตกต่างจากกลุ่มอื่นหรือแตกต่างจากบุคคลนอกกลุ่มอย่างไร (Tolman, 1943 อ้างถึงใน Mael & Ashforth, 1992) การระบุตัวตนนี้ นำมาซึ่งการเกิดเจตคติทางบวกต่อกลุ่มและกระตุ้นให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิก (Gwinner & Swanson, 2003; Jones & Volpe, 2010; Hogg & Abrams, 1988; Turner, 1978 อ้างถึงใน Dutton, Dukerich, & Harquail, 1994), ส่งเสริมความกลมเกลียวระหว่างสมาชิก (Decoster et al., 2013; Backer et al., 2010 Turner, 1978; Kramer, 1991 อ้างถึงใน Dutton, Dukerich, & Harquail, 1994), และเพิ่มความรู้สึกผูกพันกับสถานที่ได้อีกด้วย (Marique & Stinglhamber, 2011; Ellemers, Spears, & Doosje, 1997)

เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้ต้องการศึกษาการระบุตัวตนทางสังคมในหมู่นักศึกษามหาวิทยาลัยผ่านบริบทของการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ภายในแต่ละคณะ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาตามทฤษฎีเอกลักษณ์ทางสังคมของ Tajfel และ Turner (1970s อ้างถึงใน Forsyth, 2013) ในประเภทการระบุตัวตนทางสังคม (Social identification) ทั้งนี้เนื่องจากการที่นักศึกษาจะสามารถระบุตัวตนเองเข้าร่วมกับนักศึกษาคนอื่นๆ ในคณะได้ จะต้องเป็นการรับรู้ที่ไม่ได้มาจากการจำแนกจากรูปลักษณะภายนอกตามแนวคิดการจัดหมวดหมู่ทางสังคม (Social categorization) แต่เพียงเท่านั้น จำเป็นต้องใช้การรับรู้และความคิดพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนถึงการมีคุณสมบัติ เป้าหมาย และโชคชะตาเหมือนกันระหว่างนักศึกษาจากคณะเดียวกันเพื่อหาจุดเด่นของกลุ่มและจำแนกความแตกต่างระหว่างการเป็นนักศึกษาจากคณะเดียวกันและนักศึกษาต่างคณะ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้ตัวแปรการระบุตัวตนทางสังคม ตามแนวคิดย่อยจากทฤษฎีเอกลักษณ์ทางสังคมของ Tajfel และ Turner (1970s อ้างถึงใน Forsyth, 2013) เข้ามาใช้เป็นทฤษฎีกรอบแนวคิดในงานวิจัยครั้งนี้

1.2.4 ความกลมเกลียวในกลุ่ม (Group Cohesion)

ความกลมเกลียวในกลุ่ม หมายถึงแนวโน้มที่บุคคลภายในกลุ่มมีการยึดติดและผูกพันกับสมาชิกคนอื่นภายในกลุ่มอย่างเหนียวแน่น รวมถึงการเกาะกลุ่มอยู่ร่วมกันของสมาชิกเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มไปพร้อมกัน (Forrester & Tashchian, 2006) สมาชิกจากกลุ่มที่มีความกลมเกลียวกันที่สูงจะมีความเกี่ยวข้องกับสมาชิกคนอื่นภายในกลุ่มที่สูง มีแรงจูงใจที่จะเสียสละเพื่อกลุ่ม

รวมถึงมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มมากกว่าสมาชิกจากกลุ่มที่มีความกลมเกลียวที่ต่ำกว่า (Cartwright & Zander, 1968 อ้างถึงใน นฤพิชญ์ พงษ์อิม, 2545) สมาชิกจากกลุ่มที่มีความกลมเกลียวกันที่สูงจะมีการรับรู้บุคคลในกลุ่มว่าเป็น “เรา” มากกว่าเป็น “ฉัน” (จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ, 2530; พนม ลีมาอารีย์, 2522 อ้างถึงใน นฤพิชญ์ พงษ์อิม, 2545) ความกลมเกลียวในกลุ่มมีอิทธิพลต่อเจตคติทางบวกของสมาชิกที่มีต่อกลุ่ม และยังส่งเสริมให้เกิดเป็นแรงบันดาลใจในการปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกลุ่มได้อีกด้วย (Cartwright & Zander, 1968 อ้างถึงใน Aubke, Wöbe, Scott & Baggio, 2014)

Carron และคณะ (1985) ได้จำแนกประเภทของความกลมเกลียวในกลุ่มออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ Group Integration (GI) หมายถึง การรับรู้ของสมาชิกถึงความเป็นกลุ่มใหญ่ และ Individual Attraction to Group (ATG) หมายถึง ความดึงดูดส่วนบุคคลของสมาชิกที่มีต่อกลุ่มโดยรวม โดยมองว่าการรับรู้ทั้งสองประเภทนี้จะเชื่อมโยงสมาชิกทุกคนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และภายในความกลมเกลียวในกลุ่มทั้ง 2 ประเภทนั้น ยังสามารถพิจารณาต่อไปได้อีก 2 มุมมองย่อย นั่นคือ ความกลมเกลียวด้านสังคม (social) และ ความกลมเกลียวด้านภาระหน้าที่งาน (task) เมื่อนำทุกองค์ประกอบมารวมเข้าด้วยกัน สามารถจำแนกความกลมเกลียวออกมาได้เป็นทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1) Group Integration-social (GI-S) หมายถึง ความกลมเกลียวกันทางสังคม กล่าวคือ ความรู้สึกใกล้ชิด คล้ายคลึง และเชื่อมโยงซึ่งกันทางสังคมในหมู่สมาชิก

2) Group Integration-task (GI-T) หมายถึง ความกลมเกลียวในงาน กล่าวคือ ความใกล้ชิด คล้ายคลึง และเชื่อมโยงซึ่งกันในด้านหน้าที่และความรับผิดชอบภาระงานกลุ่ม

3) Individual Attraction to the Group-social (ATG-S) หมายถึง ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่อกลุ่มสังคม กล่าวคือความยินดีและความพึงพอใจของสมาชิกที่ได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม และยินดีที่ถูกละอองรับเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม

4) Individual Attraction to the Group-task (ATG-T) หมายถึง ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่ม กล่าวคือความยินดีและความพึงพอใจของสมาชิกที่ได้มีส่วนร่วมในการผลิตผลงานร่วมกับกลุ่ม รวมถึงการถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกลุ่มไปพร้อมกันร่วมกับสมาชิกกลุ่มคนอื่นๆ (Whitton & Fletcher, 2014)

องค์ประกอบทั้ง 4 นี้ ถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบต้นแบบของทฤษฎีความกลมเกลียวในกลุ่มของ Carron และคณะ (1985) และยังเป็นต้นแบบของมาตรวัดบรรยากาศภายในกลุ่ม (Group Environment Questionnaire: GEQ) ที่ใช้ศึกษาความกลมเกลียวในกลุ่มกันอย่างแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบัน ในการศึกษาครั้งนี้ต้องการศึกษาความกลมเกลียวในกลุ่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทย อันเป็นผลมาจากการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ ผู้วิจัยจึงเลือกนำทุกองค์ประกอบของทฤษฎีความกลมเกลียวในกลุ่มทั้ง 4 แบบ อันประกอบไปด้วย GI-S, GI-T, ATG-S, และ ATG-T ตามแนวคิดของ Carron และคณะ (1985) เข้ามาเพื่อใช้ศึกษาถึงความกลมเกลียวในกลุ่มของนักศึกษาภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่

1.2.5 ความผูกพันด้านจิตใจ (Affective commitment)

ความผูกพันด้านจิตใจ หมายถึงความรู้สึกผูกพันอันแรงกล้ากับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง เกิดขึ้นมาจากความรู้สึกใกล้ชิด เป็นส่วนหนึ่ง และมีส่วนร่วมกับสิ่งสิ่งนั้น ความผูกพันด้านจิตใจเกิดขึ้นจากตัวบุคคลเป็นผู้รู้สึกเช่นนั้น และไม่ได้มาจากการบังคับหรือมีปัจจัยอื่นเข้ามาทำให้ต้องรู้สึกเช่นนั้น (Manktelow et al., 2015) เป็นหนึ่งในประเภทความผูกพันจากโมเดลองค์ประกอบความผูกพันสามรูปแบบ หรือ The Three-Component-Model of Commitment

ทฤษฎีโมเดลองค์ประกอบความผูกพันสามรูปแบบ พัฒนาโดย Meyer และ Allen (1991 อ้างถึงใน Manktelow et al., 2015) กล่าวถึงความผูกพันที่พึงเกิดขึ้นกับพนักงานในองค์การผ่านองค์ประกอบความผูกพันทั้ง 3 รูปแบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้นายจ้างได้เข้าใจถึงความผูกพันรูปแบบต่างๆ ที่พึงเกิดขึ้นกับพนักงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพของการทำงานร่วมกันเป็นทีมและส่งเสริมความพึงพอใจในการทำงานที่สูงสุด โดยได้อธิบายไว้ว่าความผูกพันเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งที่พนักงานรู้สึกต่อองค์การของพวกเขา ประกอบไปด้วย 3 รูปแบบ คือ

1) **Affective commitment** หรือความผูกพันด้านจิตใจ เป็นความผูกพันที่เกิดขึ้นเมื่อพนักงานในองค์การรู้สึกผูกพันอย่างแรงกล้ากับหน่วยงานและตำแหน่งงานของตน รู้สึกว่าตนเองได้มีการระบุตัวตนเข้าเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ มีการแชร์เป้าหมายและค่านิยมที่ร่วมกัน มีความพึงพอใจในงานและไม่ต้องการลาออกจากองค์การของตนไปยังองค์การอื่น ทั้งนี้เพราะพวกเขา รู้สึกรักและผูกพันกับองค์การของพวกเขา (Manktelow et al., 2015)

2) **Continuance commitment** หรือความผูกพันด้านต่อเนื่อง เป็นความผูกพันที่เกิดขึ้นเมื่อพนักงานเริ่มเปรียบเทียบและชั่งน้ำหนักระหว่างการได้ประโยชน์และการเสียประโยชน์หากตัดสินใจลาออกจากองค์การไป ความผูกพันชนิดนี้ไม่ได้เกิดขึ้นมาจากความรู้สึกผูกพันกับองค์การอย่างแท้จริง หากมาจากการประเมินถึงผลประโยชน์ที่พึงได้รับหากอยู่ต่อและการเสีย

ผลประโยชน์หากตัดสินใจลาออก มักเกิดขึ้นในหมู่พนักงานระดับอาวุโส ตำแหน่งหรือเงินเดือนสูง หรือกำลังจะได้รับการเลื่อนตำแหน่ง เกิดเป็นความผูกพันกับองค์กรขึ้นเพียงเพราะกลัวเสียโอกาส หากเลือกออกจากองค์กรไป (Manktelow et al., 2015)

3) **Normative commitment** หรือความผูกพันด้านบรรทัดฐาน เป็นความผูกพันที่เกิดขึ้นเมื่อพนักงานตัดสินใจทำงานต่อไปในองค์กรแม้ว่าจะไม่มีความสุขกับตำแหน่งงานที่ทำอยู่หรืออาจต้องการไปทำงานที่องค์กรอื่นในตำแหน่งที่สูงกว่าก็ตาม แต่พนักงานเกิดความรู้สึกผูกพันที่ทำให้ไม่สามารถละทิ้งองค์กรของตนไปได้เพราะมองว่าเป็นหน้าที่ที่ตนจำเป็นต้องอยู่ต่อ เนื่องจากครั้งหนึ่งเคยได้รับการสนับสนุนที่ดีจากองค์กร (Manktelow et al., 2015) ความผูกพันชนิดนี้มักเกิดขึ้นกับองค์กรที่ซื่อสัตย์และจริงใจกับพนักงาน หรือองค์กรที่สนับสนุนด้านการศึกษาให้แก่พนักงานอย่างเต็มที่ พนักงานจึงเกิดความรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ของตนที่ต้องตอบแทนองค์กรด้วยการทำงานให้องค์กรแห่งนี้ต่อไปและเกิดเป็นความผูกพันขึ้นมานั่นเอง (Williams, 2004)

ทฤษฎีดังกล่าวของ Meyer และ Allen (1991) ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานในบริบทของการทำงานในองค์กร (Manktelow et al., 2015; Gozukara & Yildirim, 2015) โดยความผูกพันต่อองค์กรมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน ประสิทธิภาพของผลงาน และลดอัตราการลาออกจากงานได้ ประเภทความผูกพันที่ทำนายปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ได้ดีที่สุดก็คือความผูกพันด้านจิตใจ (Cooper-Hakim & Viswesvaran, 2005 อ้างถึงใน Dick, 2011) อย่างไรก็ตามมีนักวิจัยบางท่านได้หยิบยกแนวคิดทฤษฎีนี้เข้ามาศึกษาในบริบทของการเรียนการสอนระดับมหาวิทยาลัยด้วยเช่นกัน ดังเช่นงานของ Bowden และ Wood (2011) ที่พบว่าความผูกพันด้านจิตใจต่อมหาวิทยาลัยของนักศึกษาสามารถทำนายอัตราการเกิดความจงรักภักดี (Loyalty) ที่นักศึกษามีต่อมหาวิทยาลัยได้ รวมถึงงานของ Gozukara และ Yildirim (2015) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกียรติคุณมหาวิทยาลัย (Corporate reputation) พิจารณาจากการดูแลเอาใจใส่ นักศึกษาและสวัสดิการด้านต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยได้จัดเตรียมเอาไว้ ที่มีผลต่อความผูกพันด้านจิตใจต่อมหาวิทยาลัยของเหล่านักศึกษา โดยพบว่า การรับรู้เกียรติคุณมหาวิทยาลัยของนักศึกษามีอิทธิพลทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจของนักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัย (Gozukara & Yildirim, 2015)

จากการศึกษาของ Bowden และ Wood (2011), Gozukara และ Yildirim (2015) ที่ผ่าน มาทำให้เห็นว่าทฤษฎีโมเดลองค์ประกอบความผูกพันสามรูปแบบของ Meyer และ Allen (1991) ไม่เพียงจำกัดแต่ในบริบทของการทำงานในองค์กรแต่เพียงเท่านั้น หากยังสามารถต่อยอดออกไปถึงบริบทของความผูกพันต่อมหาวิทยาลัยได้อีกด้วย ซึ่งหากพิจารณาจากองค์ประกอบของความผูกพันทั้ง 3 รูปแบบจากทฤษฎี จะเห็นได้ว่าความผูกพันด้านจิตใจเป็นความผูกพันเพียงชนิดเดียวที่เกิดขึ้น

จากตัวบุคคลเป็นผู้รู้สึกเช่นนั้นและไม่ได้มาจากการบังคับหรือมีปัจจัยภายนอกอื่นๆ ที่เข้ามาทำให้ต้องรู้สึกดังเช่นในอีก 2 ประเภทความผูกพันที่เหลือ ดังนั้น ความผูกพันด้านจิตใจจึงตรงกับสิ่งที่งานวิจัยนี้ต้องการจะศึกษามากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเป็นประเภทความผูกพันที่สามารถทำนายผลลัพธ์ทางด้านบวกต่างๆ ออกมาได้ดีที่สุด (Cooper-Hakim & Viswesvaran, 2005 อ้างถึงใน Dick, 2011) และหากพิจารณาถึงในบริบทของการเข้าร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยแล้ว นักศึกษาอาจมีได้คำนึงถึงผลประโยชน์และผลตอบแทนใดๆ ที่เป็นรูปธรรมจากการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญในการทำนายความผูกพันด้านต่อเนื่องหรือด้านบรรทัดฐานเหมือนที่พนักงานในองค์กรพึงได้รับ เป็นต้นว่าเงินโบนัสสิ้นปี การพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง หรือการได้รับความเชื่อสัตย์จริงใจจากนายจ้าง ทำให้ความผูกพันด้านต่อเนื่องและด้านบรรทัดฐานจึงจะไม่ถูกนำมาเป็นตัวแปรศึกษาในครั้งนี้นี้เนื่องจากไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้วิจัยจึงเลือกตัวแปรความผูกพันด้านจิตใจตามหลักแนวคิดทฤษฎีโมเดลองค์ประกอบความผูกพันสามรูปแบบของ Meyer และ Allen (1991) เข้ามาใช้เป็นตัวแปรศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้

1.2.6 อิทธิพลส่งผ่านการระบุตัวตนทางสังคม (Mediating Role of Social Identification)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกการระบุตัวตนทางสังคมเข้ามาเป็นตัวแปรส่งผ่านในงานวิจัยเพื่อเป็นการต่อยอดการศึกษาของประเทศไทยที่ยังขาดการนำเอาตัวแปรดังกล่าวเข้ามาศึกษาในบริบทของการรับน้องใหม่มาก่อน โดยจากงานวิจัยของต่างประเทศพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่มีความสัมพันธ์กับการระบุตัวตนทางสังคม และการระบุตัวตนทางสังคมก็มีความสัมพันธ์กับความกลมเกลียวในกลุ่มเช่นกัน ดังเช่น

Kamau (2013) ได้ทำการทดสอบเชิงการทดลองเพื่อศึกษาอิทธิพลของกิจกรรมต้อนรับสมาชิกใหม่เข้ากลุ่มด้วยวิธีที่รุนแรง (severe initiation) และวิธีที่ไม่รุนแรง (mild initiation) กับการระบุตัวตนเข้าร่วมกับกลุ่มของผู้ร่วมทดลอง พบว่าวิธีการที่ไม่รุนแรงสามารถก่อให้เกิดการระบุตัวตนทางสังคมเข้าร่วมกับกลุ่มได้ ในขณะที่วิธีการที่รุนแรงไม่ก่อให้เกิดเป็นการระบุตัวตน อีกทั้งผลจากงานวิจัยของ Mann, Feddes, Doosje, และ Fischer (2015) ที่ศึกษาอิทธิพลของกิจกรรมรับน้องใหม่ที่รุนแรงกับความรู้สึกต้องการผูกสัมพันธ์กับผู้อื่น พบว่ากิจกรรมที่รุนแรงทำให้ผู้เข้าร่วมเกิดความรู้สึกต่อคุณค่าและเสื่อมเสียเกียรติ อันเป็นผลมาจากการโดนดูถูกเหยียดหยามขณะเข้าร่วมกิจกรรม และยังไปลดอัตราความรู้สึกต้องการผูกสัมพันธ์กับผู้อื่นลง ทำให้ผู้เข้าร่วมไม่มีแก้ไขสร้างเพื่อนใหม่เพิ่มแต่อย่างใด รวมถึงผลจากงานวิจัยของ Chang (2011) ซึ่งก็พบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ที่รุนแรงภายในองค์กรสามารถไปลดการระบุตัวตนทางสังคมของพนักงานลงได้เช่นเดียวกัน

Keating และคณะ (2005) ได้ศึกษากิจกรรมรับน้องใหม่ในประเภทพฤติกรรมที่สร้างความสนุกสนาน (Fun behavior) และพฤติกรรมที่รุนแรง (Harsh behavior) โดยศึกษาอิทธิพลของประเภทกิจกรรมที่แตกต่างกันที่มีผลต่อการระบุตัวตนเข้ากับกลุ่มของผู้เข้าร่วม โดยได้จำแนกการระบุตัวตนในการศึกษาออกเป็น 2 มิติคือ (1) การรับรู้ความสำคัญของกลุ่มในตัวผู้เข้าร่วม (Importance of the group to the individual) และ (2) การรับรู้ความสำคัญของตัวผู้เข้าร่วมเมื่ออยู่ในกลุ่ม (Importance of the individual to the group) ผลพบว่ากิจกรรมที่สร้างความสนุกสนานและกิจกรรมที่รุนแรงสามารถทำนายการระบุตัวตนต่อกลุ่มในมิติการรับรู้ความสำคัญของกลุ่มในตัวผู้เข้าร่วมได้ทั้งคู่ แต่ทว่าในมิติของการรับรู้ความสำคัญของตัวผู้เข้าร่วมเองเมื่ออยู่ในกลุ่ม กลับพบว่ามีเพียงกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนานเพียงอย่างเดียวเท่านั้นที่สามารถทำนายการรับรู้มิตินี้ได้ ในขณะที่กิจกรรมที่รุนแรงไม่สามารถทำนายได้ รวมถึง Johnson และ Chin (2015) ก็ได้ศึกษาผลกระทบจากการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ของทีมนักกีฬาที่มุ่งเน้นเพื่อการศึกษา มากกว่าการกลั่นแกล้งรุ่นน้อง (ให้รุ่นพี่และรุ่นน้องทำงานร่วมกันเป็นทีม และมีกิจกรรมผจญภัยท้าทายความกล้าของผู้เข้าร่วม) ผลจากการสัมภาษณ์นักกีฬาภายหลังการเข้าร่วมพบว่า ผู้เข้าร่วมทุกคนรายงานว่ากิจกรรมดังกล่าวทำให้พวกเขาได้มีโอกาสเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันระหว่างสมาชิก อีกทั้งยังระบุได้ว่าตนนั้นเป็นสมาชิกของทีมร่วมกับสมาชิกคนอื่นๆ ผ่านการถูกยอมรับเข้าทีม อีกทั้งยังก่อให้เกิดเป็นความกลมเกลียวในทีมนักกีฬาได้อีกด้วย

Backer และคณะ (2010) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการระบุตัวตนทางสังคมกับตัวแปรความกลมเกลียวภายในทีมนักกีฬา พบว่าการระบุตัวตนทางสังคมส่งผลทางบวกต่อการทำนายความกลมเกลียวระหว่างนักกีฬาภายในทีมได้ และรวมถึง Decoster และคณะ (2013) ที่ได้ศึกษาเรื่องการระบุตัวตนทางสังคมของพนักงานในองค์การเข้าร่วมกับองค์การที่ส่งผลต่อการรับรู้ความกลมเกลียวในกลุ่มของพนักงาน พบว่าหากพนักงานมีการระบุตัวตนทางสังคมเข้าร่วมกับองค์การของตน โดยมองตนเองว่าเป็นสมาชิกคนหนึ่งในองค์การแล้ว แม้จะถูกหัวหน้างานบริหารปกครองด้วยวิธีที่ไม่เหมาะสม แต่พนักงานก็ยังคงรับรู้ได้ถึงความกลมเกลียวภายในกลุ่มของตนได้ และยังคงพบต่อไปว่าการระบุตัวตนทางสังคมยังมีอิทธิพลทางลบในการไปลดการนิทนาบว่าร้ายหัวหน้างาน ซึ่งจัดเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในการทำงานลงได้อีกด้วย

Marique และ Stinglhamber (2011) ได้ศึกษาอิทธิพลของการระบุตัวตนทางสังคมในบริบทของการทำงานภายในองค์การ พบว่าการระบุตัวตนร่วมกับเพื่อนร่วมงาน (workgroup identification) และการระบุตัวตนร่วมกับอาชีพ (occupational identification) ก่อให้เกิดเป็นการระบุตัวตนเข้าร่วมกับองค์การ (organizational identification) ได้ และการระบุตัวตนกับองค์การยัง

ส่งผลต่อไปทำให้พนักงานเกิดความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์กร (affective organizational commitment) ได้อีกเช่นกัน โดยยังพบต่อไปอีกว่าความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในงานที่เพิ่มขึ้น และมีความสัมพันธ์ทางลบกับอัตราการลาออกจางานได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในทางตรงกันข้ามของ Ellemers, Spears, และ Doosje (1997) ที่พบว่าสมาชิกที่มีการระบุตัวตนกับกลุ่มที่ต่ำ จะก่อให้เกิดความผูกพันกับกลุ่มที่ต่ำด้วยเช่นกัน

ผลจากการศึกษาในอดีตทำให้เห็นว่า มีเพียงกิจกรรมรับน้องใหม่ในแบบสร้างสรรค์เพียงอย่างเดียวที่สามารถทำให้ผู้เข้าร่วมเกิดการระบุตัวตนทางสังคมกับกลุ่มได้ ในขณะที่กิจกรรมแบบไม่สร้างสรรค์ไม่ก่อให้เกิดการระบุตัวตนทางสังคมได้แต่อย่างใด อีกทั้งอิทธิพลของการระบุตัวตนทางสังคมก็มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการไปเพิ่มความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจได้ ผู้วิจัยจึงคาดหวังว่าตัวแปรการระบุตัวตนทางสังคมจะมีอิทธิพลส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องแบบสร้างสรรค์กับความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะได้ แต่การระบุตัวตนทางสังคมจะไม่เกิดขึ้นหากกิจกรรมรับน้องใหม่เป็นกิจกรรมแบบไม่สร้างสรรค์ นำไปสู่สมมติฐานงานวิจัยข้อที่ 1 และ 2 คือ

H1 : การระบุตัวตนทางสังคมมีอิทธิพลส่งผ่านความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ กับความกลมเกลียวในกลุ่ม และความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

H2 : กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับการระบุตัวตนทางสังคม

1.2.7 กิจกรรมรับน้องใหม่ และ ความกลมเกลียวในกลุ่ม (University Initiations and Group Cohesion)

การศึกษาอิทธิพลของกิจกรรมรับน้องใหม่ที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของสมาชิกภายในกลุ่ม ล้วนพบผลลัพธ์ที่หลากหลายและแตกต่างกันออกไปตามยุคสมัยและตามวิธีการศึกษารวมถึงประเภทกิจกรรมที่แตกต่างกันก็ให้ผลลัพธ์ที่ต่างกันอีกด้วย อาทิ

Aronson และ Mills (1959) ได้ศึกษาวิจัยเชิงการทดลองศึกษากิจกรรมคัดเลือกบุคคลเข้าร่วมกลุ่มในเรื่องเนื้อหาที่แตกต่างกัน ที่มีผลต่อความชื่นชอบกลุ่มตามแนวคิดทฤษฎีความไม่สอดคล้องทางความคิดของ Festinger (1957) โดยได้จำลองสถานการณ์กับกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงว่าพวกเขาจะถูกคัดเลือกให้เข้าร่วมการอภิปรายในหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องเพศ และมีเงื่อนไขว่ากลุ่มตัวอย่างที่จะได้เข้าร่วมการอภิปรายนั้นจะต้องผ่านการทดสอบความอับอายเสียก่อน โดยผู้ที่ผ่านการทดสอบเท่านั้นจะได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมการอภิปรายกับสมาชิกกลุ่มคนอื่นๆ ในการทดสอบนั้นผู้วิจัยได้จัดกระทำโดยให้กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงพูดถ้อยคำทางเพศด้วยเสียงอันดังต่อหน้าผู้วิจัยที่เป็นเพศชาย ซึ่งในสมัยนั้น

ผู้หญิงมักจะอับอายอย่างมากกับการพูดถ้อยคำหยาบคาย (Forsyth, 2013) เขาได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 เงื่อนไข คือ (1) Severity group คือให้พูดคำทางเพศที่หยาบคายและลามก (2) Mild group พูดคำทางเพศที่ธรรมดาไม่หยาบคาย และ (3) Control group ไม่ต้องพูดคำทางเพศใดๆ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างในเงื่อนไข Severity group ประเมินความขึ้นชอบกลุ่มด้วยคะแนนที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างจากเงื่อนไข Mild group และ Control group ตามลำดับ โดยได้สรุปผลจากงานวิจัยของเขาเอาไว้ว่า กิจกรรมคัดเลือกบุคคลเข้าร่วมกลุ่มที่รุนแรงสามารถเพิ่มความขึ้นชอบกลุ่มและนำไปสู่ความกลมเกลียวในกลุ่มได้ โดยผ่านการเกิดภาวะความไม่สอดคล้องทางความคิด

Gerard และ Mathewson (1966) ได้ทำการทดสอบซ้ำงานวิจัยของ Aronson และ Mills (1959) เพื่อยืนยันผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยได้ศึกษาเชิงการทดลองด้วยการจำลองสถานการณ์ขึ้นมา มีการช็อตไฟฟากลุ่มตัวอย่างด้วยความแรงกระแสไฟฟ้าที่แตกต่างกันในแต่ละเงื่อนไข พบผลที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับวิจัยก่อนหน้าของ Aronson และ Mills (1959) โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ถูกช็อตด้วยกระแสไฟฟ้าที่แรงกว่า ประเมินคะแนนความขึ้นชอบกลุ่มด้วยคะแนนที่สูงกว่ากลุ่มที่ถูกช็อตด้วยกระแสไฟฟ้าที่เบากว่า งานวิจัยทั้งสองจึงสรุปผลไว้ว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบรุนแรงมีอิทธิพลต่อความขึ้นชอบกลุ่มได้จริง (Gerard & Mathewson, 1966; Aronson & Mills, 1959)

แต่ทว่า Lodewijckx และ Syroit (1997) กลับพบผลที่ตรงกันข้ามกับงานวิจัยของ Aronson และ Mills (1959) และ Gerard และ Mathewson (1966) โดยพวกเขาได้ศึกษาความสัมพันธ์ของกิจกรรมรับน้องใหม่ ที่มีผลต่อความขึ้นชอบกลุ่มในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนนักศึกษาจริงที่ผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ในประเภทที่รุนแรงของจริงภายในสถาบันการศึกษา ซึ่งแตกต่างจากวิธีของ Aronson และ Mills (1959) และ Gerard และ Mathewson (1966) ที่เป็นการจำลองสถานการณ์ขึ้นมาภายในห้องทดลองแต่เพียงเท่านั้น โดยพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ในประเภทที่รุนแรงก่อให้เกิดเป็นความรู้สึกคับข้องใจ เดียวดาย เศร้าหมอง และไม่ก่อให้เกิดเป็นความขึ้นชอบกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลจากงานวิจัยในอีกสิบปีภายหลังของ Raalte, Cornelius, Linder และ Brewer (2007) ที่ก็ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่ที่รุนแรงกับความกลมเกลียวในกลุ่มเช่นเดียวกัน แต่กลับพบความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรผ่านกิจกรรมรับน้องใหม่ที่สร้างสรรค์ โดยพบว่ายิ่งกิจกรรมรับน้องใหม่มีความสร้างสรรค์ (สนับสนุนให้เกิดการผูกมิตรกับเพื่อนด้วยวิธีที่เหมาะสม) มากเพียงใด ผู้เข้าร่วมยิ่งเกิดความกลมเกลียวในกลุ่มมากขึ้นเพียงนั้น

เช่นเดียวกับงานวิจัยในยุคปัจจุบันของ Lafferty และ Brown (2016) ที่ศึกษาเรื่องความกลมเกลียวในกลุ่มอันเป็นผลมาจากการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ในทีมนักกีฬา โดยได้รับบุว่าความเชื่อที่ว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ที่รุนแรงสามารถเพิ่มความกลมเกลียวภายในกลุ่มได้นั้นไม่เป็นความจริง

เนื่องจากไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรในการศึกษาของพวกเขาแต่อย่างใด และยังคงคล้ายคลึงกับผลจากการวิจัยของ Mann, Feddes, Doosje, และ Fischer (2015) ที่พบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ที่รุ่นแรงสามารถไปลดความรู้สึกต้องการผูกสัมพันธ์กับผู้อื่นลง ทำให้ผู้เข้าร่วมไม่อยากจะรู้จักหรือไม่ต้องการสร้างเพื่อนใหม่ ผ่านอิทธิพลส่งผ่านของความรู้สึกด้อยค่าและเสื่อมเสียเกียรติจากการโดนดูถูกเหยียดหยามในระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม

งานวิจัยหลายชิ้นของประเทศไทยได้ทำการศึกษาเรื่องกิจกรรมรับน้องใหม่ในมหาวิทยาลัยไทย โดยได้สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมและพบผลลัพธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ กิจกรรมรับน้องใหม่ที่รุ่นแรงก่อให้เกิดความรักใคร่สามัคคีภายในกลุ่ม ก่อให้เกิดความอบอุ่น และส่งเสริมความรักคณะและมหาวิทยาลัย (ธนรัตน์ สอนสา, 2531; ศรีสุดา สิงห์พรหม, 2531; สมสมร วงศ์จริต, 2533; อรพินทร์ ชูชม และคณะ, 2542; ทังหทัย ศรีดาพันธ์, 2550; ประภาพร ศรีตระกูล, 2546; ไตรธิดา นุ่นเกลี้ยง, 2557; สุริยา งามสำเร็จ, 2546)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาว่า วิวัฒนาการการศึกษาอิทธิพลของกิจกรรมรับน้องใหม่กับความกลมเกลียวในกลุ่มมีความแตกต่างกันออกไปตามยุคสมัย โดยเริ่มแรกมักเป็นการศึกษาดูด้วยการจำลองสถานการณ์ภายในห้องทดลอง ไม่ใช่เป็นกิจกรรมที่ถูกจัดขึ้นจริงแต่อย่างใด และพบว่ากิจกรรมที่รุ่นแรงสามารถก่อให้เกิดความขึ้นชอบกลุ่มได้ อย่างไรก็ตามการศึกษาในปีต่อๆ มากลับพบผลที่ตรงกันข้ามกันออกไปโดยสิ้นเชิง โดยไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่รุ่นแรงกับความขึ้นชอบกลุ่มหรือความกลมเกลียวภายในกลุ่ม แต่กลับพบผลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมรับน้องใหม่ในแบบที่ไม่รุ่นแรงแทน ถึงแม้ว่าการศึกษาในอดีตจะต่างพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างบุคคลได้ เช่น ทำให้เกิดความขึ้นชอบกลุ่ม และเกิดความสามัคคีกลมเกลียวกันภายในกลุ่ม อีกทั้งการศึกษาของประเทศไทยก็พบผลที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับของต่างประเทศ แต่งานจากประเทศไทยนั้นส่วนใหญ่เป็นเพียงการสอบถามความคิดเห็นเบื้องต้นของนักศึกษาถึงผลกระทบจากกิจกรรมแต่เพียงเท่านั้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการต่อยอดการศึกษาในประเด็นกิจกรรมรับน้องใหม่ของประเทศไทย โดยจะใช้โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเข้ามาอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่กับความกลมเกลียวในกลุ่มเพื่อหาหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เพิ่มขึ้น นำไปสู่สมมติฐานข้อที่ 3 และ 4 ของงานวิจัยในครั้งนี้คือ

H3 : กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่ม

H4 : กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความกลมเกลียวในกลุ่ม

1.2.8 กิจกรรมรับน้องใหม่ และ ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

(University Initiations and Affective Commitment toward University Faculty)

ตัวแปรความผูกพันด้านจิตใจส่วนใหญ่ไม่นิยมถูกนำมาใช้ศึกษากับนักศึกษามหาวิทยาลัย รวมถึงในบริบทของกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อน แต่มักถูกใช้ศึกษาในบริบทของการทำงานภายในองค์การเสียเป็นส่วนใหญ่ โดยศึกษาถึงอิทธิพลของพฤติกรรมและวิธีการบริหารงานของหัวหน้างานที่แตกต่างกันกับความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์การของพนักงานในหน่วยงาน ดังเช่น

Ayree, Chen, Sun, และ Debrah (2007) ทำการศึกษาถึงการบริหารงานในทางที่ไม่เหมาะสม (Abusive supervision) ที่หัวหน้างานมีการใช้อำนาจเผด็จการในการบริหารปกครอง กับความรู้สึกผูกพันต่อองค์การด้านจิตใจของพนักงาน โดยพบว่าวิธีการปกครองที่ไม่เหมาะสมจากผู้นำในองค์การ (ใช้อำนาจสั่งการไปในทิศทางที่ไม่เหมาะสมและการเผด็จการ) สามารถลดอัตราความผูกพันต่อองค์การด้านจิตใจของพนักงานลงได้ ซึ่งยังสอดคล้องกับผลจากงานวิจัยของ Hershcovis และ Barling (2010) ที่ศึกษาผลกระทบจากการบริหารงานของหัวหน้างานด้วยพฤติกรรมที่ก้าวร้าว (Supervisor aggression) ต่อเจตคติในที่ทำงานและพฤติกรรมของพนักงาน โดยพบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวจากหัวหน้างานมีความสัมพันธ์ทางลบกับความผูกพันต่อองค์การด้านจิตใจของพนักงาน และยังกระตุ้นให้เกิดอัตราการลาออกจากงานที่เพิ่มขึ้นด้วย และพบว่าความก้าวร้าวที่มาจากหัวหน้างานมีผลต่อการลดความผูกพันต่อองค์การด้านจิตใจของพนักงานได้สูงกว่า เมื่อเทียบกับความก้าวร้าวที่เกิดขึ้นจากเพื่อนร่วมงานด้วยกันเอง (Hershcovis & Barling, 2010) อีกทั้งผลจากพฤติกรรมก้าวร้าวในการบริหารงานยังอาจนำมาซึ่งพฤติกรรมความรุนแรงย้อนกลับที่พนักงานพึงกระทำคืนสู่อองค์การอีกด้วย (Organizational deviance) โดย Tepper และคณะ (2008) ได้พบอิทธิพลส่งผ่านของความผูกพันต่อองค์การด้านจิตใจที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานในทางที่ไม่เหมาะสมกับพฤติกรรมความรุนแรงย้อนกลับที่พนักงานพึงกระทำคืนสู่อองค์การ โดยอธิบายว่าพนักงานที่ได้รับการบังคับงานในทางที่ไม่เหมาะสมจากผู้นำมีแนวโน้มที่จะลดอัตราความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์การลง และนำไปสู่พฤติกรรมความรุนแรงย้อนกลับ เช่น การละเลยการปฏิบัติหน้าที่ การขโมยของในที่ทำงาน หรือสร้างความเสียหายให้แก่องค์การ เป็นต้น (Tepper et al., 2008)

Brunetto และคณะ (2016) ได้ศึกษาอิทธิพลของลักษณะการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาที่มีผลต่อความผูกพันด้านจิตใจต่อหน่วยงานทหารและตำรวจ พบว่าในหน่วยงานที่มีการบริหารจัดการด้วยการสร้างสุขภาวะทางจิตที่ดี (Psychological wellbeing) และให้การสนับสนุนด้านการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (Organizational support) ที่หัวหน้างานปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อหน่วยงานของตน อีกทั้งยังพบอิทธิพลส่งผ่านของการถูกรังแกกลั่นแกล้ง (bullying) จากผู้ใต้บังคับ

บัญชา ที่ส่งผลกระทบทางอ้อมระหว่างการได้รับความสนับสนุนด้านการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมกับความผูกพันด้านจิตใจต่อหน่วยงาน กล่าวคือเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจหารู้รู้ได้ถึงการสนับสนุนด้านการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมจากการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา ก็ยังคงรู้สึกผูกพันต่อหน่วยงานของตนเองแม้ว่าจะถูกรังแกกลั่นแกล้งจากผู้บังคับบัญชาก็ตาม ทั้งนี้เพราะลักษณะการบริหารงานที่สนับสนุนด้านการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมสามารถไปลดภาวะถูกรังแกกลั่นแกล้งลงได้ และนำไปสู่การเกิดความผูกพันด้านจิตใจต่อหน่วยงานนั่นเอง อย่างไรก็ตามในงานวิจัยของพวกเขาไม่พบอิทธิพลทางตรงของการถูกกลั่นแกล้งต่อความผูกพันด้านจิตใจต่อหน่วยงานแต่อย่างใด

Dick (2011) ได้ศึกษาวิธีการปกครองลูกน้องของผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานตำรวจ ที่มีผลต่อความผูกพันด้านจิตใจต่อหน่วยงานของผู้ใต้บังคับบัญชา พบว่าพฤติกรรมการปกครองด้วยการสนับสนุนและส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชา (Supportive management behavior) ด้วยการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นเพื่อการตัดสินใจ มีวิธีการสื่อสารที่สุภาพเหมาะสม รวมถึงให้การส่งเสริมและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอ สามารถกระตุ้นให้เกิดเป็นความผูกพันด้านจิตใจของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อหน่วยงานได้ และยังพบผลในทางกลับกันเมื่อผู้บังคับบัญชามีวิธีการปกครองที่ไม่ให้การสนับสนุนหรือการส่งเสริมใดๆ แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา (จำกัดการแสดงออกทางความคิดเห็นหรือการขาดความจริงใจต่อกันระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา) ยังเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำนายการลดระดับความผูกพันด้านจิตใจต่อหน่วยงานลงได้ และพบว่าผู้ใต้บังคับบัญชาไม่พึงพอใจในวิธีการบริหารปกครองในรูปแบบเช่นนี้ (Dick, 2011)

Gilbert, Winne, และ Sels (2011) ได้ศึกษาอิทธิพลของการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล (HRM) และการบริหารงานด้วยวิธีการมุ่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของหัวหน้างาน (Relations-oriented leadership behavior) ที่มีผลต่อความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์กรของพนักงานในองค์กร ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลที่เหมาะสมในองค์กร เช่น มีการสื่อสารกันระหว่างเจ้านายและลูกน้องอย่างสุภาพเหมาะสม การสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ลูกน้อง รวมถึงใส่ใจและเห็นความสำคัญของสุขภาวะที่ดีของพนักงาน สามารถส่งผลให้เกิดเป็นพฤติกรรมและเจตคติทางบวกในหมู่พนักงานองค์กรได้ ตามผลจากงานวิจัยก่อนหน้าของ Whitener; Gould-Williams และ Davies; Paré และ Tremblay (2001, 2005, 2007 อ้างถึงใน Gilbert, Winne, & Sels, 2011) โดยพบผลจากงานวิจัยว่าอิทธิพลของการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลในองค์กรที่เหมาะสมของหัวหน้างานและการบริหารงานด้วยวิธีการมุ่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์กรของพนักงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลจากงานวิจัยที่อ้างอิงในทุกประเด็น

งานวิจัยอื่นๆ ของ Rafferty และ Griffin (2006) ที่ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของลักษณะการบริหารงานของผู้หน้าที่แตกต่างกัน คือ ผู้นำด้านการพัฒนาการ (Developmental leadership) และผู้นำด้านการส่งเสริมสนับสนุน (Supportive leadership) ที่มีผลต่อความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์กร โดยพบว่าลักษณะการบริหารงานทั้งสองแบบของผู้หน้าก่อให้เกิดเป็นความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์กรได้ รวมถึงงานวิจัยของ Boehman (2007) ที่ได้ศึกษาอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน (Work environment) ที่มีผลต่อความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์กรของพนักงาน ก็พบว่า การรับรู้ถึงสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยและการได้รับการสนับสนุน (Supportive work environment) จากประธานองค์กร หัวหน้างาน หรือเจ้าหน้าที่อาวุโส สามารถทำนายการเกิดความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์กรได้ อีกทั้งงานวิจัยของ Meierhans, Rietmann, และ Jonas (2008) ก็พบอิทธิพลส่งผ่านของตัวแปรความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์กรที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการบริหารงานของผู้หน้าที่มีความเป็นธรรมและสนับสนุนส่งเสริมพนักงาน (Fair and supportive leadership behavior) กับพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร (Organizational citizenship behavior) โดยได้สรุปผลในงานวิจัยว่าพนักงานที่รับรู้ว่าตนนั้นได้รับการสนับสนุนและการดูแลที่เป็นธรรมจากหัวหน้างานมีแนวโน้มทำให้เกิดความผูกพันด้านจิตใจต่อหัวหน้างาน นำไปสู่การเกิดเป็นความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์กรในเวลาต่อมา และสามารถนำไปสู่พฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรได้

ผลจากงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมาในบริบทของการทำงานภายในองค์กรมุ่งศึกษาถึงอิทธิพลของลักษณะการบริหารปกครองพนักงานของหัวหน้างานด้วยรูปแบบวิธีต่างๆ ที่แตกต่างกัน ที่มีผลไปกระตุ้นให้เกิด (หรือทำให้ลดลง) ความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์กรในหมู่พนักงาน พบผลเป็นที่ประจักษ์ว่าการบริหารปกครองพนักงานด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม เช่น การใช้อำนาจเผด็จการในการสั่งการลูกน้อง (Ayree, Chen, Sun, & Debrah, 2007) การใช้ความก้าวร้าวในการบริหารงาน (Herscovis & Barling, 2010) การบังคับบัญชางานในทางที่ไม่เหมาะสม (Tepper et al., 2008) หรือการบริหารงานไม่ส่งเสริมสนับสนุน จำกัดสิทธิการแสดงออกทางความคิดเห็น และขาดความจริงจัง (Dick, 2011) สามารถส่งผลด้านลบในการไปลดระดับความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์กรของพนักงานลงได้ และอาจนำมาซึ่งพฤติกรรมความรุนแรงย้อนกลับที่พนักงานพึงกระทำกลับคืนสู่องค์กร เช่น ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ ขโมยของในที่ทำงาน หรือสร้างความเสียหายต่างๆ ให้แก่องค์กร (Tepper et al., 2008) แต่ในทางกลับกัน หากหัวหน้างานมีพฤติกรรมบริหารงานด้วยวิธีการบริหารที่เหมาะสม เช่น ส่งเสริมการสร้างสุขภาวะทางจิตที่ดีให้แก่พนักงาน (Brunetto et al., 2016) ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (Brunetto et al., 2016; Dick, 2011; Rafferty & Griffin, 2006; Boehman, 2007; Meierhans, Rietmann, & Jonas, 2008) หรือมีการบริหารงานตามหลักการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลใน

องค์การ (HRM) และใช้วิธีการมุ่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในวิธีการบริหารงาน (Gilbert, Winne, & Sels, 2011) สามารถให้ผลลัพธ์ทางบวกในการไปเพิ่มความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์การของพนักงานได้ และยังสามารถนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของพนักงานในองค์การได้อีกเช่นกัน (Meierhans, Rietmann, & Jonas, 2008)

จากการทบทวนวรรณกรรมพบผลเป็นที่ประจักษ์ว่าการบริหารปกครองพนักงานของหัวหน้างานด้วยวิธีที่ไม่เหมาะสม สามารถลดระดับความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์การของพนักงานลงได้ ในขณะที่หากเป็นวิธีการบริหารที่เหมาะสม จะให้ผลทางบวกในการไปเพิ่มความผูกพันด้านจิตใจต่อองค์การของพนักงานและนำไปสู่พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การได้ ผู้วิจัยจึงคาดหวังว่าผลจากการศึกษาในบริบทของการทำงานภายในองค์การ จะให้ผลลัพธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันเมื่อศึกษาในบริบทของการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ในมหาวิทยาลัย เนื่องจากเมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วน ผู้วิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานในที่นี้ก็เปรียบเสมือนกับรุ่นพี่ภายในมหาวิทยาลัยที่เป็นผู้ออกแบบลักษณะรูปแบบกิจกรรมรับน้องใหม่ พนักงานในองค์การก็เปรียบเสมือนรุ่นน้องภายในมหาวิทยาลัยที่ได้รับการดูแลจากรุ่นพี่ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันออกไป ความรุนแรงในการบริหารงานในองค์การก็เปรียบได้กับกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ที่ประกอบไปด้วยการใช้อำนาจเผด็จการออกคำสั่งบังคับให้รุ่นน้องทำตามในสิ่งที่ไม่เหมาะสม หรือมีการใช้พฤติกรรมก้าวร้าวต่างๆ เป็นต้น และการบริหารงานด้วยวิธีการที่เหมาะสมของหัวหน้างาน ก็เปรียบได้กับกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ที่มีการอบรมสั่งสอนรุ่นน้องด้วยวาจาที่สุภาพ อ่อนโยน และมีเหตุผล อีกทั้งส่งเสริมให้เกิดความรักความกลมเกลียวระหว่างนักศึกษา จึงนำไปสู่สมมติฐานข้อที่ 5 และ 6 ของงานวิจัย คือ

H5 : กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

H6 : กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางลบกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์และไม่สร้างสรรค์ต่อการระบุตัวตนทางสังคม ความกลมเกลียวในกลุ่ม และความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทย
2. เพื่อพัฒนาเครื่องมือวิจัยภาษาไทยฉบับใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาประเด็นการรับน้องใหม่ที่สอดคล้องกับรูปแบบประเพณีรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยไทย

1.4 ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาอิทธิพลของกิจกรรมรับน้องใหม่ (แบบสร้างสรรค์ และไม่สร้างสรรค์) ที่มีผลต่อความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันต่อคณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทย โดยมีการระบุตัวต้นทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่าน ประชากรงานวิจัยคือ นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อน

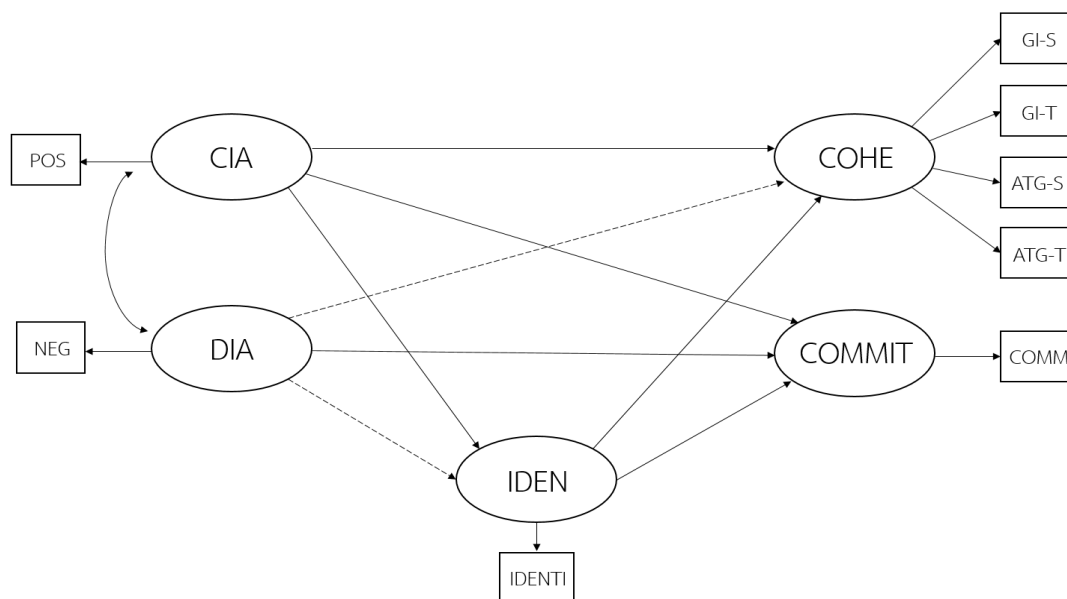
1.5 คำถามงานวิจัย

1. กิจกรรมรับน้องใหม่ (แบบสร้างสรรค์ และไม่สร้างสรรค์) สามารถทำนายการระบุตัวต้นทางสังคม ความกลมเกลียวในกลุ่ม และความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะได้หรือไม่ เมื่อศึกษาในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยไทย ?
2. การระบุตัวต้นทางสังคม เป็นตัวแปรส่งผ่านอิทธิพลของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ต่อความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะหรือไม่ เมื่อศึกษาในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยไทย ?

1.6 สมมติฐานงานวิจัย

- H1 : การระบุตัวต้นทางสังคมมีอิทธิพลส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์กับความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ
- H2 : กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับการระบุตัวต้นทางสังคม
- H3 : กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่ม
- H4 : กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความกลมเกลียวในกลุ่ม
- H5 : กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ
- H6 : กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางลบกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

1.7 โมเดลการวิจัย

หมายเหตุ: CIA คือ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์, DIA คือ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์, IDEN คือ การระบุตัวตนทางสังคม, COHE คือ ความกลมเกลียวในกลุ่ม, COMMIT คือ ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ, เส้นทึบ แสดงการมีอิทธิพลทำนาย, และเส้นประ แสดงการไม่มีอิทธิพลทำนาย

ภาพที่ 1 โมเดลการวิจัย

1.8 คำจำกัดความในการวิจัย

1. **กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์** หมายถึง กิจกรรมรับน้องใหม่ที่ส่งผลกระทบในทางบวก ก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างความสนุกสนานให้แก่ผู้เข้าร่วมโดยไม่มีการใช้ความรุนแรงระหว่างการจัดกิจกรรม เป็นต้นว่ากิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษา สร้างความบันเทิงและความสนุกสนานให้แก่รุ่นน้อง หรือการให้รุ่นพี่ที่เรียนดีจัดกิจกรรมทบทวนบทเรียนให้แก่รุ่นน้อง เป็นต้น

ในงานวิจัยครั้งนี้ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ หมายถึง คะแนนจากมาตรวัดการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ วัดกับกลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่เคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อนภายในคณะของตน โดยหากมีคะแนนจากมาตรประมาณค่า 7 ระดับ (1 = ไม่ตรงเลย ไปจนถึง 7 = ตรงที่สุด) จากข้อลักษณะกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สูงมากเท่าใด แสดงว่านักศึกษามีการรับรู้ว่าการกิจกรรมรับน้องใหม่ภายในคณะของตนเป็นกิจกรรมแบบสร้างสรรค์ที่สูงมากยิ่งขึ้นเท่านั้น แต่หากมีคะแนนจากมาตรประมาณค่าที่ต่ำแสดงว่านักศึกษามีการ

รับรู้กิจกรรมรับน้องใหม่ภายในคณะว่าเป็นกิจกรรมแบบสร้างสรรค์ที่ต่ำ

2. **กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์** หมายถึง กิจกรรมรับน้องใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อในทางลบ มีการใช้ความรุนแรงในระหว่างการจัดกิจกรรมและก่อให้เกิดความเจ็บปวดทั้งทางร่างกายและจิตใจแก่รุ่นน้อง เป็นต้นว่าการว่าก่น้อง การกลั่นแกล้งน้องที่รุนแรงและอาจส่งผลให้เกิดอันตรายทางร่างกาย กิจกรรมที่เข้าข่ายอนาจาร หรือกิจกรรมที่มีการใช้เครื่องตีมีนเมา เป็นต้น

ในงานวิจัยครั้งนี้ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ หมายถึง คะแนนจากมาตรวัดการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ วัดกับกลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่เคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อนภายในคณะของตน โดยหากมีคะแนนจากมาตรประมาณค่า 7 ระดับ (1 = ไม่ตรงเลย ไปจนถึง 7 = ตรงที่สุด) จากข้อลักษณะกิจกรรมไม่สร้างสรรค์ที่สูงมากเท่าใด แสดงว่านักศึกษามีการรับรู้ว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ภายในคณะของตนเป็นกิจกรรมแบบไม่สร้างสรรค์ที่สูงมากยิ่งขึ้นเท่านั้น แต่หากมีคะแนนจากมาตรประมาณค่าที่ต่ำแสดงว่านักศึกษามีการรับรู้กิจกรรมรับน้องใหม่ภายในคณะว่าเป็นกิจกรรมแบบไม่สร้างสรรค์ที่ต่ำ

3. **การระบุตัวตนทางสังคม** หมายถึง สัญชาติญาณการรับรู้และการใช้ความคิดในการพิจารณาตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเป็นสมาชิกภายในคณะร่วมกับเพื่อนนักศึกษาคนอื่นๆ มีคุณสมบัติเป้าหมาย และโชคชะตาร่วมกันกับนักศึกษาภายในคณะคนอื่นๆ มีความรู้สึกร่วมไปกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในคณะ อีกทั้งยังรู้สึกเชื่อมโยงผูกพันและมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกนักศึกษา เป็นต้น

ในงานวิจัยครั้งนี้ การระบุตัวตนทางสังคม หมายถึง คะแนนจากมาตรวัดการระบุตัวตนทางสังคม วัดกับกลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่เคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อนภายในคณะของตน โดยหากมีคะแนนจากมาตรประมาณค่า 7 ระดับ (1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไปจนถึง 7 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ที่สูงมากเท่าใด แสดงว่านักศึกษามีการระบุตัวตนเข้ากับกลุ่มเพื่อนร่วมคณะที่สูงมากขึ้นเท่านั้น แต่หากมีคะแนนจากมาตรประมาณค่าที่ต่ำแสดงว่านักศึกษามีการระบุตัวตนเข้ากับกลุ่มเพื่อนร่วมคณะที่ต่ำ

4. **ความกลมเกลียวในกลุ่ม** หมายถึง การที่นักศึกษามีการเชื่อมโยงกับเพื่อนร่วมคณะอย่างเหนียวแน่น มีเจตคติที่ดีต่อกัน รวมถึงเกาะกลุ่มอยู่ร่วมกับนักศึกษาคนอื่นๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกลุ่มไปพร้อมกัน นักศึกษาที่มีความกลมเกลียวในกลุ่มสูงจะมีความเกี่ยวข้องกับนักศึกษาคนอื่นๆ ภายในคณะที่สูง มีแรงจูงใจที่จะเสียสละเพื่อคณะ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมคณะ และมีการรับรู้ตนเองกับนักศึกษาร่วมคณะคนอื่นๆ ว่าเป็น “เรา” มากกว่าเป็น “ฉัน” ที่สูง

ในงานวิจัยครั้งนี้ความกลมเกลียวในกลุ่มหมายถึง คะแนนจากมาตรวัดความกลมเกลียวในกลุ่มวัดจาก 4 องค์ประกอบย่อยของความกลมเกลียว ได้แก่ GI-S, GI-T, ATG-S, และ ATG-T (ตั้งรายละเอียดที่ได้อธิบายไว้ในหน้า 14) โดยเป็นคะแนนจากการวัดกับกลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่เคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อนภายในคณะของตน โดยหากมีคะแนนจากมาตรประมาณค่า 7 ระดับ (1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไปจนถึง 7 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ที่สูงมากเท่าใด แสดงว่านักศึกษามีความกลมเกลียวกับเพื่อนร่วมคณะที่สูงมากเท่านั้น แต่หากมีคะแนนจากมาตรประมาณค่าที่ต่ำแสดงว่านักศึกษามีความกลมเกลียวกับเพื่อนร่วมคณะที่ต่ำ

5. **ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ** หมายถึง การที่นักศึกษามีความรู้สึกผูกพันอันแรงกล้ากับคณะของตน เกิดขึ้นจากรู้สึกใกล้ชิด เป็นส่วนหนึ่ง และมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ภายในคณะที่ตนกำลังศึกษาอยู่ โดยเป็นความรู้สึกผูกพันที่เกิดขึ้นมาจากตัวนักศึกษาเป็นผู้รู้สึกเอง ไม่ได้มาจากการบังคับหรือมีปัจจัยอื่นที่ทำให้ต้องรู้สึกเช่นนั้น นักศึกษาที่มีความผูกพันต่อคณะของตนที่สูงจะมีการแชร์เป้าหมายและค่านิยมต่างๆ ร่วมกับคณะ มีความพึงพอใจที่ได้เป็นนักศึกษาของคณะ รวมถึงไม่ประสงค์ที่จะออกไปศึกษายังคณะอื่นๆ หรือลาออกจากมหาวิทยาลัยไปกลางคันก่อนการสำเร็จการศึกษา เป็นต้น

ในงานวิจัยครั้งนี้ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะหมายถึง คะแนนจากมาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ วัดกับกลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่เคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อนภายในคณะของตน โดยหากมีคะแนนจากมาตรประมาณค่า 7 ระดับ (1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไปจนถึง 7 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ที่สูงมากเท่าใด แสดงว่านักศึกษามีความผูกพันด้านจิตใจกับคณะของตนที่สูงมากเท่านั้น แต่หากมีคะแนนจากมาตรประมาณค่าที่ต่ำแสดงว่านักศึกษามีความผูกพันด้านจิตใจกับคณะของตนที่ต่ำ

1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงอิทธิพลของกิจกรรมรับน้องใหม่ (แบบสร้างสรรค์ และไม่สร้างสรรค์) ว่าสามารถก่อให้เกิดการกระตุ้นตัวตนทางสังคม นำไปสู่ความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะได้หรือไม่
2. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางให้แก่คณะหรือมหาวิทยาลัยในการเสริมสร้างหรือพัฒนา รูปแบบกิจกรรมรับน้องใหม่ที่จะช่วยส่งเสริมการเกิดการกระตุ้นตัวตนเข้าร่วมกับคณะ อันจะก่อให้เกิดเป็นความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันต่อคณะต่อไปได้

3. เป็นการต่อยอดการศึกษาในประเด็นการรับน้องใหม่ภายในมหาวิทยาลัยของประเทศไทย
4. ได้เครื่องมือวิจัยภาษาไทยฉบับใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาประเด็นการรับน้องใหม่ ที่สอดคล้องกับรูปแบบประเพณีการรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยไทย

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่ (แบบสร้างสรรค์ และไม่สร้างสรรค์) กับความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ โดยมีการระบุตัวตนทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่าน สถิติที่ใช้ในการศึกษาคือการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง หรือ Structural Equation Modeling (SEM)

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ นิสิต/นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นิสิต/นักศึกษา ปัจจุบันระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ทั้งเพศชายและเพศหญิง จาก 10 มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐบาลและเอกชน และเป็นผู้ที่เคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ภายในคณะของตนมาก่อน ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชากรงานวิจัย

วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้นในการศึกษาครั้งนี้ใช้การประมาณค่าพารามิเตอร์จากโมเดลการวิจัย ซึ่ง Wolf, Harrington, Clark, และ Miller (2013) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมเอาไว้ว่าควรมีจำนวน 10 - 20 คน ต่อหนึ่งเส้นพารามิเตอร์ โดยเมื่อพิจารณาจำนวนพารามิเตอร์รวมจากโมเดลการวิจัยพบว่ามีจำนวนทั้งหมดนับรวมได้ 19 เส้นพารามิเตอร์ ผู้วิจัยเลือกใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้นจำนวน 15 คนต่อหนึ่งเส้นพารามิเตอร์ เนื่องจากเป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ในตำแหน่งกึ่งกลางระหว่างพิสัยของขนาดกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้นที่เหมาะสมตามที่ Wolf, Harrington, Clark, และ Miller (2013) ได้กำหนดไว้ จึงทำให้สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ออกมาได้จำนวน 285 คน

จากนั้น ผู้วิจัยทำการประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างเพิ่ม โดยใช้วิธีการประมาณค่าเพิ่มเติมจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำเดิมคือ 285 คน เพิ่มขึ้นไปอีก 20 เปอร์เซนต์ เผื่อกรณีที่อาจมีการสูญหายหรือมีค่าสุดโต่งของข้อมูลที่ทำให้ไม่สามารถนำวิเคราะห์และประมวลผลการศึกษาได้ จึงทำ

ให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ศึกษาจริงในงานวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้นรวม 342 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนแรกผู้วิจัยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดรายชื่อมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครเอาไว้จำนวน 10 แห่ง ที่ผู้วิจัยสามารถดำเนินการติดต่อกับตัวแทนนักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้ โดยกำหนดสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามแต่ละมหาวิทยาลัยให้มีความใกล้เคียงกัน ซึ่งได้แก่ 30-35 คน ต่อหนึ่งมหาวิทยาลัย หลังจากนั้นจึงใช้วิธีเลือกแบบตามสะดวก (Convenience sampling) และแบบลูกโซ่ (Snowball sampling) โดยจัดทำเป็นแบบสอบถามชนิดกระดาษและชนิดออนไลน์ผ่านเว็บไซต์การสร้างแบบฟอร์มสำเร็จรูปของกูเกิ้ล (Google form) วิธีการกระจายแบบสอบถามจะดำเนินการด้วยตนเอง รวมถึงฝากคนรู้จักใกล้ชิดซึ่งเป็น นิสิต/นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ภายในมหาวิทยาลัยที่กำหนดทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิจัยในการประชาสัมพันธ์และกระจายแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มาจากมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครทั้ง 10 แห่งตามที่ได้กำหนดเอาไว้ อันประกอบไปด้วย

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. มหาวิทยาลัยศิลปากร
6. มหาวิทยาลัยมหิดล
7. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
8. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
9. มหาวิทยาลัยรังสิต
10. สถาบันการบิณฑพลเรือน

โดยมีรายละเอียดการประชาสัมพันธ์และการแจกจ่าย แบ่งตามชนิดของแบบสอบถาม ดังนี้

แบบสอบถามชนิดกระดาษ ผู้วิจัยดำเนินการแจกจ่ายแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยทำการแจกให้แก่กลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร, มหาวิทยาลัยมหิดล, มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, และ มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 275 คน ด้วยวิธีการเดินทางเข้าไปยังมหาวิทยาลัยต่างๆ ดังกล่าวเพื่อขอความร่วมมือโดยตรงกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งได้แก่ นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่เคยผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อน โดยจะแจ้งกับกลุ่มตัวอย่างว่าการศึกษาของผู้วิจัยเกี่ยวข้องกับกิจกรรมรับน้องใหม่ และจะขอรับกวนเวลากลุ่มตัวอย่างประมาณ 5 – 10 นาที ในการช่วยตอบ

แบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูลต่อการศึกษาวิจัย แบบสอบถามชนิดกระดาษนี้ถูกนำมาใช้ทั้งในขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถามและขั้นตอนการทดสอบสมมติฐานและการวิเคราะห์ข้อมูล การรักษาความลับของแบบสอบถามชนิดกระดาษจะดำเนินการโดยผู้วิจัยรับแบบสอบถามที่ผ่านการตอบเสร็จเรียบร้อยแล้วกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำจัดใส่ลงในซองกระดาษปิดผนึกและเก็บรักษาไว้ โดยจะเปิดผนึกอีกครั้งต่อเมื่อถึงขั้นตอนการประมวลผลและสรุปผลการวิจัย

แบบสอบถามชนิดออนไลน์ ผู้วิจัยดำเนินการแจกจ่ายด้วยวิธีการฝากคนใกล้ชิดซึ่งเป็น นิสิต/นักศึกษา ของสถานศึกษาตามที่กำหนด ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสถาบันการbinพลเรือน โดยทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิจัยในการประชาสัมพันธ์และกระจายแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านคุณสมบัติของงานวิจัย จำนวน 67 คน วิธีการประชาสัมพันธ์ผู้วิจัยจะขอให้คนใกล้ชิดช่วยทำการแชร์ (share) ต่อแบบสอบถามผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ facebook ส่วนบุคคล รวมถึงขอให้ช่วยส่งต่อโดยตรงผ่านทางหน้าต่างการสนทนาส่วนบุคคล หรือ private chat ให้แก่กลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่งานวิจัยกำหนดไว้ โดยในแบบสอบถามชนิดออนไลน์นี้จะมีข้อความระบุไว้ในหน้าแรกของแบบสอบถามระบุถึงวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามที่ใช้เพื่อศึกษากิจการรับน้องใหม่ภายในสถานศึกษาไทย และขอความร่วมมือในกลุ่มตัวอย่างในการช่วยตอบแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแล้วเสร็จและทำการกดส่งคำตอบ ข้อมูลคำตอบทั้งหมดจะถูกรวบรวมเข้ามายังระบบบัญชีผู้ใช้ของผู้วิจัยโดยอัตโนมัติ ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามนี้ไว้เป็นความลับ โดยจะไม่มีเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวออกสู่สาธารณะจนกว่าจะถึงขั้นตอนของการประมวลผลและสรุปผลการวิจัย

อนึ่ง กลุ่มตัวอย่างจะได้รับของที่ระลึกเป็นปากกาจำนวน 1 ด้ามจากการตอบแบบสอบถามชนิดกระดาษ ในขณะที่แบบออนไลน์จะไม่ได้รับของที่ระลึกเนื่องด้วยข้อจำกัดเรื่องการเข้าถึงตัวกลุ่มตัวอย่างโดยตรง อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างทุกคนจะไม่ถูกขอให้ระบุชื่อและนามสกุลของตนเองในขณะที่ทำแบบสอบถามอันจะเป็นการเปิดเผยตัวตนแต่อย่างใด การตอบแบบสอบถามทั้งหมดจะมาจากความสมัครใจของกลุ่มตัวอย่างแต่เพียงเท่านั้นโดยไม่มีการบังคับให้เข้าร่วมตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างทุกคนสามารถปฏิเสธการให้ความร่วมมือหรือถอนตัวออกกลางคันระหว่างการทำแบบสอบถามได้ทุกเมื่อที่ต้องการโดยไม่จำเป็นต้องมีเหตุผลใดๆ และจะไม่เป็นการเสียผลประโยชน์ต่อตัวผู้ตอบเองหากปฏิเสธ ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จะถูกนำมาวิเคราะห์และประมวลผลในภาพรวมโดยไม่มีรายงานผลเป็นรายบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการปฏิบัติตามข้อมูลดังกล่าวสามารถร้องเรียนได้ที่คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 254 อาคารจามจุรี 1 ชั้น 2 ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์/โทรสาร 0-2218-3202 E-mail: eccu@chula.ac.th

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ (1) การเก็บข้อมูลในขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถาม และ (2) การเก็บข้อมูลในขั้นตอนการทดสอบสมมติฐานและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีระเบียบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

2.2.1 การเก็บข้อมูลในขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถาม

การเก็บข้อมูลในขั้นตอนนี้ สามารถแบ่งย่อยออกได้เป็น 2 ครั้ง คือ

การเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 เป็นขั้นตอนการสำรวจลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ที่จัดขึ้นในแต่ละคณะของมหาวิทยาลัยไทยว่าประกอบไปด้วยกิจกรรมในลักษณะเช่นใดบ้าง โดยผู้วิจัยจะให้กลุ่มตัวอย่างระบุกิจกรรมรับน้องใหม่ทั้งในลักษณะที่สร้างสรรค์และไม่สร้างสรรค์ตามประสบการณ์ที่เคยเข้าร่วมมาก่อนภายในคณะผ่านแบบสอบถามออนไลน์ชนิดปลายเปิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ขั้นตอนนี้คือนิสิต/นักศึกษา ปัจจุบันของมหาวิทยาลัยไทยในระดับปริญญาตรี รวมถึงศิษย์เก่าที่จบการศึกษาออกไปแล้วและเคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อน จำนวน 130 คน

จากนั้น ผู้วิจัยนำข้อมูลลักษณะกิจกรรมที่ได้จากการเก็บข้อมูลในขั้นตอนข้างต้นมาตรวจสอบหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อตรวจสอบว่าลักษณะกิจกรรมในแต่ละข้อมีเนื้อหาที่ตรงตามคำนิยามกิจกรรมรับน้องใหม่ในแบบสร้างสรรค์และไม่สร้างสรรค์ของงานวิจัยหรือไม่ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ประเมินลักษณะกิจกรรมในแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องกันมากหรือน้อยเพียงใดกับคำนิยามประเภทกิจกรรมตามที่ได้กำหนดเอาไว้ ด้วยวิธี Index of Item-Objective Congruence (IOC)

การเก็บข้อมูลครั้งที่ 2 เป็นขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย โดยผู้วิจัยจะทดลองเก็บข้อมูล (try out) กับกลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 เป็นต้นไป และเคยผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อน จำนวน 200 คน ผ่านแบบสอบถามชนิดกระดาษ (166 คน) และชนิดออนไลน์ (34 คน) ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลครั้งนี้จะถูกนำมาคำนวณเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของแบบสอบถามทุกฉบับ และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามรายข้อกับคะแนนรวมของข้อคำถาม หรือวิธี Corrected item-total correlation (CITC)

จากนั้น ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์หาความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) และความเที่ยงของตัวแปรแฝงของแต่ละแบบสอบถามด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน หรือ Confirmatory Factor Analysis (CFA) เพื่อยืนยันว่าเครื่องมือทั้งหมดที่ใช้วัดในงานวิจัยครั้งนี้

เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพและสามารถวัดในสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการวัดออกมาได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

2.2.2 การเก็บข้อมูลในขั้นตอนการทดสอบสมมติฐานและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บข้อมูลในขั้นตอนนี้จะเริ่มต้นกระบวนการภายหลังจากที่กิจกรรมรับน้องใหม่ของแต่ละคณะในมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการไปแล้วจนเสร็จสิ้น และภายหลังจากที่ผู้วิจัยได้รับการอนุมัติจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน (IRB) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนนี้คือ นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่เคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ในคณะของตนจำนวน 342 คน จาก 10 มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร โดยจัดทำเป็นแบบสอบถามชนิดกระดาษและชนิดออนไลน์และใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการแบบตามสะดวกและแบบลูกโซ่ โดยจะดำเนินการแจกจ่ายแบบสอบถามด้วยตนเองให้แก่กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านคุณสมบัติตามที่งานวิจัยได้กำหนดเอาไว้ รวมถึงฝากคนใกล้ชิดซึ่งเป็น นิสิต/นักศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาตามที่กำหนด ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิจัยในการช่วยประชาสัมพันธ์และกระจายแบบสอบถามต่อไปยังกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้กำหนดเอาไว้ ข้อมูลที่ได้รับจากการเก็บข้อมูลขั้นตอนนี้จะถูกนำไปประมวลผลเพื่อเข้าสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผลการวิจัยต่อไป

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ (1) เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถาม และ (2) เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการทดสอบสมมติฐานและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือแต่ละขั้นตอนนี้

2.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถาม

สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 เครื่องมือดังนี้

2.3.1.1 แบบสำรวจลักษณะการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ภายในมหาวิทยาลัยไทย

เป็นแบบสอบถามออนไลน์ชนิดปลายเปิดที่ให้กลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 รวมถึงศิษย์เก่าที่จบการศึกษาออกไปแล้วและเคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อน จำนวน 130 คน เป็นผู้เขียนระบุถึงลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ภายในคณะของตนที่เคยมีประสบการณ์เข้าร่วมมาก่อนจำนวน 2 ลักษณะ คือ (1) ลักษณะกิจกรรมที่สร้างสรรค์ และ (2) ลักษณะกิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์ โดยมีการเขียนอธิบายคำจำกัดความของลักษณะกิจกรรมทั้ง 2 เอาไว้อย่างชัดเจนเพื่อป้องกันการเกิดความสับสนระหว่างความหมายของลักษณะกิจกรรม รายละเอียด

ตัวอย่างแบบสำรวจฉบับนี้สามารถดูเพิ่มเติมได้ที่ภาคผนวก ข รวมถึงข้อมูลเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างและผลการสำรวจในขั้นตอนนี้ สามารถดูเพิ่มเติมได้ที่ภาคผนวก ค

วัตถุประสงค์ของแบบสำรวจนี้คือเพื่อนำไปใช้พัฒนาเป็นมาตรวัดการรับรู้รูปแบบลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ โดยผู้วิจัยจะทำการคัดเลือกลักษณะกิจกรรมที่ได้รับการรายงานมาด้วยความถี่สูงที่สุดของแต่ละลักษณะกิจกรรม มาพัฒนาเป็นมาตรวัดการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ที่ครอบคลุมลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ของแต่ละคณะในมหาวิทยาลัยไทย ภายหลังจากพัฒนาแบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามชุดใหม่นี้ไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และจะอธิบายรายละเอียดขั้นตอนการตรวจสอบดังกล่าวนี้ไว้ในข้อที่ 2 ต่อไป

2.3.1.2 แบบประเมินเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามทั้งหมดจากมาตรวัดการรับรู้รูปแบบลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ ด้วยวิธีหาความสอดคล้องซึ่งกันระหว่างข้อคำถามกับคำนิยามแต่ละประเภทกิจกรรม หรือ Index of Item-Objective Congruence (IOC) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยขอความช่วยเหลือจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน ให้เป็นผู้ประเมินความสอดคล้องซึ่งกันระหว่างข้อคำถามกับคำนิยามประเภทกิจกรรมรับน้องใหม่ พิจารณาจากด้านเนื้อหา ด้านการวัดผล และด้านการใช้ภาษาของข้อคำถามในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ -1 คือ ไม่เหมาะสม, 0 คือ ไม่แน่ใจ, และ 1 คือ เหมาะสม (ตัวอย่างแบบประเมิน IOC ดังภาคผนวก ง)

คะแนนความสอดคล้องจากแบบประเมิน IOC จะถูกนำมาใช้พิจารณาเลือกใช้หรือคัดข้อคำถามออกตามความเหมาะสมและไม่เหมาะสมจากผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสามท่าน โดยหากข้อคำถามใดมีคะแนนเฉลี่ยการประเมินตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จะถูกพิจารณาว่ามีความตรงเชิงเนื้อหา และจะถูกนำมาใช้วัดในงานวิจัย แต่หากมีคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่า 0.5 จะถูกพิจารณาว่าไม่มีความตรงเชิงเนื้อหาและจะถูกคัดออกไม่นำมาใช้วัดในงานวิจัย

2.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการทดสอบสมมติฐานและการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้คือแบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมรับน้องใหม่ และผลกระทบจากการเข้าร่วมกิจกรรม โดยสามารถจำแนกออกได้เป็นทั้งหมด 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 : มาตรวัดการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่

- ส่วนที่ 3 : มาตรการระบุด่วนทางสังคม
- ส่วนที่ 4 : มาตรการความกลมเกลียวในกลุ่ม
- ส่วนที่ 5 : มาตรการความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

มีรายละเอียดแบบสอบถามในแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

2.3.2.1 ข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม (ส่วนที่ 1)

ข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นส่วนแรกสุดของแบบสอบถาม ผู้ตอบจะถูกร้องขอให้กรอกรายละเอียดส่วนบุคคล โดยคำถามจะประกอบไปด้วย ประสบการณ์การเคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ เพศ อายุ มหาวิทยาลัย คณะ ชั้นปีการศึกษา และจำนวนครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่โดยประมาณ

2.3.2.2 มาตรการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ (ส่วนที่ 2)

แบบสำรวจนี้เป็นแบบสำรวจที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาใหม่ โดยอ้างอิงข้อมูลตามผลลัพธ์จากแบบสำรวจลักษณะการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ภายในมหาวิทยาลัยไทย (ดูรายละเอียดที่ ข้อ 2.3.1 ข้อย่อยที่ 1) ผู้วิจัยนำลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ทั้งแบบสร้างสรรค์และไม่สร้างสรรค์มาพัฒนาเป็นมาตรการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ มีข้อความทั้งหมด 20 ข้อ แบ่งเป็นข้อความกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์จำนวน 12 ข้อ และข้อความกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์จำนวน 8 ข้อ มีเกณฑ์การประเมินค่าคะแนนทั้งหมด 7 ระดับ ตั้งแต่ ไม่ตรงเลย ถึง ตรงที่สุด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

คะแนนการประมาณค่า 7 ระดับ มาตรการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่

ระดับ	ความหมาย
1	ไม่ตรงเลย
2	ไม่ตรง
3	ค่อนข้างจะไม่ตรง
4	ตรงบ้างไม่ตรงบ้าง
5	ค่อนข้างจะตรง
6	ตรง
7	ตรงที่สุด

การคิดคะแนน หากมีคะแนนจากข้อคำถามที่สูง หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ว่าการยอมรับน้องใหม่ภายในคณะของตนมีลักษณะตรงตามข้อความในแต่ละข้อกระทงในระดับสูง แต่หากมีคะแนนจากข้อคำถามที่ต่ำ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ว่าการยอมรับน้องใหม่ในคณะของตนมีลักษณะตรงตามข้อความในแต่ละข้อกระทงในระดับต่ำ

2.3.2.3 มาตรการระบุตัวตนทางสังคม (ส่วนที่ 3)

มาตรการระบุตัวตนทางสังคมนี้ แปลภาษาและดัดแปลงมาจากมาตรการระบุตัวตนต่อองค์กร (Organizational identification) ใช้ในงานวิจัยของ Mael และ Ashforth (1992) มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อ มีเกณฑ์การประเมินค่าคะแนนทั้งหมด 7 ระดับ ตั้งแต่ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

คะแนนการประมาณค่า 7 ระดับ มาตรการระบุตัวตนทางสังคม

ระดับ	ความหมาย
1	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2	ไม่เห็นด้วย
3	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย
4	เห็นด้วยไม่เห็นด้วยพอกัน
5	ค่อนข้างเห็นด้วย
6	เห็นด้วย
7	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การคิดคะแนน หากมีคะแนนจากข้อคำถามที่สูง หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีการระบุตัวตนเข้าร่วมกับคณะของตนในระดับสูง แต่หากมีคะแนนจากข้อคำถามที่ต่ำ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีการระบุตัวตนเข้าร่วมกับคณะของตนในระดับต่ำ

2.3.2.4 มาตรการความกลมเกลียวในกลุ่ม (ส่วนที่ 4)

มาตรการความกลมเกลียวในกลุ่มนี้ แปลภาษาและดัดแปลงมาจากมาตรการบรรยากาศภายในกลุ่ม (Group Environment Questionnaire: GEQ) พัฒนาโดย Carron และคณะ (1985) มีจุดประสงค์เพื่อใช้ศึกษาความกลมเกลียวซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มสังคมกลุ่มหนึ่ง ประกอบไปด้วยข้อคำถามที่มาจาก 4 องค์ประกอบ อันได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 : Group Integration-social (GI-S)

หมายถึง ความกลมเกลียวกันทางสังคม ใช้วัดระดับความรู้สึกใกล้ชิด คล้ายคลึง และเชื่อมโยงกันทางสังคมระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ตัวอย่างข้อคำถามเช่น “กลุ่ม นิสิต/นักศึกษา ในคณะของฉัน ชอบไปไหนมาไหนพร้อมกันเป็นกลุ่มมากกว่าไปเพียงลำพัง” เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 2 : Group Integration-task (GI-T)

หมายถึง ความกลมเกลียวในงาน ใช้วัดระดับความเชื่อของสมาชิกภายในกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบภาระงานร่วมกันภายในกลุ่ม ตัวอย่างข้อคำถามเช่น “กลุ่ม นิสิต/นักศึกษา ในคณะของฉัน มีความเป็นหนึ่งเดียวที่จะบรรลุเป้าหมายในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน” เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 3 : Individual attraction to the group-social (ATG-S)

หมายถึง ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่อกลุ่มสังคม ใช้วัดระดับความยินดีและความพึงพอใจส่วนบุคคลของสมาชิกที่ได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม และการถูกยอมรับเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม ตัวอย่างข้อคำถามเช่น “ฉันชอบการได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับเพื่อน นิสิต/นักศึกษา ในคณะของฉัน” เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 4 : Individual attraction to the group-task (ATG-T)

หมายถึง ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่ม ใช้วัดระดับความยินดีและความพึงพอใจส่วนบุคคลที่ได้มีส่วนร่วมในการผลิตผลงานกับกลุ่มเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกลุ่มร่วมกัน ตัวอย่างข้อคำถามเช่น “ฉันชอบการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับเพื่อน นิสิต/นักศึกษา ในคณะของฉัน” เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มาตรวัดในส่วนนี้มีข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 18 ข้อ ประกอบไปด้วยข้อคำถามที่มาจากทั้งหมด 4 องค์ประกอบ คือ GI-S (จำนวน 4 ข้อ), GI-T (จำนวน 5 ข้อ), ATG-S (จำนวน 5 ข้อ), และ ATG-T (จำนวน 4 ข้อ) มีเกณฑ์การประเมินค่าคะแนนทั้งหมด 7 ระดับ ตั้งแต่ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4

คะแนนการประเมินค่า 7 ระดับ มาตรวัดความกลมเกลียวในกลุ่ม

ระดับ	ความหมาย
1	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2	ไม่เห็นด้วย
3	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย
4	เห็นด้วยไม่เห็นด้วยพอกัน
5	ค่อนข้างเห็นด้วย
6	เห็นด้วย
7	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การคิดคะแนน หากมีคะแนนจากข้อคำถามที่สูง หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความกลมเกลียวกับกลุ่มเพื่อนร่วมคณะในระดับสูง แต่หากมีคะแนนจากข้อคำถามที่ต่ำ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความกลมเกลียวกับกลุ่มเพื่อนร่วมคณะในระดับต่ำ

2.3.2.5 มาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ (ส่วนที่ 5)

มาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะนี้ ดัดแปลงมาจากมาตรวัดความผูกพันทางความรู้สึกต่อพรรคประชาธิปัตย์ ฉบับแปลภาษาไทยของ พรรคพล กิริติภราดร (2559) ซึ่งได้แปลภาษามาจากต้นฉบับมาตรวัดความผูกพันต่อองค์กร (Organizational Commitment Questionnaire) ของ Meyer และ Allen (1993) อีกทีหนึ่ง มีจุดประสงค์เพื่อใช้ศึกษาความรู้สึกผูกพันด้านจิตใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อคณะของตน โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 4 ข้อ และมีเกณฑ์การประเมินค่าคะแนนทั้งหมด 7 ระดับ ตั้งแต่ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5

คะแนนการประมาณค่า 7 ระดับ มาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

ระดับ	ความหมาย
1	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2	ไม่เห็นด้วย
3	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย
4	เห็นด้วยไม่เห็นด้วยพอกัน
5	ค่อนข้างเห็นด้วย
6	เห็นด้วย
7	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การคิดคะแนน หากมีคะแนนจากข้อคำถามที่สูง หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะของตนที่สูง แต่หากมีคะแนนจากข้อคำถามในระดับต่ำ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะของตนในระดับต่ำ

2.3.3 การแปลภาษาเครื่องมือวิจัย

เนื่องจากเครื่องมือที่นำมาใช้วัดในงานวิจัยครั้งนี้มีบางส่วนที่มาจากต้นฉบับเดิมที่เป็นมาตรวัดภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) อาทิเช่น มาตรวัดการระบุด่วนทางสังคม และมาตรวัดความกลมเกลียวในกลุ่ม ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องทำการแปลภาษามาตรวัดให้เป็นภาษาไทยเสียก่อน เพื่อให้ผู้ตอบสามารถเข้าใจความหมายได้อย่างถูกต้องโดยง่าย

การนำเครื่องมือที่ต้นฉบับเดิมเป็นภาษาต่างประเทศมาใช้ในการศึกษาวิจัยข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural research) ในลักษณะเช่นนี้ เพื่อความถูกต้องแม่นยำของการแปลภาษาผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการแปลย้อนกลับ (Back translation) อ้างอิงตามหลักวิธีการของ Sperber (2004) เข้ามาใช้เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของการแปลภาษาเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนและระเบียบการปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำมาตรวัดการระบุด่วนทางสังคม และมาตรวัดความกลมเกลียวในกลุ่ม จำนวน 2 ฉบับ ซึ่งมีต้นฉบับเดิมเป็นภาษาอังกฤษ มาทำการแปลเป็นภาษาไทยเบื้องต้นด้วยตนเอง โดยยึดหลักความถูกต้องแม่นยำของการแปลภาษาและความเท่าเทียมกันระหว่างสองภาษา รวมถึงพิจารณาใช้ภาษาให้เป็นภาษาที่ใช้กันทั่วไปในชีวิตประจำวันของประชาชนชาวไทย
2. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการแปลภาษาเองเบื้องต้น เสนอแก่อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความแม่นยำของการแปลภาษาในขั้นต้น
3. นำแบบสอบถามที่แปลเป็นภาษาไทยและผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยแล้ว เข้าสู่กระบวนการแปลย้อนกลับเป็นภาษาอังกฤษ โดยได้รับเกียรติจากคุณปณต ศรีสินทรัพย์ ตำแหน่งผู้ช่วยบรรณาธิการรายการข่าวภาคภาษาอังกฤษ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (Radio Thailand FM88) ซึ่งเป็นผู้ที่ชำนาญด้านการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างดีเยี่ยม เป็นผู้ทำการแปลภาษาย้อนกลับให้
4. ผู้วิจัยดำเนินการเปรียบเทียบข้อความจากแบบสอบถามที่ผ่านการแปลย้อนกลับเทียบเคียงกับแบบสอบถามต้นฉบับเดิม โดยให้ผู้เป็นเจ้าของภาษา (Native English Speaker) จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้ประเมินความสอดคล้องของการแปลภาษาด้วย

รูปแบบการประเมินค่าแบบ 7 ระดับ ตั้งแต่ ไม่สอดคล้องอย่างยิ่ง ไปจนถึง สอดคล้องอย่างยิ่ง พิจารณาจาก 2 ปัจจัยหลัก คือ 1. ด้านการใช้คำ (wording) และ 2. ด้านความหมาย (interpretation) ดังตัวอย่างแบบประเมินในภาคผนวก จ ข้อกระทงใดมีค่าเฉลี่ยจากการประเมินโดยเจ้าของภาษามากกว่า 5 คะแนน จะถูกพิจารณาว่ามี ความใกล้เคียงกับต้นฉบับ และสามารถนำไปใช้วัดกับกลุ่มตัวอย่างได้

5. ผลการประเมินจากข้อที่ 4 พบว่าทุกข้อได้คะแนนเฉลี่ยการประเมินความสอดคล้องของการแปลภาษาด้วยคะแนนเฉลี่ยที่มากกว่า 5 คะแนน ผู้วิจัยจึงนำมาตรวัดทั้งหมด เข้าสู่ขั้นตอนการทดลองเก็บข้อมูล เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยต่อไป

2.3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้วัดในงานวิจัยนี้ มีเครื่องมือที่ผู้วิจัยเป็นผู้พัฒนาขึ้นมาใหม่เอง ซึ่งคือ มาตรวัดการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ และมีเครื่องมือที่นำมาจากการศึกษาของผู้วิจัยท่านอื่นซึ่งถูกนำมาแปลภาษาหรือดัดแปลงให้สอดคล้องกับหัวข้อของงานวิจัยในครั้งนี้ เช่น มาตรวัดการระบุตัวตนทางสังคม มาตรวัดความกลมเกลียวในกลุ่ม และมาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ จึงจำเป็นต้องทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่จะใช้ศึกษาทั้งหมดก่อนการนำมาใช้งานจริง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นให้แก่เครื่องมือและยืนยันว่าเครื่องมือทุกชิ้นที่ใช้วัดในงานวิจัยนี้มีคุณภาพ สามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดออกมาได้จริง โดยมีระเบียบขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. นำมาตรวัดการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นมาใหม่ ไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยวิธีการหาความสอดคล้องกันระหว่างข้อกระทงกับคำนิยามแต่ละประเภทกิจกรรม (IOC) ดังที่ได้อธิบายไปก่อนหน้านี้ ภายหลังจากขั้นตอนการตรวจสอบดังกล่าว ผู้วิจัยนำมาตรวัดชุดนี้ไปรวมกับมาตรวัดชุดอื่นๆ ของงานวิจัย เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนการทดลองวัดกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดไปทดลองเก็บข้อมูล (try out) กับกลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 200 คน ที่มีคุณสมบัติตรงตามที่งานวิจัยได้กำหนดเอาไว้ โดยจะทำการคัดสรรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้เอาไว้เฉพาะต่างหากเพื่อจุดประสงค์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแต่เพียงเท่านั้น และกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้จะไม่ถูกนำมาวิเคราะห์รวมกับการเก็บข้อมูลในขั้นตอนการทดสอบสมมติฐานและการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ภายหลังจากการทดลองวัดกับกลุ่มตัวอย่างในข้อที่ 2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณค่า Corrected item-total correlation (CITC) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อคำถามอื่นๆ ในแบบสอบถาม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน [$r(198) = .284$, $\alpha = .05$, (หนึ่งทาง)] ข้อคำถามที่มีค่า CITC น้อยกว่า .284 จะไม่ถูกพิจารณานำมาใช้งาน

4. ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยค่าความเที่ยงที่มีค่ามากกว่า .70 ถือว่ามีค่าความเที่ยงที่เชื่อถือได้ (Kline, 2005)
5. ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) และความเที่ยงของตัวแปรแฝงของแต่ละแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน หรือ Confirmatory Factor Analysis (CFA)

อนึ่ง ในขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยค่าสถิติทดสอบไค-สแควร์ โดยองศาอิสระ (degree of freedom) ต้องมีค่าเป็นบวก, ค่าอัตราส่วนระหว่างไค-สแควร์กับองศาอิสระ ควรมีค่าน้อยกว่า 3, root mean square error of approximation (RMSEA) ควรมีค่าน้อยกว่า .08, goodness of fit index (GFI) และ comparative fit index (CFI) ควรมากกว่า .90

2.3.4.1 การตรวจสอบคุณภาพ มาตรวัดการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่

1. การประเมินความสอดคล้องกันระหว่างข้อกระทงกับคำนิยามแต่ละประเภทกิจกรรม

เนื่องจากมาตรวัดการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่เป็นมาตรวัดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาใหม่ จึงจำเป็นต้องตรวจสอบหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยวิธีการหาความสอดคล้องกันระหว่างข้อกระทงกับคำนิยามแต่ละประเภทกิจกรรม (IOC) โดยกำหนดค่าคะแนนมาตรฐานเฉลี่ยเอาไว้ที่ 0.5 ตามที่ได้อธิบายไว้แล้วในขั้นตอนข้างต้น (ตัวอย่างแบบประเมิน IOC ดังภาคผนวก ง)

ผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านพบว่า ข้อกระทงทั้งหมด 20 ข้อ ผ่านเกณฑ์การประเมินความสอดคล้องกันระหว่างข้อกระทงกับคำนิยามประเภทกิจกรรมทุกข้อ โดยมีคะแนนเฉลี่ยการประเมินอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ในทุกข้อกระทง

2. การทดลองใช้มาตรวัด และการพิจารณาคัดเลือกข้อกระทง

ผู้วิจัยนำมาตรวัดที่พัฒนาขึ้นมาและผ่านการประเมิน IOC โดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ไปทดลองเก็บกับกลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 เป็นต้นไป จำนวน 200 คน (ดูข้อมูลเชิงพรรณนากลุ่มตัวอย่างในภาคผนวก ฉ)

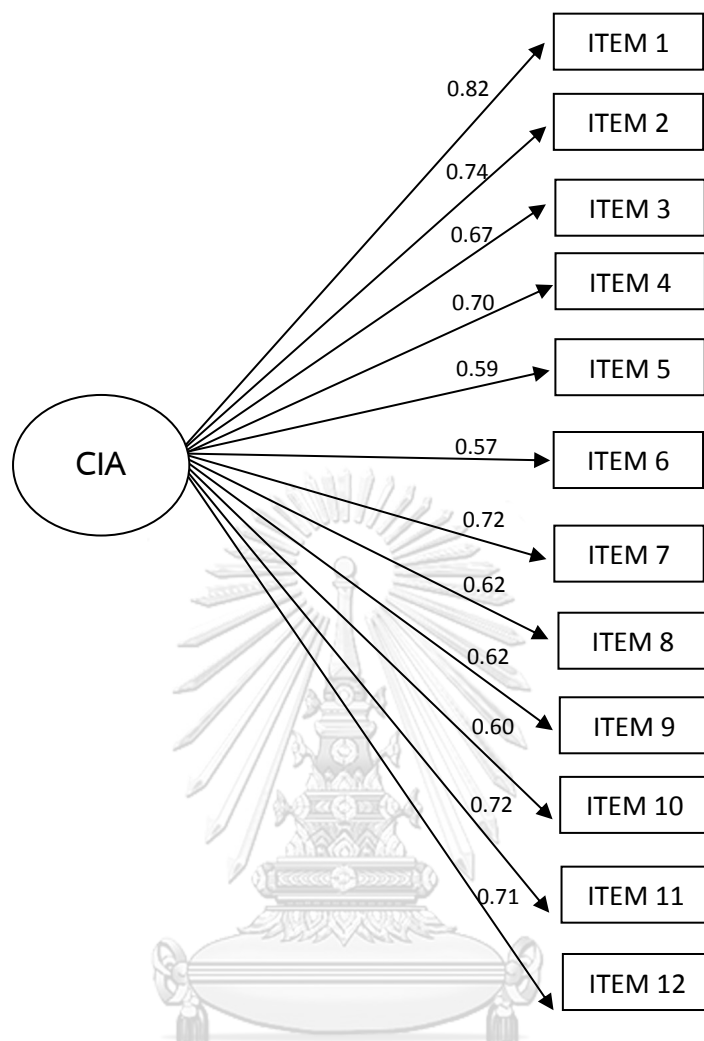
ภายหลังการนำไปทดลองเก็บกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำข้อกระทงกิจกรรมแบบ สร้างสรรค์ (จำนวน 12 ข้อ) และข้อกระทงกิจกรรมแบบไม่สร้างสรรค์ (จำนวน 8 ข้อ) ไปวิเคราะห์ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ ในแต่ละประเภท กิจกรรม (Corrected Item-Total Correlation: CITC) เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน [$r(198) = .284$, $\alpha = .05$, (หนึ่งทาง)] ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อกระทงทั้ง 20 ข้อ จาก 2 ประเภทกิจกรรมผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมดในทุกข้อ (ดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ช ตารางที่ ช1 และ ช2)

3. การหาค่าความเที่ยงของมาตรวัด

ผู้วิจัยนำข้อกระทงทั้งหมดจำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็นข้อจากกิจกรรมแบบสร้างสรรค์ จำนวน 12 ข้อ และข้อจากกิจกรรมแบบไม่สร้างสรรค์จำนวน 8 ข้อจากมาตรวัดนี้ มาคำนวณหาค่าความเที่ยง แบบสอดคล้องภายใน (internal consistency) แยกตามมาตรย่อย ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อกระทง จากกิจกรรมแบบสร้างสรรค์ และแบบไม่สร้างสรรค์ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .91 และ .88 ตามลำดับ (ดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ช ตารางที่ ช1 และ ช2)

4. การตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน ด้วยสถิติการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่า มาตรวัดการรับรู้ลักษณะ กิจกรรมรับน้องใหม่ในส่วนข้อกระทงกิจกรรมแบบสร้างสรรค์จำนวน 12 ข้อ ทุกข้อมีความสอดคล้อง กับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ($\chi^2 = 40.46$, $df = 29$, $\chi^2 / df = 1.395$, $p = .073$, $GFI = .968$, $CFI = .992$ & $RMSEA = 0.045$) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ของแต่ละข้อ กระทงระหว่าง .57 ถึง .82 ดังภาพที่ 2

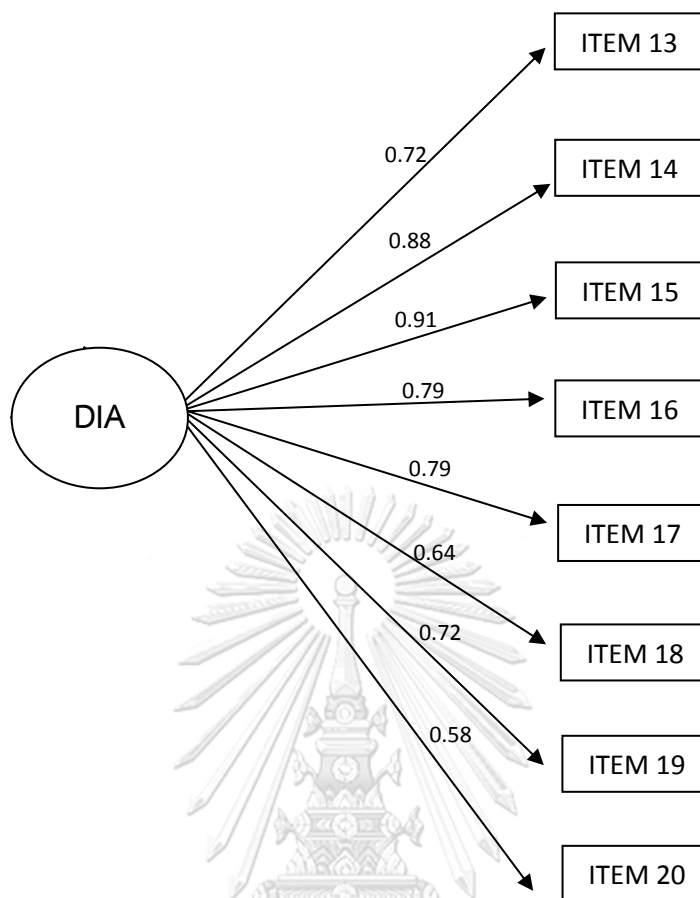

ภาพที่ 2 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน มาตรการรับรู้ลักษณะ
กิจกรรมรับน้องใหม่ (กิจกรรมแบบสร้างสรรค์)

หมายเหตุ : CIA หมายถึง Constructive-initiation-activity หรือ กิจกรรมรับน้องใหม่
แบบสร้างสรรค์

ITEM หมายถึง ข้อคำถามกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์

จากนั้นผู้วิจัยผู้ดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน ด้วยสถิติการวิเคราะห์
องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ต่อ ในส่วนข้อกระทงกิจกรรมรับ
น้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์อีกจำนวน 8 ข้อที่เหลือ พบว่าทุกข้อมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิง
ประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ($\chi^2 = 13.54$, $df = 11$, $\chi^2 / df = 1.231$, $p = .260$, $GFI = .984$, $CFI = .998$ & $RMSEA = 0.034$) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ของแต่ละข้อกระทง
ระหว่าง .58 ถึง .91 ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน มาตรการรับรู้ลักษณะ
กิจกรรมรับน้องใหม่ (กิจกรรมแบบไม่สร้างสรรค์)

หมายเหตุ : DIA หมายถึง Destructive-initiation-activity หรือ กิจกรรมรับน้องใหม่
แบบไม่สร้างสรรค์

ITEM หมายถึง ข้อกระทงแต่ละข้อในมาตรวัดส่วนนี้

2.3.4.2 การตรวจสอบคุณภาพ มาตรวัดการระบุตัวตนทางสังคม

1. การทดลองใช้มาตรวัด และการพิจารณาคัดเลือกข้อกระทง

ผู้วิจัยนำมาตรวัดที่ผ่านการตรวจสอบการแปลภาษาแล้ว ไปทดลองใช้เก็บกับกลุ่ม
ตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 เป็นต้นไป จำนวน 200 คน (ดูข้อมูลเชิงพรรณนา
กลุ่มตัวอย่างในภาคผนวก ฉ)

หลังจากนั้นจึงนำข้อกระทงทั้งหมดจำนวน 6 ข้อจากมาตรวัดฉบับนี้ ไปวิเคราะห์ค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ ในแต่ละประเภท

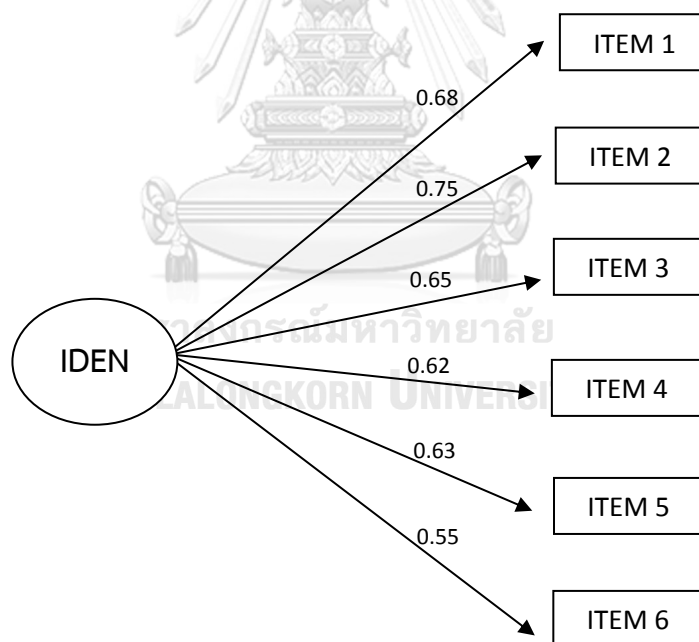
กิจกรรม (Corrected Item-Total Correlation: CITC) เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน [$r(198) = .284$, $\alpha = .05$, (หนึ่งทาง)] ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อกระทงทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด (ดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ซ)

2. การหาค่าความเที่ยงของมาตรวัด

ผู้วิจัยนำข้อกระทงทั้งหมดจำนวน 6 ข้อจากมาตรวัดนี้ ไปคำนวณหาค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (internal consistency) ผลการวิเคราะห์พบว่า มาตรวัดการระบุตัวตนทางสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .82 (ดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ซ)

3. การตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน ด้วยสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่ามาตรวัดการระบุตัวตนทางสังคมทั้ง 6 ข้อ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ($\chi^2 = 8.43$, $df = 7$, $\chi^2 / df = 1.20$, $p = .296$, $GFI = .99$, $CFI = 1.00$ & $RMSEA = 0.032$) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ของแต่ละข้อกระทงระหว่าง .55 ถึง .75 ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน มาตรวัดการระบุตัวตนทางสังคม

หมายเหตุ : IDEN หมายถึง การระบุตัวตนทางสังคม
ITEM หมายถึง ข้อกระทงแต่ละข้อในมาตรวัดนี้

2.3.4.3 การตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐานความกลมเกลียวในกลุ่ม

1. การทดลองใช้มาตรฐาน และการพิจารณาคัดเลือกข้อกระทง

ผู้วิจัยนำมาตรฐานที่ผ่านการตรวจสอบการแปลภาษาแล้ว ไปทดลองใช้เก็บกับกลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 เป็นต้นไป จำนวน 200 คน (ดูข้อมูลเชิงพรรณนากลุ่มตัวอย่างในภาคผนวก ฉ)

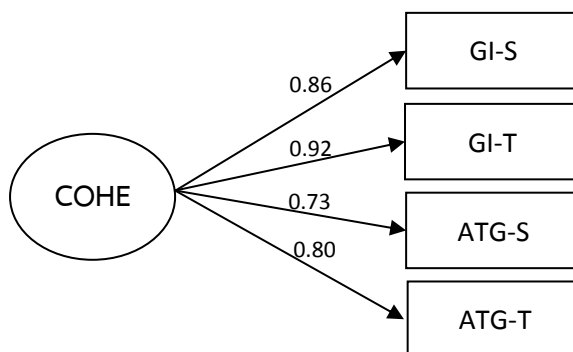
หลังจากนั้นจึงนำข้อกระทงทั้งหมดจำนวน 18 ข้อ แบ่งแยกตามองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ คือ GI-S หรือความกลมเกลียวกันทางสังคม (จำนวน 4 ข้อ), GI-T หรือความกลมเกลียวในงาน (จำนวน 5 ข้อ), ATG-S หรือความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่อกลุ่มสังคม (จำนวน 5 ข้อ), และ ATG-T หรือความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่ม (จำนวน 4 ข้อ) นำไปวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ ในแต่ละประเภทกิจกรรม (Corrected Item-Total Correlation: CITC) เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน [$r(198) = .284$, $\alpha = .05$, (หนึ่งทาง)] ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อกระทงทั้ง 18 ข้อ แบ่งตาม 4 องค์ประกอบทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด (ดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ฉ)

2. การหาค่าความเที่ยงของมาตรฐาน

ผู้วิจัยนำข้อกระทงทั้งหมดจำนวน 18 ข้อ แบ่งตาม 4 องค์ประกอบไปคำนวณหาค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (internal consistency) ผลการวิเคราะห์พบว่า มาตรฐานความกลมเกลียวในกลุ่มมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟารวมทั้งมาตรฐานเท่ากับ .94 โดยพิจารณาแยกตามองค์ประกอบย่อยได้เป็น ด้านความกลมเกลียวกันทางสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .79 ด้านความกลมเกลียวในงานมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 ด้านความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่อกลุ่มสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80 และด้านความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่มมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 (ดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ฉ)

3. การตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน ด้วยสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่าโมเดลความกลมเกลียวในกลุ่มแบบ 4 องค์ประกอบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ($\chi^2 = 1.79$, $df = 1$, $\chi^2 / df = 1.79$, $p = .181$, $GFI = 1.00$, $CFI = 1.00$ & $RMSEA = 0.063$) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ของทั้ง 4 องค์ประกอบอยู่ระหว่าง .73 ถึง .92 ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
มาตรวัดความกลมเกลียวในกลุ่มแบบ 4 องค์ประกอบ

หมายเหตุ :	COHE หมายถึง ความกลมเกลียวในกลุ่ม
	GI-S หมายถึง องค์ประกอบด้านความกลมเกลียวกันทางสังคม
	GI-T หมายถึง องค์ประกอบด้านความกลมเกลียวในงาน
	ATG-S หมายถึง องค์ประกอบด้านความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่อกลุ่มสังคม
	ATG-T หมายถึง องค์ประกอบด้านความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่ม

2.3.4.4 การตรวจสอบคุณภาพ มาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

1. การทดลองใช้มาตรวัด และการพิจารณาคัดเลือกข้อกระทง

ผู้วิจัยนำมาตรวัดที่ผ่านการตรวจสอบการแปลภาษาแล้ว ไปทดลองใช้เก็บกับกลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 เป็นต้นไป จำนวน 200 คน (ตัวอย่างในภาคผนวก ฉ) หลังจากนั้นจึงนำข้อกระทงทั้งหมดจำนวน 4 ข้อ ไปวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ ในแต่ละประเภทกิจกรรม (Corrected Item-Total Correlation: CITC) เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน [$r(198) = .284$, $\alpha = .05$, (หนึ่งทาง)] ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อกระทงทั้ง 4 ข้อ ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด แต่มีข้อกระทงข้อที่ 3 เพียงข้อเดียวที่ผ่านเกณฑ์การประเมินแต่ด้วยระดับคะแนนที่ต่ำมาก [$r(198) = .290$] ทำให้ผู้วิจัยยังคงเลือกเก็บข้อกระทงนี้ไว้ แต่จะพิจารณาเป็นพิเศษ เพราะอาจส่งผลต่อการประเมินค่าความเที่ยงในขั้นตอนถัดไปได้ (ดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ก)

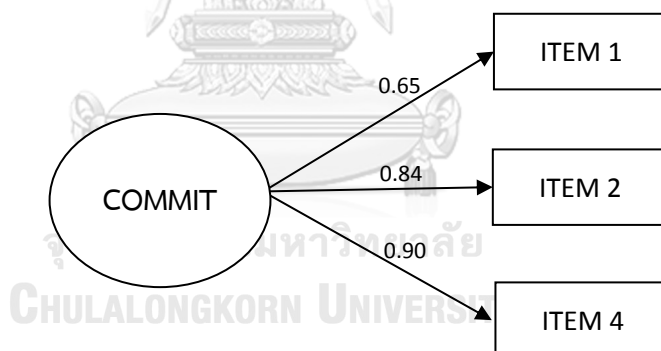
2. การหาค่าความเที่ยงของมาตรวัด

ผู้วิจัยนำข้อกระทงทั้งหมดจำนวน 4 ข้อจากมาตรวัดนี้ ไปคำนวณหาค่าความเที่ยงแบบ สอดคล้องภายใน (internal consistency) ผลการวิเคราะห์พบว่า มาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .68 (ดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ก ตารางที่ ญ1) ซึ่งไม่ผ่าน

เกณฑ์มาตรฐานค่าความเที่ยงที่งานวิจัยได้กำหนดเอาไว้ว่าต้องมีมากกว่า .70 ตามแนวคิดของ Kline (2005) จึงทำให้ต้องพิจารณาดูข้อกระทงรายข้อและพบว่าข้อกระทงข้อที่ 3 มีค่า CITC ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก [$r(198) = .290$] และหากทำการตัดข้อกระทงนี้ออกจะทำให้มาตรวัดนี้มีค่าความเที่ยงที่เพิ่มสูงขึ้น ผู้วิจัยจึงทดลองตัดข้อกระทงข้อที่ 3 ของมาตรวัดชุดนี้ออกและทำการคำนวณค่าความเที่ยงใหม่อีกครั้งหนึ่ง พบว่ามาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะมีความเที่ยงอยู่ในเกณฑ์ดีขึ้น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .74 (ดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ญ ตารางที่ ญ2) ผู้วิจัยจึงเลือกตัดข้อกระทงข้อที่ 3 ออกจากมาตรวัดชุดนี้ จึงทำให้มาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะเหลือข้อกระทงที่จะใช้วัดจริงเพียงแค่ 3 ข้อเท่านั้น

3. การตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน ด้วยสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่ามาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะทั้งหมด 3 ข้อ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ($\chi^2 = 1.38$, $df = 1$, $\chi^2 / df = 1.38$, $p = .241$, $GFI = 1.00$, $CFI = 1.00$ & $RMSEA = 0.034$) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ของแต่ละข้อกระทงระหว่าง .65 ถึง .90 ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
มาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

หมายเหตุ : COMMIT หมายถึง ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ
ITEM หมายถึง ข้อกระทงแต่ละข้อในมาตรวัดนี้

2.4 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยทำการพัฒนามาตรวัด ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) การแปลภาษาแบบสอบถาม และขั้นตอนการแปลภาษาย้อนกลับ (back translation) ตามหลักการและขั้นตอนการปฏิบัติที่ตั้งที่ได้อธิบายไปก่อนหน้านี้
2. ภายหลังจากได้รับการอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์จากคณะกรรมการบริหารคณะ จิตวิทยา ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อเสนอขอรับรองจริยธรรมการวิจัย จากคณะกรรมการ พิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือ Institutional Review Board (IRB)
3. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเก็บข้อมูล (try out) ในขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ นำ ผลมาวิเคราะห์ค่าความเที่ยงและความตรงของเครื่องมือวิจัย เพื่อยืนยันว่าเครื่องมือที่ใช้วัดใน งานวิจัยนี้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพและสามารถวัดในสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาออกมาได้อย่าง ถูกต้องและแม่นยำ
4. ภายหลังจากได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่ม ตัวอย่างในขั้นตอนการเก็บจริง โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) แบบตามความสะดวก (Convenience sampling) และแบบลูกโซ่ (Snowball sampling) จัดทำเป็นแบบสอบถามชนิดกระดาษและชนิดออนไลน์ ดำเนินการแจกจ่าย แบบสอบถามทั้งหมดด้วยตัวผู้วิจัยเองรวมถึงขอความช่วยเหลือจากคนใกล้ชิดซึ่งเป็น นิสิต/ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาน ศึกษาตามที่กำหนด ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิจัยในการช่วย ประชาสัมพันธ์และกระจายแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านคุณสมบัติของงานวิจัย
5. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำเข้าสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานงานวิจัยตาม หลักวิธีการทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาต่อไป

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรทำนาย 2 ตัว คือ กิจกรรมรับ นื่องใหม่แบบสร้างสรรค์ และกิจกรรมรับนื่องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม 2 ตัว คือความกลมเกลียวในกลุ่ม และความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ รวมถึงศึกษาอิทธิพลส่งผ่านของการ ระบุตัวตนทางสังคมในฐานะตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ทางอ้อมระหว่างตัวแปรวิจัยที่เกี่ยวข้อง สถิติ ที่ใช้คือการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) วิเคราะห์ผ่าน

โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows Version 22 และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ LISREL Version 9.3 โดยมีระเบียบขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์แจกแจงความถี่และการคำนวณค่าร้อยละ เพื่อทราบถึงข้อมูลพื้นฐานและลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างงานวิจัย

2.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ประกอบไปด้วยการตรวจสอบข้อมูลขาดหาย (Missing data) การวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ตัวแปรวิจัย การวิเคราะห์หาค่าผิดปกติเชิงพหุคูณ (Multivariate outliers) การวิเคราะห์การกระจายตัวแบบโค้งปกติ (Normality test) และการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิจัย โดยขั้นตอนทั้งหมดอ้างอิงตามข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับขั้นตอนการประมวลผลและทดสอบสมมติฐานต่อไป

2.5.3 การทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ประกอบไปด้วยการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย และการวิเคราะห์ประมาณค่าความสัมพันธ์ อิทธิพลทางตรง (Direct effect) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effect) และอิทธิพลรวม (Total effect) ระหว่างตัวแปรวิจัย

2.5.4 การวิเคราะห์อิทธิพลส่งผ่าน

การวิเคราะห์อิทธิพลส่งผ่าน (Mediating effect) เป็นการวิเคราะห์อิทธิพลทางอ้อมของกิจกรรมรับน้องใหม่ (แบบสร้างสรรค์ และไม่สร้างสรรค์) ต่อตัวแปรตามของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีการระบุตัวตนทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์

บทที่ 3

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ (1) การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์แจกแจงความถี่และการคำนวณค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง (2) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบไปด้วยการตรวจสอบข้อมูลขาดหาย การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานตัวแปรวิจัย และการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิจัย (3) การทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และ (4) การวิเคราะห์อิทธิพลส่งผ่าน (Mediating effect)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

การรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีสัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร ดังต่อไปนี้

ตัวแปรสังเกตได้

POS	แทน	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ (Positive activities)
NEG	แทน	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ (Negative activities)
IDENTI	แทน	การระบุตัวตนทางสังคม (Social identification)
GI-S	แทน	ความกลมเกลียวทางสังคม (Group integration-social)
GI-T	แทน	ความกลมเกลียวในงาน (Group integration-task)
ATG-S	แทน	ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่อกลุ่มสังคม (Individual attraction to the group social)
ATG-T	แทน	ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่ม (Individual attraction to the group task)
COMM	แทน	ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ (Affective commitment)

ตัวแปรแฝง

CIA	แทน	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ (Constructive-initiation-activity)
DIA	แทน	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ (Destructive-initiation-activity)
IDEN	แทน	การระบุตัวตนทางสังคม (Social identification)
COHE	แทน	ความกลมเกลียวในกลุ่ม (Group cohesion)
COMMIT	แทน	ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ (Affective commitment)

สัญลักษณ์ทางสถิติ

M	แทน	ค่าเฉลี่ย
$S.D.$	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
MIN	แทน	ค่าต่ำสุด
MAX	แทน	ค่าสูงสุด
SK	แทน	ค่าความเบ้
SE_{SK}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความเบ้
KU	แทน	ค่าความโด่ง
SE_{KU}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความโด่ง
χ^2	แทน	ค่าสถิติไค-สแควร์
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถ้อยทำนาย
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรทำนายของสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน
df	แทน	ค่าองศาอิสระ
p	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ
RMSEA	แทน	ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความแตกต่างโดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation)
GFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index)
AGFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index)
NFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนทั่วไป (Normal fit index)
CFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index)

ตอนที่ 1 : ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างในตอนต้นที่ 1 นี้ จะเป็นการรายงานผลการวิเคราะห์แบบแจกแจงความถี่และการคำนวณค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างงานวิจัย ประกอบไปด้วย ประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ เพศ อายุ ชั้นปี มหาวิทยาลัย คณะ และ ความถี่ที่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ปัจจุบันระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ทั้งเพศชายและเพศหญิง จาก 10 มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ทั้งมหาวิทยาลัย ของรัฐบาลและเอกชน และเป็นผู้ที่เคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ภายในคณะมา ก่อนจำนวนทั้งหมด 342 ชุด และได้รับกลับคืนมาจำนวน 338 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.8 ของจำนวน แบบสอบถามทั้งหมด และในจำนวน 338 ชุดนี้ พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ตรงตามคุณสมบัติของกลุ่ม ตัวอย่างตามที่งานวิจัยกำหนดไว้จำนวน 6 คน (ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่สูงกว่าปีที่ 1) จึงถูกคัดออก ทำให้ เหลือกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้เบื้องต้นได้ทั้งหมด จำนวน 332 คน คิดเป็นร้อยละ 97.1 ของจำนวน แบบสอบถามทั้งหมด

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หาค่าผิดปกติเชิงพหุคูณ (Multivariate outliers) ด้วยวิธีการทดสอบ Mahalanobis Distance (MD) โดยกำหนด $\chi^2 (5) = 20.52$ ที่ระดับ $p < .001$ พิจารณาว่าเป็นค่า สุดโต่ง (Kline, 2005) ผลพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน ที่มีค่า MD อยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์จึง ถูกคัดออก จึงทำให้คงเหลือกลุ่มตัวอย่างที่สามารถนำไปใช้ประมวลผลการวิจัยต่อได้ทั้งหมดจำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 96.8 ของจำนวนแบบสอบถามที่แจกจ่ายให้แก่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 331 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกคน เคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ภายในคณะและมหาวิทยาลัยมาก่อน (ร้อยละ 100.0) แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 158 คน (ร้อยละ 47.7) เพศหญิงจำนวน 173 คน (ร้อยละ 52.3) มีอายุตั้งแต่ 17 – 20 ปี อายุเฉลี่ยเท่ากับ 18.5 ปี และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ทั้งหมด จำนวน 331 คน (ร้อยละ 100.0)

กลุ่มตัวอย่างทุกคน เป็น นิสิต/นักศึกษา จากมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครจำนวน 10 แห่ง ประกอบไปด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 35 คน (ร้อยละ 10.6) มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ จำนวน 31 คน (ร้อยละ 9.4) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 35 คน (ร้อยละ 10.6) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 31 คน (ร้อยละ 9.4) มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 35 คน (ร้อยละ 10.6) มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 35 คน (ร้อยละ 10.6) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ จำนวน 35 คน (ร้อยละ 10.6) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 32 คน (ร้อยละ 9.4) มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 28 คน (ร้อยละ 8.5) และสถาบันการบินพลเรือน จำนวน 34 คน (ร้อยละ 10.3)

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลคณะของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่ากลุ่มตัวอย่างมาจากคณะ จิตวิทยา จำนวน 35 คน (ร้อยละ 10.6) มาจากคณะเทคโนโลยีการบิน จำนวน 34 คน (ร้อยละ 10.3) มาจากคณะนิเทศศาสตร์ จำนวน 23 คน (ร้อยละ 6.9) มาจากคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 21 คน (ร้อยละ 6.3) มาจากคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 16 คน (ร้อยละ 4.8) มาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 14 คน (ร้อยละ 4.2) มาจากคณะมนุษยศาสตร์ จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.6) มาจากวิทยาลัย

นวัตกรรมการสื่อสารสังคม จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.6) มาจากคณะจิตรกรรม จำนวน 10 คน (ร้อยละ 3.0) มาจากคณะนิติศาสตร์ จำนวน 10 คน (ร้อยละ 3.0) มาจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 10 คน (ร้อยละ 3.0) มาจากคณะทันตแพทยศาสตร์ จำนวน 9 คน (ร้อยละ 2.7) มาจากคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จำนวน 9 คน (ร้อยละ 2.7) มาจากคณะเศรษฐศาสตร์ จำนวน 9 คน (ร้อยละ 2.7) มาจากคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.4) มาจากคณะโบราณคดี จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.4) มาจากคณะแพทยศาสตร์ จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.4) มาจากคณะเภสัชศาสตร์ จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.4) มาจากคณะสาธารณสุขศาสตร์ จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.4) มาจากคณะศิลปศาสตร์ จำนวน 7 คน (ร้อยละ 2.1) มาจากคณะสังคมศาสตร์ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.8) และมาจากคณะอื่นๆ เช่น คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ ฯลฯ (มีจำนวนความถี่ต่ำกว่า 5 คนต่อคณะ) อีกจำนวนรวม 54 คน (ร้อยละรวม 16.7)

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลความถี่ที่กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ด้วยความถี่ 1 – 5 ครั้ง จำนวน 262 คน (ร้อยละ 79.2) เคยเข้าร่วม 6 – 10 ครั้ง จำนวน 32 คน (ร้อยละ 9.7) และเคยเข้าร่วมมากกว่า 10 ครั้ง จำนวน 37 คน (ร้อยละ 11.1) โดยสามารถสรุปข้อมูลเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างงานวิจัย ($N = 331$)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์เข้าร่วมรับน้องใหม่		
เคยเข้าร่วมกิจกรรม	331	100.0
เพศ		
ชาย	158	47.7
หญิง	173	52.3
อายุ		
17 ปี	1	.3
18 ปี	175	52.9
19 ปี	139	42.0
20 ปี	16	4.8
$(M = 18.5$ ปี, $SD = .60$)		
ชั้นปีการศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	331	100.0

มหาวิทยาลัย

1	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	35	10.6
2	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	31	9.4
3	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	35	10.6
4	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	31	9.4
5	มหาวิทยาลัยศิลปากร	35	10.6
6	มหาวิทยาลัยมหิดล	35	10.6
7	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	35	10.6
8	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	32	9.4
9	มหาวิทยาลัยรังสิต	28	8.5
10	สถาบันการบิณพลเรือน	34	10.3

คณะ

จิตวิทยา	35	10.6
เทคโนโลยีการบิณ	34	10.3
นิเทศศาสตร์	23	6.9
วิทยาศาสตร์	21	6.3
บริหารธุรกิจ	16	4.8
วิศวกรรมศาสตร์	14	4.2
มนุษยศาสตร์	12	3.6
วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม	12	3.6
จิตรกรรม	10	3.0
นิติศาสตร์	10	3.0
สถาปัตยกรรมศาสตร์	10	3.0
ทันตแพทยศาสตร์	9	2.7
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	9	2.7
เศรษฐศาสตร์	9	2.7
เทคโนโลยีสารสนเทศ	8	2.4
โบราณคดี	8	2.4
แพทยศาสตร์	8	2.4
เภสัชศาสตร์	8	2.4
สาธารณสุขศาสตร์	8	2.4

ศิลปะศาสตร์	7	2.1
สังคมศาสตร์	6	1.8
อื่นๆ (เช่น วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน รัฐศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ ฯลฯ)	54	16.7
ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม		
1 – 5 ครั้ง	262	79.2
6 – 10 ครั้ง	32	9.7
มากกว่า 10 ครั้ง	37	11.1
จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น	331 คน	100 %

ตอนที่ 2 : ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบไปด้วยการตรวจสอบข้อมูลขาดหาย (Missing Data) การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรวิจัย และการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ผลการตรวจสอบข้อมูลขาดหาย

ผลจากการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นไม่พบข้อมูลขาดหายจากการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างแต่อย่างใด

2.2 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรวิจัย

จากการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 8 ตัว ประกอบไปด้วย การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าความเบ้ (SK) และค่าความโด่ง (KU) มีรายละเอียดของผลจากการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1) ตัวแปรสังเกตได้ของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.57 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .84 ตัวแปรมีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้ายที่ -1.02 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ภายในคณะของตนที่ค่อนข้างสูง และมีค่าความโด่งเท่ากับ .92 ซึ่งสูงกว่าโค้งปกติ แสดงว่ามีการกระจายตัวของข้อมูลน้อย

2) ตัวแปรสังเกตได้ของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .98 มีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะเบ้ขวาที่ 1.55 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ภายในคณะของตนที่ต่ำ และมีค่าความโด่งเท่ากับ 2.21 ซึ่งสูงกว่าโค้งปกติ แสดงว่ามีการกระจายตัวของข้อมูลน้อย

3) ตัวแปรสังเกตได้ของการระบุตัวตนทางสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.05 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.09 ตัวแปรมีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้ายที่ -0.58 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการระบุตัวตนทางสังคมกับคณะของตนที่ค่อนข้างสูง และมีค่าความโด่งเท่ากับ .74 ซึ่งสูงกว่าโค้งปกติ แสดงว่ามีการกระจายตัวของข้อมูลน้อย

4) ตัวแปรสังเกตได้ของความกลมเกลียวในกลุ่ม ประกอบไปด้วย ความกลมเกลียวทางสังคม (GI-S) ความกลมเกลียวในงาน (GI-T) ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่อกลุ่มสังคม (ATG-S) และ ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่ม (ATG-T) ตัวแปรทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 5.39 ถึง 5.56 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ .88 ถึง .96 ตัวแปรทั้งหมดมีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้าย โดยมีค่าความเบ้ระหว่าง -0.76 ถึง -1.15 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความกลมเกลียวในองค์ประกอบเหล่านี้โดยรวมค่อนข้างสูง และมีค่าความโด่งระหว่าง .54 ถึง 1.92 ซึ่งสูงกว่าโค้งปกติ แสดงว่ามีการกระจายตัวของข้อมูลโดยรวมน้อย

5) ตัวแปรสังเกตได้ของความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.24 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.11 ตัวแปรมีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้ายที่ -0.51 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะของตนที่ค่อนข้างสูง และมีค่าความโด่งเท่ากับ .13 ซึ่งสูงกว่าโค้งปกติ แสดงว่ามีการกระจายตัวของข้อมูลน้อย

ผลจากการวิเคราะห์จากข้อมูลในข้างต้น พบว่าข้อมูลทั้งหมดมีการกระจายตัวอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่คลาดเคลื่อนออกไปมากจากการเป็นโค้งปกติ (Normal distribution) เนื่องจากอยู่ภายในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ตามแนวคิดของ Kline (2005) ที่ได้ระบุเอาไว้ว่าหากมีค่าความเบ้น้อยกว่าค่าสัมบูรณ์ของ 3 และมีค่าความโด่งน้อยกว่าค่าสัมบูรณ์ของ 10 จะพิจารณาว่ายังอยู่ภายในเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนของการเป็นโค้งปกติที่ไม่รุนแรงและสามารถนำข้อมูลชุดนั้นไปใช้วิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไปได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่าความเบ้และความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวในงานวิจัย (ดังตารางที่ 7) พบว่าทุกค่าอยู่ภายในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ตามแนวคิดของ Kline (2005) ทั้งหมด

ตารางที่ 7

ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ในงานวิจัย

ตัวแปร	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>SK</i>	<i>KU</i>
กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ (CIA)				
POS	5.57	.84	-1.02	.92
กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ (DIA)				
NEG	2.00	.98	1.55	2.21
การระบุตัวตนทางสังคม (IDEN)				
IDENTI	5.05	1.09	-0.58	.74
ความกลมเกลียวในกลุ่ม (COHE)				
GI-S	5.39	.96	-1.15	1.92
GI-T	5.45	.92	-0.95	.87
ATG-S	5.56	.88	-0.76	.54
ATG-T	5.56	.93	-0.96	1.15
ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ (COMMIT)				
COMM	5.24	1.11	-0.51	.13

2.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิจัย

1) ผลจากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 8 ตัว (ดังตารางที่ 8) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้มีค่าอยู่ระหว่าง -.21 ถึง .88 ประกอบไปด้วยคู่ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 .05 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ได้แก่ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ (POS) กับ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ (NEG) มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ -.21 ที่ระดับ .01 และตัวแปรที่มีค่าสหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่อกลุ่มสังคม (ATG-S) กับ ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่ม (ATG-T) มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .88 ที่ระดับ .01

เมื่อทำการวิเคราะห์ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ (Multicollinearity) ด้วยวิธีการตรวจสอบค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ (ดังตารางที่ 8) ซึ่งหากมีค่าสหสัมพันธ์ที่สูงกว่าหรือเท่ากับ 0.9 จะแสดงถึงปัญหาความสัมพันธ์ซึ่งกันระหว่างตัวแปรในระดับที่สูงเกินไป (Kline, 2005) อย่างไรก็ตาม ผลจากการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในครั้งนี้ไม่พบว่ามีค่าสหสัมพันธ์คู่ใดที่สูงกว่า 0.9 จึงไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงทำการตรวจสอบเพิ่มเติมด้วยการวิเคราะห์ด้วยค่า VIF และ Tolerance ซึ่งพบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดมีค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.04 ถึง 1.57 อยู่ในเกณฑ์ไม่เกิน 10 รวมถึงมีค่า Tolerance อยู่ระหว่าง .64 ถึง .97 ซึ่งมีค่าไม่เข้าใกล้กับ 0 บ่งชี้ว่าตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ต่อกันที่สูงเกินไป (Kline, 2005)

2) ผลจากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน (ดังตารางที่ 8) พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ได้แก่ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ (POS) กับ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ (NEG) มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $-.21$ ที่ระดับ $.01$ ในขณะที่ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด ได้แก่ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ (POS) กับ การระบุตัวตนทางสังคม (IDENTI) มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $.57$ ที่ระดับ $.01$ โดยตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์ทางลบกับ ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์, ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการระบุตัวตนทางสังคม, และ ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กับ ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการระบุตัวตนทางสังคมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าว สอดคล้องกับสิ่งที่ได้คาดหวังเอาไว้ในทุกประเด็น

3) ผลจากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (ดังตารางที่ 8) พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ได้แก่ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ (NEG) กับ ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่ม (ATG-T) มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $-.14$ ที่ระดับ $.01$ ในขณะที่ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด ได้แก่ การระบุตัวตนทางสังคม (IDENTI) กับ ความกลมเกลียวในงาน (GI-T) ค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $.70$ ที่ระดับ $.01$ โดยตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์และการระบุตัวตนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวของตัวแปรแฝงความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ และตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ มีสหสัมพันธ์กับ ความกลมเกลียวในงานและความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่อกลุ่มสังคมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสิ่งที่ได้คาดหวังเอาไว้ ในขณะที่ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์ทางลบกับ ความกลมเกลียวทางสังคมและความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่ม และตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ มีสหสัมพันธ์กับ ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ได้คาดหวังเอาไว้

4) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Bartlett's test of sphericity พบว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 1935.042, df = 28, N = 331, p < .001$) และเมื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีไคเซอร์-ไมเยอร์-ออลคิน พบว่ามีค่าเข้าใกล้ 1 ($KMO = .875$) แสดงถึงความสัมพันธ์ของชุดข้อมูลที่ตี เหมาะสมที่จะนำไปใช้วิเคราะห์เพื่อทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในขั้นตอนต่อไป

ตารางที่ 8

ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิจัย (N = 331)

ตัวแปร	POS	NEG	IDENTI	GI-S	GI-T	ATG-S	ATG-T	COMM
POS	(.90)							
NEG	-.21**	(.89)						
IDENTI	.57**	.03	(.89)					
GI-S	.62**	-.10*	.60**	(.82)				
GI-T	.69**	-.04	.70**	.83**	(.87)			
ATG-S	.56**	-.06	.59**	.66**	.77**	(.81)		
ATG-T	.61**	-.14**	.64**	.67**	.76**	.88**	(.88)	
COMM	.53**	-.05	.65**	.53**	.66**	.61**	.64**	(.83)
M	5.57	2.00	5.05	5.39	5.46	5.56	5.56	5.24
SD	.84	.98	1.09	.96	.92	.88	.93	1.11
MIN	2.08	.88	1.00	1.00	2.00	2.20	1.25	1.00
MAX	7.00	5.63	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00

Bartlett's test of sphericity มีค่า $\chi^2 = 1935.042$, $df = 28$, $N = 331$, $p < .001$, $KMO = .875$

** $p < .01$, * $p < .05$ (หนึ่งทาง)

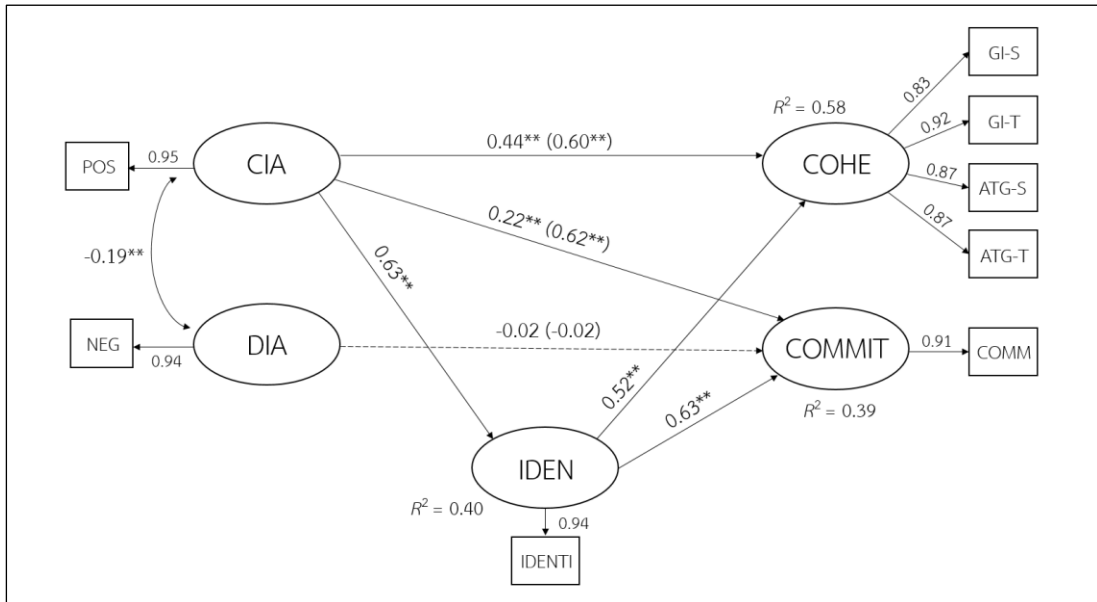
หมายเหตุ. ตัวเลขในวงเล็บแนวทแยง คือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของเครื่องมือวิจัย, POS คือ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์, NEG คือ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์, IDENTI คือ การระบุตัวตนทางสังคม, GI-S คือ ความกลมเกลียวทางสังคม, GI-T คือ ความกลมเกลียวในงาน, ATG-S คือ ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่อกลุ่มสังคม, ATG-T คือ ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่ม, และ COMM คือ ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

ตอนที่ 3 : การทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

การทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ LISREL Version 9.3 ประกอบไปด้วยการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย และการวิเคราะห์ประมาณค่าความสัมพันธ์อิทธิพลทางตรง (Direct effect) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effect) และอิทธิพลรวม (Total effect) ระหว่างตัวแปรวิจัย

ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงสาเหตุ (ดังภาพที่ 7) เพื่อทดสอบโมเดลวิจัยตามสมมติฐานที่ได้กำหนดเอาไว้ พบว่าโมเดลมีความไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 239.03$, $df = 17$, $N = 331$, $p < .001$) มีค่าอัตราส่วนระหว่างไค-สแควร์กับองศาอิสระที่มากกว่า 3 ($\chi^2/df = 14.06$) มีค่าดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA = .199)

มีค่าดัชนีชี้วัดความกลมกลืน (GFI = .839) มีค่าดัชนีชี้วัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI = .659) มีค่าดัชนีเปรียบเทียบความกลมกลืนทั่วไป (NFI = .878) และมีค่าดัชนีเปรียบเทียบความกลมกลืน (CFI = .885) แสดงถึงความไม่สอดคล้องระหว่างโมเดลวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์

** $p < .01$

($\chi^2 = 239.03$, $df = 17$, $\chi^2/df = 14.06$, $p < .001$, GFI = .839, CFI = .885, RMSEA = .199)

หมายเหตุ. ตัวเลขในวงเล็บ คือ ค่าอิทธิพลทางตรงก่อนใส่ตัวแปรส่งผ่าน, เส้นทึบ แสดงค่าอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติ, และเส้นประ แสดงค่าอิทธิพลที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

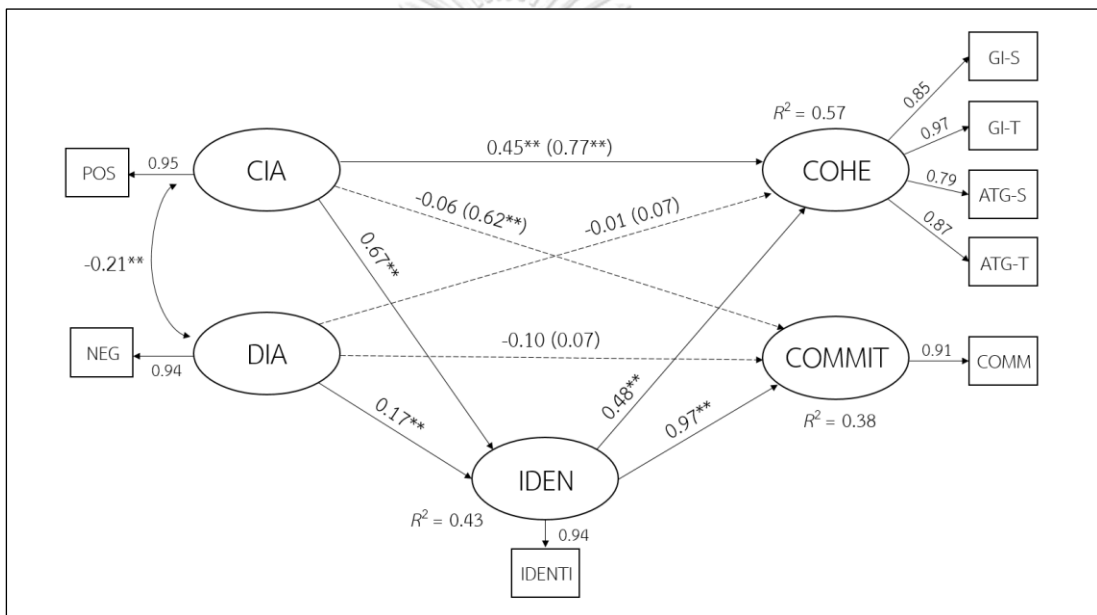
CIA	หมายถึง	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์	IDEN	หมายถึง	การระบุตัวตนทางสังคม	ATG-S	หมายถึง	ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่อกลุ่มสังคม
DIA	หมายถึง	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์	COHE	หมายถึง	ความกลมเกลียวในกลุ่ม	ATG-T	หมายถึง	ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่ม
			GI-S	หมายถึง	ความกลมเกลียวทางสังคม	COMMIT	หมายถึง	ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ
			GI-T	หมายถึง	ความกลมเกลียวในงาน			

ภาพที่ 7 ผลการทดสอบโมเดลวิจัย

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผลการทดสอบโมเดลวิจัย (ดังภาพที่ 7) พบว่าโมเดลมีความไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงทดลองปรับโมเดลโดยการลากเส้นทำนายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ (DIA) เข้ากับตัวแปรการระบุตัวตนทางสังคม (IDEN) และความกลมเกลียวในกลุ่ม (COHE) จากนั้นทำการทดสอบโมเดลวิจัยใหม่อีกครั้ง (ดังภาพที่ 8) พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้น ($\chi^2 = 31.53$, $df = 11$, $N = 331$, $p < .001$) มีค่าอัตราส่วนระหว่างไค-สแควร์กับองศาอิสระน้อยกว่า 3 ($\chi^2/df = 2.87$) แสดงถึง

ความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (Schumacker & Lomax, 2004)

ผลการทดสอบความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า โมเดลมีค่าดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าที่เข้าใกล้ 0 (RMSEA = .075) แสดงถึงความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ดี (MacCallum, Browne, & Sugawara, 1996) มีค่าดัชนีชี้วัดความกลมกลืนเข้าใกล้ 1 (GFI = .977) มีค่าดัชนีชี้วัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้วเข้าใกล้ 1 (AGFI = .924) มีค่าดัชนีเปรียบเทียบความกลมกลืนทั่วไปไม่มีค่าเข้าใกล้ 1 (NFI = .984) และมีค่าดัชนีเปรียบเทียบความกลมกลืนเข้าใกล้ 1 (CFI = .989) แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี

**p < .01

($\chi^2 = 31.53, df = 11, \chi^2/df = 2.87, p < .001, GFI = .977, CFI = .989, RMSEA = .075$)

หมายเหตุ. ตัวเลขในวงเล็บ คือ ค่าอิทธิพลทางตรงก่อนใส่ตัวแปรส่งผ่าน, เส้นทึบ แสดงค่าอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติ, และเส้นประ แสดงค่าอิทธิพลที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

CIA	หมายถึง	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์	IDEN	หมายถึง	การระบุตัวตนทางสังคม	ATG-S	หมายถึง	ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่อกลุ่มสังคม
DIA	หมายถึง	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์	COHE	หมายถึง	ความกลมเกลียวในกลุ่ม	ATG-T	หมายถึง	ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่ม
			GI-S	หมายถึง	ความกลมเกลียวทางสังคม	COMMIT	หมายถึง	ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ
			GI-T	หมายถึง	ความกลมเกลียวในงาน			

ภาพที่ 8 ผลการทดสอบโมเดลวิจัย (หลังการปรับ)

จากนั้น ผู้วิจัยทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าไค-สแควร์สอดแทรก (ดังตารางที่ 9) เพื่อเปรียบเทียบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างก่อนและหลังการปรับแก้ไขโมเดลวิจัย พบว่า โมเดลทั้งสองมีความแตกต่างซึ่งกันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีส่วนต่างระหว่างค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 207.50 และมีส่วนต่างระหว่างองศาอิสระเท่ากับ 6 และเมื่อทำการเปรียบเทียบค่าความ สอดคล้องระหว่างสองโมเดล พบว่าโมเดลวิจัยภายหลังการปรับแก้ไขแล้วมีค่าความสอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่า ผู้วิจัยจึงเลือกโมเดลที่ได้ผ่านการปรับแก้ไขแล้วเข้ามาใช้เพื่อ รายงาน อภิปราย และสรุปผลการศึกษาต่อไป

ตารางที่ 9

การเปรียบเทียบสถิติไค-สแควร์สอดแทรกระหว่างโมเดลวิจัย

	χ^2	df	χ^2/df	p	GFI	CFI	RMSEA
โมเดลวิจัย	239.03	17	14.06	.000	0.839	0.885	0.199
โมเดลวิจัย (หลังการปรับ)*	31.53	11	2.87	.000	0.977	0.989	0.075
ค่าไค-สแควร์สอดแทรก	207.50**	6					

* การปรับโมเดลวิจัย โดยการลากเส้นทำนายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ (DIA) เข้ากับตัวแปรการระบุตัวตนทางสังคม (IDEN) และความกลมเกลียวในกลุ่ม (COHE)

** $p < .01$

ผลการวิเคราะห์จากโมเดลวิจัย (ดังภาพที่ 8) แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบ สร้างสรรค์มีอิทธิพลทางบวกกับการระบุตัวตนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .67, p < .01$) รวมถึงการระบุตัวตนทางสังคมก็มีอิทธิพลทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่ม ($\beta = .48, p < .01$) และมีอิทธิพลทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .97, p < .01$) **สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1** ของงานวิจัย โดยยังพบต่อไปอีกว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ มีความอิทธิพลทางบวกกับการระบุตัวตนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .17, p < .01$) ซึ่ง **ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2** ของงานวิจัย

กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .45, p < .01$) ในขณะที่กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ไม่มี อิทธิพลทางตรงกับความกลมเกลียวในกลุ่ม ($\beta = -.01, ns.$) **สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 และ 4** ของ งานวิจัย รวมถึงยังพบต่อไปว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความผูกพัน ด้านจิตใจต่อคณะ ($\beta = -.06, ns.$) **ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5** ของงานวิจัย และยังพบอีกว่า กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ ($\beta = -.10, ns.$) **ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 6** ของงานวิจัย

ตารางที่ 10

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง (Direct Effects) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effects) และอิทธิพลรวม (Total Effects)

ตัวแปรผล	R^2	อิทธิพล	ตัวแปรเชิงสาเหตุ		
			CIA	DIA	IDEN
IDEN	0.43	ทางตรง	0.67**	0.17**	-
		ทางอ้อม	-	-	-
		รวม	0.67**	0.17**	-
COHE	0.57	ทางตรง	0.45**	-0.01	0.48**
		ทางอ้อม	0.32**	0.08**	-
		รวม	0.77**	0.07	0.48**
COMMIT	0.38	ทางตรง	-0.06	-0.10	0.97**
		ทางอ้อม	0.68**	0.17**	-
		รวม	0.62**	0.07	0.97**

** $p < .01$

ผลจากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ (CIA) และแบบไม่สร้างสรรค์ (DIA) สามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมกันในการระบุตัวตนทางสังคม (IDEN) โดยรวมได้ร้อยละ 43.0 ($R^2 = 0.43$) ในขณะที่กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ (CIA) แบบไม่สร้างสรรค์ (DIA) และการระบุตัวตนทางสังคม (IDEN) สามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมกันในความกลมเกลียวในกลุ่ม (COHE) โดยรวมได้ร้อยละ 57.0 ($R^2 = 0.57$) และสามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมกันในความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ (COMMIT) โดยรวมได้ร้อยละ 38.0 ($R^2 = 0.38$)

ตอนที่ 4 : การวิเคราะห์อิทธิพลส่งผ่าน (Mediating effect)

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลส่งผ่าน (ดังตารางที่ 10) พบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ (เมื่อส่งผ่านการระบุตัวตนทางสังคม) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความกลมเกลียวในกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .32, p < .01$) โดยพบว่าเมื่อเพิ่มการระบุตัวตนทางสังคมเข้าไปร่วมวิเคราะห์ในฐานะตัวแปรส่งผ่าน อิทธิพลทางตรงของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ต่อความกลมเกลียวในกลุ่มยังคงมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดิมแต่ด้วยขนาดอิทธิพลที่เล็กลง ($\beta = .45, p < .01$) แสดงให้เห็นว่าการระบุตัวตนทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์แบบบางส่วน (partial mediator) ระหว่าง

กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์กับความกลมเกลียวในกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์หัตถิทธิพลทางอ้อมของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ ต่อความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ พบว่าการระบุตัวตนทางสังคมมีอิทธิพลส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ กับ ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะในทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .68, p < .01$) โดยพบว่าก่อนใส่ตัวแปรการระบุตัวตนทางสังคมเข้าไปวิเคราะห์ในฐานตัวแปรส่งผ่าน กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์มีอิทธิพลทางตรงกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .62, p < .01$) แต่ภายหลังจากใส่ตัวแปรการระบุตัวตนทางสังคมเข้าไปร่วมวิเคราะห์ กลับพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์นั้นไม่มีอิทธิพลต่อความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอีกต่อไป ($\beta = -.06, ns.$) จึงสามารถสรุปได้ว่าการระบุตัวตนทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์แบบสมบูรณ์ (full mediator) ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์กับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

ผลการวิเคราะห์หัตถิทธิพลทางอ้อมของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ กับ ความกลมเกลียวในกลุ่ม พบว่าการระบุตัวตนทางสังคมมีอิทธิพลส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ กับ ความกลมเกลียวในกลุ่มในทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .08, p < .01$) โดยพบว่าทั้งก่อนและหลังการใส่ตัวแปรการระบุตัวตนทางสังคมเข้าไปวิเคราะห์ในฐานตัวแปรส่งผ่าน ไม่พบความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์กับความกลมเกลียวในกลุ่มแต่อย่างใด จึงสามารถสรุปได้ว่าการระบุตัวตนทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์แบบสมบูรณ์ (full mediator) ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์กับความกลมเกลียวในกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์หัตถิทธิพลทางอ้อมของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ กับ ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ พบว่าการระบุตัวตนทางสังคมมีอิทธิพลส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ กับ ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะในทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .17, p < .01$) โดยพบว่าทั้งก่อนและหลังการใส่ตัวแปรการระบุตัวตนทางสังคมเข้าไปวิเคราะห์ในฐานตัวแปรส่งผ่าน ไม่พบความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์กับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะแต่อย่างใด จึงสามารถสรุปได้ว่าการระบุตัวตนทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์แบบสมบูรณ์ (full mediator) ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์กับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ด้วยสถิติการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง หรือ Structural Equation Modeling (SEM) เพื่อทดสอบสมมติฐานทั้ง 6 ข้อของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปผลการทดสอบออกมาได้ ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย

	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
H1	การระบุตัวตนทางสังคมมีอิทธิพลส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ กับ ความกลมเกลียวในกลุ่ม และความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ	สนับสนุน
H2	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับการระบุตัวตนทางสังคม	ไม่สนับสนุน
H3	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่ม	สนับสนุน
H4	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความกลมเกลียวในกลุ่ม	สนับสนุน
H5	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ	ไม่สนับสนุน
H6	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางลบกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ	ไม่สนับสนุน

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

ในบทนี้จะเป็นการอภิปรายผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัยดังที่ได้รายงานไว้ในบทที่ 3 โดยจะมุ่งเน้นถึงกิจกรรมรับน้องใหม่ (แบบสร้างสรรค์ และไม่สร้างสรรค์) การระบุด่วนทางสังคม ความกลมเกลียวในกลุ่ม และความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ และจะทำการอภิปรายผลโดยเรียงลำดับตามสมมติฐานงานวิจัย ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1

การระบุด่วนทางสังคมมีอิทธิพลส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ กับความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

ผลการทดสอบ

สนับสนุนสมมติฐาน

ผลจากการวิจัยพบว่า กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์มีอิทธิพลทางบวกต่อการระบุด่วนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .67, p < .01$) รวมถึงการระบุด่วนทางสังคมก็มีอิทธิพลทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่ม ($\beta = .48, p < .01$) และมีอิทธิพลทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .97, p < .01$) และจากการวิเคราะห์อิทธิพลทางอ้อม (indirect effect) พบว่าการระบุด่วนทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่านแบบบางส่วนของความสัมพันธ์ทางอ้อมระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์กับความกลมเกลียวในกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .32, p < .01$) และเป็นตัวแปรส่งผ่านแบบสมบูรณ์ของความสัมพันธ์ทางอ้อมระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์กับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ ($\beta = .68, p < .01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลจากการวิจัยบ่งชี้ว่า การที่นักศึกษาทราบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ภายในคณะของตนเป็นลักษณะกิจกรรมแบบสร้างสรรค์ สามารถทำให้นักศึกษาเกิดความกลมเกลียวในกลุ่มได้โดยตรง โดยไม่จำเป็นต้องผ่านการระบุด่วนทางสังคมเข้าร่วมกับคณะก่อนแต่อย่างใด ในขณะที่การรับรู้กิจกรรมรับน้องใหม่ว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์นั้นไม่เพียงพอต่อการทำนายความรู้สึกผูกพันด้านจิตใจต่อคณะของนักศึกษาได้โดยตรง นักศึกษาจำเป็นต้องผ่านการระบุด่วนเข้าร่วมกับคณะของตนก่อนแต่เพียงเท่านั้น ดังนั้น หากคณะหรือมหาวิทยาลัยต้องการให้นักศึกษาในสังกัดของตนรู้สึกผูกพันกับคณะหรือสถาบันการศึกษา จำเป็นต้องสนับสนุนและมุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดการระบุด่วนเข้าร่วมกับคณะ

ก่อนเสมอ เพื่อจะนำมาซึ่งความรู้ที่ผูกพันกับคณะได้ในเวลาต่อมา

ผลจากการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยและสอดคล้องกับผลจากงานวิจัยในอดีตของ Johnson และ Chin (2015) ที่พบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ก่อให้เกิดเป็นการระบุตัวตนและความกลมเกลียวในกลุ่ม รวมถึงสอดคล้องกับผลจากงานของ Backer และคณะ (2010) กับ Marique และ Stinghamber (2011) ในบริบทของการทำงานในองค์กร ที่พบว่าการระบุตัวตนทางสังคมส่งผลทางบวกต่อการทำนายความกลมเกลียวภายในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจได้

สมมติฐานข้อที่ 2 กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับการระบุตัวตนทางสังคม

ผลการทดสอบ **ไม่สนับสนุนสมมติฐาน**

ผลจากการวิจัยพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์มีอิทธิพลทางบวกต่อการระบุตัวตนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .17, p < .01$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยและไม่สอดคล้องกับผลจากงานวิจัยในอดีตของ Kamau (2013) ที่พบว่ากิจกรรมต้อนรับสมาชิกใหม่ที่ไม่สร้างสรรค์ไม่ก่อให้เกิดการระบุตัวตนได้แต่อย่างใด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาที่ขนาดอิทธิพลการทำนาย ผู้วิจัยพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์สามารถทำนายการระบุตัวตนทางสังคมได้แต่ด้วยขนาดอิทธิพลที่ค่อนข้างต่ำ ($\beta = .17$) เมื่อเปรียบเทียบกับขนาดอิทธิพลของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ที่ทำนายการระบุตัวตนทางสังคมในหมู่นักศึกษา ($\beta = .67$)

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตถึงเหตุผลที่อธิบายผลการวิจัยดังกล่าวว่าเพราะเหตุใดกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์จึงสามารถส่งเสริมให้เกิดการระบุตัวตนทางสังคมในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ ดังจะสามารถอภิปรายได้ดังประเด็นต่อไปนี้

1. ความแตกต่างด้านวัฒนธรรม

วัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มบุคคลนั้นล้วนมีความแตกต่างกันออกไปตามตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และตามภูมิประเทศของแต่ละสถานที่ โดยสามารถจำแนกวัฒนธรรมออกได้เป็นแบบปัจเจกนิยม (individualism) ซึ่งให้ความหมายว่าวัฒนธรรมที่คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลเป็นใหญ่ ให้ความสำคัญกับการตัดสินใจส่วนบุคคล มีการรับรู้และการระบุตนเองในภาพรวมเป็นแบบส่วนบุคคล รวมถึงมีการคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของผู้อื่นในระดับต่ำ (Darwish, 2003) โดยประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มวัฒนธรรมแบบปัจเจกนิยมได้แก่ประเทศทางฝั่งโลกตะวันตก (Inkeles, 1983; Steward, 1966 อ้างถึงใน Triandis et al., 1988; Darwish, 2003) ในขณะที่วัฒนธรรมในอีกรูปแบบหนึ่งคือแบบคณาธิปไตย (collectivism) ซึ่งให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์สุจริตต่อกลุ่มเป็น

ใหญ่ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ให้ความสำคัญกับการตัดสินใจจากผู้อาวุโส กว่ามากกว่าการตัดสินใจแบบส่วนบุคคล รวมถึงมีการรับรู้และการระบุตนเองในภาพรวมว่าเป็นส่วน หนึ่งภายในกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ ประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มวัฒนธรรมแบบคตริรวมหมู่ได้แก่ประเทศทางฝั่ง โลกตะวันออก (Darwish, 2003)

ประเทศไทยนั้นมีสถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ในโลกฝั่งตะวันออก จึงมีแนวโน้มสูงที่ประชากร ในชาติจะมีวัฒนธรรมในแบบคตริรวมหมู่มากกว่าแบบปัจเจกนิยมดังเช่นในประเทศฝั่งตะวันตก ผู้วิจัย จึงตั้งข้อสงสัยเกิดว่าจากการศึกษาของนักวิจัยในอดีตที่ล้วนพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ไม่ก่อให้เกิดเป็นการระบุตัวตนทางสังคมได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาในอดีต (ตามที่ได้ทบทวน วรรณกรรมมา) ล้วนเป็นการศึกษาวิจัยจากประเทศในโลกลงฝั่งตะวันตกทั้งสิ้น ซึ่งแตกต่างกับการศึกษา ในปัจจุบันที่ทำการศึกษาภายในประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศฝั่งตะวันออก โดยชาวไทยมักให้ความสำคัญ กับการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มมากกว่าการอยู่คนเดียวตามลำพัง ให้ความสำคัญและเคารพผู้ที่มี อาวุโสกว่า และนิยมรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับสังคมส่วนรวมเอาไว้แม้จะขัดต่อความคิดเห็นส่วนบุคคล ก็ตาม ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมนี้จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่ว่าจะพบเจอกับกิจกรรมรับน้อง ใหม่ในแบบไม่สร้างสรรค์จากรุ่นพี่ แต่กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาก็ยังคงมีการระบุตัวตนทางสังคมเข้า ร่วมกับคณะของตนอยู่นั่นเอง

2. เจตคติต่อกิจกรรมรับน้องใหม่

ถึงแม้ว่านักศึกษาจะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์อันประกอบไปด้วย กิจกรรมที่รุนแรงและอาจก่อให้เกิดอันตราย แต่ไม่ใช่ทุกนักศึกษาทุกคนจะมีเจตคติไม่ชื่นชอบกิจกรรม ดังกล่าวนั้นเสมอไป ดังที่ Allen และ Madden (2008) ได้พบว่า แม้จะรายงานว่าเคยผ่านรับน้องใหม่ ชนิดรุนแรง แต่นักศึกษากลับไม่รับรู้ถึงความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมและยังรายงานว่า รู้สึกชื่นชอบกิจกรรมแบบไม่สร้างสรรค์อีกด้วย โดยมองว่าการเข้าร่วมกิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์สามารถ ทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม จิตใจเข้มแข็งขึ้น และสามารถทำผลงานในชั้นเรียน ออกมาได้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสงสัยเกิดว่านักศึกษาบางคนอาจมีเจตคติทางบวกต่อกิจกรรม รับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์โดยมองว่าเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ที่ทำให้ตนได้ฝึกจิตใจให้เข้มแข็ง ขึ้น ฝึกความอดทน รวมถึงเปิดโอกาสให้ได้รู้จักและสนิทสนมกับเพื่อนและรุ่นพี่มากยิ่งขึ้น จึงทำให้เกิด ความรู้สึกชื่นชอบแม้ว่าลักษณะกิจกรรมจะไม่สร้างสรรค์ก็ตาม นำมาซึ่งการเกิดการระบุตัวตนเข้า ร่วมกับคณะได้ เจตคติต่อกิจกรรมรับน้องใหม่ของนักศึกษาที่แตกต่างกันจึงอาจเป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่ งานวิจัยในอนาคตสามารถนำมาใช้ศึกษาต่อยอดได้ เมื่อศึกษาประเด็นกิจกรรมรับน้องใหม่ภายใน มหาวิทยาลัยไทย

3. การปรับมุมมองของนักศึกษา

จากการศึกษาของ Dias และ Sá (2012) พบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ที่มีการใช้ความรุนแรงในระหว่างการจัดกิจกรรม ทำให้นักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรมรู้สึกวิตกกังวลและหวาดกลัวจากการถูกคุกคามโดยนักศึกษารุ่นพี่ จึงทำให้เกิดการปรับมุมมองว่าตนเองและเพื่อนนักศึกษาคนอื่นทุกคนจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันเพื่อที่จะแก้ไขจัดการกับปัญหาความรุนแรงเหล่านี้ไปพร้อมๆ กันในฐานะผู้ร่วมชะตากรรมเดียวกัน อีกทั้งยังมองว่าจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษารุ่นพี่เพราะต้องการถูกยอมรับเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่ม ความรู้สึกภายหลังการปรับมุมมองดังกล่าวนี้ทำให้นักศึกษาเกิดการระบุดำเนินการเข้าร่วมกับกลุ่มและนำมาซึ่งความกลมเกลียวซึ่งกันในกลุ่มนักศึกษาได้ ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตว่านักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์อาจมีการปรับมุมมองของตนเอง ทำให้มองว่าเป็นโอกาสดีที่ต้องใช้เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและรุ่นพี่ร่วมคณะ นำมาซึ่งการระบุดำเนินการเข้าร่วมกับคณะได้ในที่สุด การปรับมุมมองของนักศึกษาจึงอาจเป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่งานวิจัยในอนาคตสามารถนำมาใช้ศึกษาต่อยอดได้ เมื่อศึกษาประเด็นกิจกรรมรับน้องใหม่ภายในมหาวิทยาลัยไทย

สมมติฐานข้อที่ 3 กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่ม

ผลการทดสอบ สนับสนุนสมมติฐาน

ผลจากการวิจัยพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ (ก่อนเพิ่มการระบุดำเนินการทางสังคมเข้าร่วมวิเคราะห์ในฐานะตัวแปรส่งผ่าน) มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .77, p < .01$) และภายหลังการเพิ่มการระบุดำเนินการทางสังคมเข้าร่วมวิเคราะห์ในฐานะตัวแปรส่งผ่านแล้ว กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ก็ยังคงมีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้วยขนาดอิทธิพลที่เล็กลง ($\beta = .45, p < .01$) สนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยและยังสอดคล้องกับผลจากงานวิจัยในอดีตของ Raalte, Cornelius, Linder และ Brewer (2007) ที่พบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์สามารถทำนายความกลมเกลียวในกลุ่มได้ บ่งชี้ว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ที่ถูกจัดขึ้นภายในคณะและมหาวิทยาลัยนั้น หากเป็นกิจกรรมในลักษณะรูปแบบที่สร้างสรรค์ก็จะสามารถก่อให้เกิดความรักใคร่กลมเกลียวซึ่งกันในกลุ่มนักศึกษาใหม่ได้

สมมติฐานข้อที่ 4 กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับ
ความกลมเกลียวในกลุ่ม

ผลการทดสอบ **สนับสนุนสมมติฐาน**

ผลจากการวิจัยพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ (ก่อนเพิ่มการระบุตัวตนทางสังคมเข้ามาร่วมวิเคราะห์ในฐานะตัวแปรส่งผ่าน) ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความกลมเกลียวในกลุ่ม ($\beta = .07, ns.$) และภายหลังการเพิ่มการระบุตัวตนทางสังคมเข้ามาร่วมวิเคราะห์ในฐานะตัวแปรส่งผ่านแล้ว กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ก็ยังคงไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความกลมเกลียวในกลุ่ม ($\beta = -.01, ns.$) สนับสนุนสมมติฐานงานวิจัย และยังสอดคล้องกับผลจากงานวิจัยในอดีตของ Lodewijckx และ Syroit (1997); Raalte, Cornelius, Linder และ Brewer (2007); Lafferty และ Brown (2016) ที่ล้วนพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ไม่ก่อให้เกิดเป็นความกลมเกลียวในกลุ่มได้ บ่งชี้ว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ที่ถูกจัดขึ้นภายในคณะและมหาวิทยาลัย หากเป็นกิจกรรมในลักษณะรูปแบบที่ไม่สร้างสรรค์ จะไม่สามารถก่อให้เกิดความรักใคร่กลมเกลียวซึ่งกันในกลุ่มนักศึกษาใหม่ได้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบอิทธิพลทางอ้อมของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์กับความกลมเกลียวในกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .08, p < .01$) เมื่อส่งผ่านตัวแปรการระบุตัวตนทางสังคม

สมมติฐานข้อที่ 5 กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับ
ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

ผลการทดสอบ **ไม่สนับสนุนสมมติฐาน**

ผลจากการวิจัยพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ (ก่อนเพิ่มการระบุตัวตนทางสังคมเข้ามาร่วมวิเคราะห์ในฐานะตัวแปรส่งผ่าน) มีอิทธิพลทางตรงกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .62, p < .01$) แต่ภายหลังการเพิ่มการระบุตัวตนทางสังคมเข้ามาร่วมวิเคราะห์ในฐานะตัวแปรส่งผ่านแล้ว กลับพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอีกต่อไป ($\beta = -.06, ns.$) โดยขนาดอิทธิพลมีการลดระดับลงไปอย่างมากและไม่สนับสนุนสมมติฐานงานวิจัย รวมถึงไม่สอดคล้องกับผลจากงานวิจัยในอดีตในบริบทของการทำงานภายในองค์กรของ Brunetto และคณะ (2016); Dick (2011); Gilbert, Winne, และ Sels (2011); Rafferty และ Griffin (2006); Boehman (2007) ที่ล้วนพบว่าลักษณะการบริหารงานของหัวหน้างานที่สนับสนุนบุคลากรภายในหน่วยงานด้วยวิธีการที่สุภาพและเหมาะสม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจของพนักงาน โดยสามารถก่อให้เกิดความ

รู้สึกผูกพันกับองค์กรหรือหน่วยงานได้

ทั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตจากการทบทวนวรรณกรรมว่าอาจมีความแตกต่างระหว่างบริบทของการศึกษาในอดีตและการศึกษาปัจจุบัน โดยการศึกษาในอดีตส่วนมากพบว่าตัวแปรความผูกพันด้านจิตใจมักถูกนำมาใช้ศึกษาในบริบทของการทำงานในองค์กรเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังคงขาดการศึกษาที่นำตัวแปรนี้มาใช้ศึกษาในบริบทของกิจกรรมภายในสถานศึกษาอย่างเด่นชัด จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลจากการศึกษาในบริบทของการทำงานมีความแตกต่างออกไปจากผลจากการศึกษาในบริบทของการทำกิจกรรมร่วมกันภายในสถานศึกษาดังเช่นงานในปัจจุบันได้

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะบ่งชี้ว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ไม่มีอิทธิพลทางตรงในการทำนายความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะก็ตาม แต่ผู้วิจัยกลับพบอิทธิพลส่งผ่านของการระบุตัวตนทางสังคมที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์กับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะในทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .68, p < .01$) โดยเมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงรายตัวของแต่ละตัวแปรทำนาย พบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับการระบุตัวตนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .67, p < .01$) และการระบุตัวตนทางสังคมมีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .97, p < .01$) รวมถึงผลจากการวิเคราะห์อิทธิพลทางอ้อมก็พบว่า กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์มีอิทธิพลทางอ้อมกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .68, p < .01$) จึงสามารถสรุปได้ว่าการระบุตัวตนทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่านแบบสมบูรณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์กับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

ผลจากการวิจัยบ่งชี้ว่า หากนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ภายในคณะของตน จะสามารถก่อให้เกิดการระบุตัวตนเข้าร่วมกับคณะได้ โดยมองว่าตนเองนั้นเป็นหนึ่งในสมาชิกนักศึกษาของคณะที่กำลังศึกษาอยู่ร่วมกับเพื่อนนักศึกษาและรุ่นพี่คนอื่นๆ และกระบวนการระบุตัวตนที่เกิดขึ้นนี้จะยังสามารถส่งผลต่อไปให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกผูกพันกับคณะของตนได้ในเวลาต่อมา อย่างไรก็ตามการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ไม่สามารถทำให้นักศึกษารู้สึกผูกพันกับคณะหรือสถาบันการศึกษาของตนได้โดยตรง กระบวนการดังกล่าวจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อนักศึกษาได้มีการระบุตัวตนทางสังคมเข้าร่วมกับคณะของตนแล้วแต่เพียงเท่านั้น

สมมติฐานข้อที่ 6 กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางลบกับ
ความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

ผลการทดสอบ **ไม่สนับสนุนสมมติฐาน**

ผลจากการวิจัยพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ (ก่อนเพิ่มการระบุตัวตนทางสังคมเข้ามาร่วมวิเคราะห์ในฐานะตัวแปรส่งผ่าน) ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ ($\beta = .07, ns.$) รวมถึงภายหลังการเพิ่มการระบุตัวตนทางสังคมเข้ามาร่วมวิเคราะห์ในฐานะตัวแปรส่งผ่าน ก็พบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ยังคงไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ ($\beta = -.10, ns.$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยและไม่สอดคล้องกับผลจากงานวิจัยในอดีตในบริบทของการทำงานภายในองค์การของ Ayree, Chen, Sun, และ Debrah (2007); Hershcovis และ Barling (2010); Tepper และคณะ (2008); Dick (2011) ที่ต่างพบว่าลักษณะการบริหารงานของหัวหน้างานที่ใช้ความรุนแรง ก้าวร้าว และเผด็จการมีอิทธิพลทางลบต่อความผูกพันด้านจิตใจของพนักงาน โดยไปลดความผูกพันด้านจิตใจของพนักงานที่มีต่อองค์กรหรือหน่วยงานลง

ส่วนสาเหตุที่ทำให้กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะนั้น ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับข้อสังเกตตั้งที่ได้อภิปรายไว้กับสมมติฐานข้อที่ 5 นั่นคือเรื่องความแตกต่างระหว่างบริบทของการศึกษาในอดีตและการศึกษาปัจจุบัน จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลการศึกษาที่พบในงานวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลจากงานวิจัยก่อนหน้าในอดีตนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ผลจากการศึกษาจะบ่งชี้ว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะก็ตาม แต่ผู้วิจัยกลับพบอิทธิพลส่งผ่านของการระบุตัวตนทางสังคมที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์กับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกับผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 ของงานวิจัย โดยกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับการระบุตัวตนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .17, p < .01$) และการระบุตัวตนทางสังคมมีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .97, p < .01$) รวมถึงผลจากการวิเคราะห์อิทธิพลทางอ้อมก็พบว่า กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์มีอิทธิพลทางอ้อมกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .17, p < .01$) จึงสามารถสรุปได้ว่า การระบุตัวตนทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่านแบบสมบูรณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์กับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

อนึ่ง ถึงแม้ว่าผลจากการวิจัยจะพบอิทธิพลทางอ้อมของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์กับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ เมื่อส่งผ่านตัวแปรการระบุตัวตนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ตาม แต่เมื่อทำการเปรียบเทียบระหว่างขนาดอิทธิพลของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์และแบบไม่สร้างสรรค์ ผู้วิจัยพบว่ากิจกรรมแบบไม่สร้างสรรค์สามารถทำนายการระบุตัวตนทางสังคมได้แต่ด้วยขนาดอิทธิพลที่ค่อนข้างต่ำ ($\beta = .17$) เมื่อเทียบกับขนาดอิทธิพลของกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ที่สามารถทำนายการระบุตัวตนทางสังคมในหมู่นักศึกษาได้ ($\beta = .67$) บ่งชี้ว่าคณะหรือมหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญและมุ่งเน้นสนับสนุนให้นักศึกษารุ่นที่ออกแบบกิจกรรมรับน้องใหม่ในลักษณะที่สร้างสรรค์ที่เพิ่มขึ้น หากต้องการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการระบุตัวตนเข้าร่วมกับคณะ อันจะส่งผลต่อมาให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกผูกพันกับคณะหรือมหาวิทยาลัยของตนได้ในเวลาต่อมา

การอภิปรายเพิ่มเติม

ผลจากการทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรการระบุตัวตนทางสังคมและตัวแปรความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ (ดังภาพที่ 8 และตารางที่ 10) พบว่าการระบุตัวตนทางสังคมมีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .97, p < .01$) ซึ่งขนาดอิทธิพลดังกล่าวถือเป็นขนาดอิทธิพลที่สูงมาก จึงอาจเกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Multicollinearity) ขึ้นได้ ผู้วิจัยจึงทำการพิจารณาอีกครั้งเพื่อตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรดังกล่าว (ดังตารางที่ 8) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการระบุตัวตนทางสังคมและความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะมีค่าอยู่ในเกณฑ์ปกติ ($r = .65, p < .01$, หนึ่งทาง) ซึ่งมีค่าไม่เกิน .90 บ่งชี้ว่าไม่เกิดปัญหาของความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรที่สูงจนเกินไป (Kline, 2005) รวมถึงผลจากการวิเคราะห์ด้วยค่า VIF และ ค่าTolerance ก็พบว่าทั้งสองตัวแปรมีค่า VIF เท่ากับ 1.51 และมีค่า Tolerance เท่ากับ .67 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปกติที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity แต่อย่างไรก็ตาม (Kline, 2005)

ส่วนสาเหตุที่ทำให้การระบุตัวตนทางสังคมมีขนาดอิทธิพลที่สูงมากในการทำนายความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะนั้น ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าตัวแปรทั้งสองดังกล่าวอาจมีความคล้ายคลึงซึ่งกันที่สูงมาก เนื่องจากมีนักทฤษฎีบางส่วนได้รวมตัวแปรดังกล่าวทั้งสองเข้าไว้ด้วยกันและให้ความหมายที่เท่าเทียมกัน ในขณะที่บางส่วนก็อธิบายว่าการระบุตัวตนทางสังคมเป็นส่วนหนึ่งของความผูกพันด้านจิตใจ (Wiener, 1982 อ้างถึงใน Mael & Ashforth, 1992) อย่างไรก็ตามมีนักวิจัยหลายท่าน เช่น Ashforth และ Mael (1989); Mael และ Ashforth (1992); Knippenberg และ Sleebos (2006); Gautam, Dick และ Wagner (2004) ที่ได้ออกมาอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างการระบุตัวตนทางสังคมกับความผูกพันด้านจิตใจเอาไว้ โดยระบุว่า การระบุตัวตนทางสังคมกับความผูกพันด้านจิตใจเป็น

คนละตัวแปรที่มีความคล้ายคลึงแต่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องนำมาวิเคราะห์แบบแยกองค์ประกอบและไม่สมควรนำมาใช้วิเคราะห์รวมเป็นตัวแปรเดียวกัน (Ashforth & Mael, 1989; Mael & Ashforth, 1992; Knippenberg & Sleebos, 2006; Gautam, Dick & Wagner, 2004)

ผลจากการศึกษาด้วยวิธีการทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแบบสองกลุ่ม (independent T-Test) พบว่าเพศ (SEX) ของนักศึกษา มีความแตกต่างต่อการรับรู้ว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ที่ตนเคยเข้าร่วมเป็นลักษณะกิจกรรมแบบไม่สร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$t(329) = 2.45, p < .05$] โดยเมื่อทำการเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่านักศึกษาเพศชายมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ที่ตนเคยเข้าร่วมเป็นกิจกรรมแบบไม่สร้างสรรค์ที่สูงกว่าในกลุ่มนักศึกษาเพศหญิง อย่างไรก็ตาม ผลจากการวิจัยไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศของนักศึกษาต่อการรับรู้การพบเจอกับกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ภายในคณะแต่อย่างใด บ่งชี้ว่านักศึกษาชายอาจมีแนวโน้มที่จะผ่านประสบการณ์การรับน้องใหม่ในแบบไม่สร้างสรรค์มากกว่านักศึกษาเพศหญิง ในขณะที่นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่ากิจกรรมรับน้องใหม่ที่ตนเคยเข้าร่วมมีลักษณะกิจกรรมในแบบสร้างสรรค์ที่ไม่แตกต่างกัน

ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่มในทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .77, p < .01$) รวมถึงภายหลังการเพิ่มการระบุด่วนทางสังคมเข้าร่วมวิเคราะห์ในฐานะตัวแปรส่งผ่าน ก็ยังพบว่ากิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ยังคงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่มในทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .45, p < .01$) แสดงให้เห็นว่าลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์สามารถก่อให้เกิดความกลมเกลียวในกลุ่มนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรมในทางตรงได้ โดยที่นักศึกษาไม่จำเป็นต้องผ่านการระบุด่วนทางสังคมเข้าร่วมกับคณะก่อนแต่อย่างใด ในขณะที่ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ไม่สามารถทำนายความกลมเกลียวในกลุ่มนักศึกษาในทางตรงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลจากการวิจัยบ่งชี้ว่าหากคณะหรือมหาวิทยาลัยต้องการให้นักศึกษาในสังกัดของตนมีความกลมเกลียวซึ่งกันและกัน ควรต้องมุ่งเน้น ส่งเสริม หรือออกเป็นกฎระเบียบที่สนับสนุนให้นักศึกษารุ่นพี่ออกแบบกิจกรรมรับน้องใหม่ในแบบที่สร้างสรรค์ที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดความกลมเกลียวซึ่งกันในกลุ่มนักศึกษา

ผลจากการทดสอบสมมติฐานยังพบต่อไปว่า กิจกรรมรับน้องใหม่ทั้งแบบสร้างสรรค์และไม่สร้างสรรค์ทั้งคู่ไม่สามารถทำนายความผูกพันด้านจิตใจของนักศึกษาที่มีต่อคณะในทางตรงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่าความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อนักศึกษาได้มีการระบุด่วนทางสังคมเข้าร่วมกับคณะที่ตนกำลังศึกษาอยู่ก่อนเสมอ บ่งชี้ว่าไม่ว่าคณะหรือมหาวิทยาลัยจะจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ในรูปแบบใดก็ตาม การเข้าร่วมกิจกรรมจะไม่ก่อให้เกิดความผูกพันกับคณะของตนโดยตรงได้แต่อย่างใด และนอกเหนือจากตัวแปรการระบุด่วนทางสังคมจะเป็นเพียงตัวแปรเดียว

ภายในการศึกษาครั้งนี้ที่สามารถทำนายความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะได้ ในงานวิจัยอื่นๆ ของอดีตยังพบว่า การมีบุคลากรที่มีคุณภาพ และการจัดเตรียมเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ทันสมัยให้แก่นักศึกษา ก็ สามารถทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกผูกพันต่อมหาวิทยาลัยของตนได้เช่นกัน ดังงานของ Gozukara และ Yildirim (2015) ที่พบว่าปัจจัยเรื่องการมีบุคลากรที่มีคุณภาพ และการจัดเตรียมเครื่องมือหรือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยให้นักศึกษาได้ใช้ เป็นสองตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลทางตรงทางบวกในการทำนาย การเกิดความผูกพันด้านจิตใจต่อมหาวิทยาลัยได้อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับงานวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยควร ให้ความสำคัญกับตัวแปรดังกล่าวด้วย เนื่องจากมีอิทธิพลที่สามารถทำนายความผูกพันด้านจิตใจของ นักศึกษาต่อสถาบันการศึกษาในทางตรงได้

อนึ่ง อาจมีตัวแปรอื่นๆ ที่มีอิทธิพลในการทำนายการเกิดการระบุตัวตนทางสังคมจากการเข้า ร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ได้อีกเช่นเดียวกัน ดังงานวิจัยของ Kamau (2013) ที่ศึกษาเรื่องการให้ของ รางวัล (reward) ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ (ใบประกาศนียบัตรผ่านการเข้าร่วม อย่างสมบูรณ์) แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่าของรางวัลดังกล่าวสามารถเพิ่มการระบุตัวตนทางสังคมเข้า ร่วมกับกลุ่มและทำให้ผู้เข้าร่วมรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มได้ เมื่อพิจารณาถึงกิจกรรมรับน้องใหม่ที่ จัดขึ้นภายในคณะและมหาวิทยาลัยไทย ที่ส่วนใหญ่ก็มีกนียมให้ของรางวัลแก่นักศึกษาผู้เข้าร่วม กิจกรรม เป็นต้นว่าการให้เครื่องแบบหรือตราสัญลักษณ์ต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นเพื่อแสดงสถานะภาพการเป็น นักศึกษาจากคณะเดียวกัน การให้รุ่น การใช้สายสัญญาณผูกที่ข้อมือรุ่นน้องเพื่อต้อนรับ หรือการใช้ วาจากกล่าวต้อนรับนักศึกษาใหม่เข้าสู่ครอบครัวเดียวกันของคณะภายหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม ปัจจัย ต่างๆ เหล่านี้ล้วนใกล้เคียงกับตัวแปรของรางวัลตามคำนิยามของ Kamau (2013) จึงอาจเป็นอีกตัว แปรสำคัญที่มีอิทธิพลในการทำนายการระบุตัวตนของนักศึกษาที่งานวิจัยในอนาคตสามารถนำมาต่อ ยอดการศึกษาในประเด็นการรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่ (แบบสร้างสรรค์ และไม่สร้างสรรค์) กับ ความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ โดยมีการระบุตัวตนทางสังคมเป็นตัวแปร ส่งผ่านความสัมพันธ์

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1	การระบุตัวตนทางสังคมมีอิทธิพลส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ กับความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ
สมมติฐานข้อที่ 2	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับการระบุตัวตนทางสังคม
สมมติฐานข้อที่ 3	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่ม
สมมติฐานข้อที่ 4	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความกลมเกลียวในกลุ่ม
สมมติฐานข้อที่ 5	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ
สมมติฐานข้อที่ 6	กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงทางลบกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

ระเบียบการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 จาก 10 มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครที่เคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อน

จำนวน 331 คน ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชากรในการวิจัยซึ่งคือ นิสิต/นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มาก่อน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) แบบตามสะดวก (Convenience sampling) และแบบลูกโซ่ (Snowball sampling)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

จัดทำเป็นแบบสอบถามชนิดกระดาษ และชนิดออนไลน์ผ่านเว็บไซต์การสร้างแบบฟอร์มสำเร็จรูปของกูเกิ้ล (Google form) ทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยตนเอง รวมถึงฝากคนใกล้ชิดที่เป็น นิสิต/นักศึกษา ในสถานศึกษาที่กำหนดทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิจัยในการประชาสัมพันธ์ และแจกจ่ายแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านคุณสมบัติตามที่งานวิจัยกำหนด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows Version 22 รวมถึงการทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและการวิเคราะห์อิทธิพลส่งผ่าน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ LISREL Version 9.3

สรุปผลการวิจัย

1. โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อยู่ในเกณฑ์ดี ($\chi^2 = 31.53, df = 11, \chi^2/df = 2.87, p < .001, GFI = .977, CFI = .989, RMSEA = .075$)
2. การระบุตัวตนทางสังคม เป็นตัวแปรส่งผ่านแบบบางส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์กับความกลมเกลียวในกลุ่ม และเป็นตัวแปรส่งผ่านแบบสมบูรณ์ของความสัมพัทธ์ระหว่างกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์กับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์มีอิทธิพลทางบวกกับการระบุตัวตนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .67, p < .01$) รวมถึงการระบุตัวตนทางสังคมก็มีอิทธิพลทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่ม ($\beta = .48, p < .01$) และมีอิทธิพลทางบวกกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .97, p < .01$)
4. กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางบวกกับการระบุตัวตนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .17, p < .01$)
5. กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกกับความกลมเกลียวในกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .45, p < .01$)

6. กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความกลมเกลียวในกลุ่ม ($\beta = -.01, ns.$)
7. กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ ($\beta = -.06, ns.$)
8. กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ไม่มีอิทธิพลทางตรงกับความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ ($\beta = -.10, ns.$)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ในทางปฏิบัติแล้วผู้บริหาร บุคลากร หรือนักศึกษารุ่นพี่ภายในมหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการควบคุมดูแลการออกแบบลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ภายในหน่วยงานของตนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในด้านการมุ่งเน้นและสนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ในรูปแบบสร้างสรรค์ที่เพิ่มขึ้น เพื่อส่งเสริมปัจจัยที่จะก่อให้เกิดการระบุดตัวตนเข้าร่วมกับคณะ เนื่องจากเป็นตัวแปรที่สำคัญยิ่งที่จะนำมาซึ่งการเกิดความกลมเกลียวในกลุ่มและความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะได้ในเวลาต่อมา เพื่อให้นักศึกษาทุกคนได้รับผลประโยชน์ที่สูงสุดจากการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่

2. การศึกษาในครั้งนี้ไม่สามารถควบคุมหรือออกแบบลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ของแต่ละสถานที่ให้มีความเท่าเทียมกันได้ เนื่องจากวัดกับกลุ่มตัวอย่างที่มาจากคณะและมหาวิทยาลัยที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปผู้วิจัยอาจพิจารณาศึกษาประเด็นกิจกรรมรับน้องใหม่ในรูปแบบของการวิจัยเชิงการทดลอง (Experimental research) เพื่อเป็นประโยชน์ในการออกแบบกิจกรรมเฉพาะเจาะจงกับแต่ละคณะหรือมหาวิทยาลัยในทิศทางเดียวกันในกลุ่มตัวอย่างทุกๆ คน

3. การศึกษานี้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา ที่มาจากมหาวิทยาลัยภายในกรุงเทพมหานครแต่เพียงเท่านั้น ดังนั้นสำหรับการศึกษารุ่นต่อไปผู้วิจัยควรพิจารณาเลือกศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มาจากมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัดของประเทศไทยด้วย เพื่อเพิ่มความเป็นตัวแทนของประชากร นิสิต/นักศึกษา ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยให้มากยิ่งขึ้น

4. สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรพิจารณาศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม เช่น เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่เข้าร่วมรับน้องใหม่กับกลุ่มที่ไม่เข้าร่วมว่ามีความกลมเกลียวและความผูกพันกับคณะที่แตกต่างกันหรือไม่ หรือการศึกษาเปรียบเทียบความกลมเกลียวและความผูกพันกับคณะของนักศึกษาในตอนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ อีกทั้งควรพิจารณาเลือกตัวแปรใหม่ๆ ที่น่าสนใจเข้ามาใช้ศึกษาในการวิจัยเพื่อต่อยอดการศึกษาของประเทศไทยในประเด็นเรื่องการรับน้องใหม่ อาทิเช่น ศึกษาเจตคติและมุมมองของนักศึกษาที่มีต่อรับน้องใหม่ หรือศึกษาอิทธิพลของการให้ของรางวัล (reward) ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

(ภาษาไทย)

กรุงเทพโพลล์. (2557). ชีวิตเด็ก ม.ปลาย สู้รั้วมหาวิทยาลัย. สืบค้นจาก

<http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll686.php?pollID=550&Topic=%AA%D5%C7%D4%B5%E0%B4%E7%A1%20%C1.%BB%C5%D2%C2%20%CA%D9%E8%C3%D1%E9%C7%C1%CB%D2%C7%D4%B7%C2%D2%C5%D1%C2&fileDoc=poll686.pdf>.

ไตรถิภา นุ่นเกลี้ยง. (2557). ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและผลกระทบของการจัดกิจกรรมการรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

(วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

ทัฬหทัย ศรีดาพันธ์. (2550). การรับน้องใหม่และประชุมเชียร์: กรณีศึกษานิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง. (วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

ธนรัตน์ สอนสา. (2531). การต้อนรับน้องใหม่และการประชุมเชียร์ของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

นพดล ปกรณ์นิมิตดี. (2552). ถึงเวลาที่สังคมได้สติคืนแล้วหรือยัง? จากกิจกรรมรับน้อง. หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ (24 มิถุนายน 2552).

นฤปพิชญ์ พงษ์อิม. (2545). ปัจจัยที่มีผลต่อความเหนียวแน่นภายในกลุ่มงานของการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

นายชาติสังคม. (2554). วิพากษ์ว้าก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยาม.

ประภาพร ศรีตระกูล และคณะ. (2546). การประเมินโครงการรับน้องใหม่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2546. (รายงานการวิจัย), มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

ศรีสุตา สิงห์พรหม. (2531). การต้อนรับน้องใหม่และการประชุมเชียร์ของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

สมสมร วงศ์จรจิต. (2533). การประชุมเชียร์และการต้อนรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยศิลปากร.

(วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

- สำเนา ขจรศิลป์ และ บุญเรียง ขจรศิลป์. (2531). ความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา เกี่ยวกับการประชุมเชียร์และการต้อนรับน้องใหม่ของนักศึกษา เกษตรศาสตร์ ขอนแก่น เชียงใหม่ และสงขลานครินทร์. ทบวงมหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สุริยา งามสำเร็จ. (2547). รูปแบบและผลกระทบของการต้อนรับน้องใหม่ ของนิสิตใหม่มหาวิทยาลัยบูรพา. (วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- อรพินทร์ ชูชม และคณะ. (2542). ผลกระทบของการจัดกิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์. (รายงานการวิจัย), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

(ภาษาอังกฤษ)

- Allan, E., & Madden, M. (2008). Hazing in view: College students at risk—Initial findings from the national study of student hazing (Report). University of Maine.
- Aronson, E., & Mills, J. (1959). The effect of severity of initiation on liking for a group. *The Journal of Abnormal and Social Psychology*, 59(2), 177.
- Aryee, S., Chen, Z. X., Sun, L.-Y., & Debrah, Y. A. (2007). Antecedents and outcomes of abusive supervision: test of a trickle-down model. *Journal of applied psychology*, 92(1), 191.
- Ashforth, B. E., & Mael, F. (1989). Social identity theory and the organization. *Academy of management review*, 14(1), 20-39.
- Aubke, F., Wöber, K., Scott, N., & Baggio, R. (2014). Knowledge sharing in revenue management teams: Antecedents and consequences of group cohesion. *International Journal of Hospitality Management*, 41, 149-157.
- Backer, M., Boen, F., Ceux, T., De Cuyper, B., Høigaard, R., Callens, F., . . . Broek, G. V. (2011). Do perceived justice and need support of the coach predict team identification and cohesion? Testing their relative importance among top volleyball and handball players in Belgium and Norway. *Psychology of Sport and Exercise*, 12(2), 192-201.
- Boehman, J. (2007). Affective commitment among student affairs professionals. *NASPA Journal*, 44(2), 307-326.

- Bowden, J., & Wood, L. (2011). Sex doesn't matter: the role of gender in the formation of student-university relationships. *Journal of Marketing for Higher Education, 21*(2), 133-156.
- Brunetto, Y., Xerri, M., Shacklock, K., Farr-Wharton, B., & Farr-Wharton, R. (2016). Management, bullying and the work outcomes of Australian paramilitary. *Australian & New Zealand Journal of Criminology, 0004865816647429*.
- Carron, A. V., Widmeyer, W. N., & Brawley, L. R. (1985). The development of an instrument to assess cohesion in sport teams: The Group Environment Questionnaire. *Journal of sport psychology, 7*(3), 244-266.
- Chang, A., & Bordia, P. (2001). A multidimensional approach to the group cohesion-group performance relationship. *Small Group Research, 32*(4), 379-405.
- Chang, G. C. (2011). *The hidden curriculum: Hazing and professional identity*: Seattle Pacific University.
- Decoster, S., Camps, J., Stouten, J., Vandevyvere, L., & Tripp, T. M. (2013). Standing by your organization: The impact of organizational identification and abusive supervision on followers' perceived cohesion and tendency to gossip. *Journal of Business Ethics, 118*(3), 623-634.
- Dias, D., & Sá, M. J. (2014). Initiation rituals in university as lever for group cohesion. *Journal of Further and Higher Education, 38*(4), 447-464.
- Dick, G. P. (2011). The influence of managerial and job variables on organizational commitment in the police. *Public administration, 89*(2), 557-576.
- Dutton, J. E., Dukerich, J. M., & Harquail, C. V. (1994). Organizational images and member identification. *Administrative science quarterly, 239-263*.
- Ellemers, N., Spears, R., & Doosje, B. (1997). Sticking together or falling apart: In-group identification as a psychological determinant of group commitment versus individual mobility. *Journal of personality and social psychology, 72*(3), 617.
- Evans, C. R., & Dion, K. L. (2012). Group cohesion and performance: A meta-analysis. *Small Group Research, 43*(6), 690-701.
- Festinger, L. (1957). A theory of cognitive dissonance: Stanford Univ Pr. Fornell, C., & Larcker, DF (1981). *Evaluating structural equation models with*.

- Forrester, W. R., & Tashchian, A. (2006). Modeling the relationship between cohesion and performance in student work groups. *International Journal of Management, 23*(3), 458.
- Forsyth, D. R. (2013). *Group dynamics sixth edition*. Belmont, CA: Wadsworth Cengage Learning.
- Gautam, T., Dick, R., & Wagner, U. (2004). Organizational identification and organizational commitment: Distinct aspects of two related concepts. *Asian Journal of Social Psychology, 7*(3), 301-315.
- Gerard, H. B., & Mathewson, G. C. (1966). The effects of severity of initiation on liking for a group: A replication. *Journal of Experimental Social Psychology, 2*(3), 278-287.
- Gilbert, C., De Winne, S., & Sels, L. (2011). The influence of line managers and HR department on employees' affective commitment. *The International Journal of Human Resource Management, 22*(8), 1618-1637.
- Gozukara, I., & Yildirim, O. (2015). The Effect of Perceived Corporate Reputation of a Turkish University on Affective Commitment of Students. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 5*(11), 78-93.
- Grubbs, S. J. (2013). Student perceptions of Thai university initiations. *Asia Pacific Journal of Education, 33*(3), 310-323.
- Gwinner, K., & Swanson, S. R. (2003). A model of fan identification: Antecedents and sponsorship outcomes. *Journal of services marketing, 17*(3), 275-294.
- Herscovis, M., & Barling, J. (2010). Towards a multi-foci approach to workplace aggression: A meta-analytic review of outcomes from different perpetrators. *Journal of Organizational Behavior, 31*(1), 24-44.
- Hoover, N. C. (1999). National survey: Initiation rites and athletics for NCAA sports teams. *Alfred, NY: Alfred University*.
- Hoover, N. C., & Pollard, N. J. (2000). Initiation Rites in American High Schools: A National Survey. Final Report.
- Johnson, j., & Chin, J. W. (2016). Hazing rites/rights: using outdoor-and adventure education-based orientation to effect positive change for first-year athletes. *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning, 16*(1), 16-30.

- Jones, C., & Volpe, E. H. (2011). Organizational identification: Extending our understanding of social identities through social networks. *Journal of Organizational Behavior, 32*(3), 413-434.
- Kamau, C. (2013). What does being initiated severely into a group do? The role of rewards. *International Journal of Psychology, 48*(3), 399-406.
- Keating, C. F., Pomerantz, J., Pommer, S. D., Ritt, S. J., Miller, L. M., & McCormick, J. (2005). Going to College and Unpacking Hazing: A Functional Approach to Decrypting Initiation Practices Among Undergraduates. *Group Dynamics: Theory, Research, and Practice, 9*(2), 104.
- Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling*: Guilford publications.
- Knippenberg, D., & Sleebos, E. (2006). Organizational identification versus organizational commitment: self-definition, social exchange, and job attitudes. *Journal of Organizational Behavior, 27*(5), 571-584.
- Lafferty, M. E., Wakefield, C., & Brown, H. (2017). “We do it for the team” – Student-athletes’ initiation practices and their impact on group cohesion. *International Journal of Sport and Exercise Psychology, 15*(4), 438-446.
- Lodewijckx, H. F., & Syroit, J. (1997). Severity of initiation revisited: Does severity of initiation increase attractiveness in real groups? *European journal of social psychology, 27*(3), 275-300.
- MacCallum, R. C., Browne, M. W., & Sugawara, H. M. (1996). Power analysis and determination of sample size for covariance structure modeling. *Psychological methods, 1*(2), 130.
- Mael, F., & Ashforth, B. E. (1992). Alumni and their alma mater: A partial test of the reformulated model of organizational identification. *Journal of Organizational Behavior, 13*(2), 103-123.
- Manktelow, J., Eyre, E., Jackson, K., Cook, L., Edwards, S., Bishop, L., . . . Moss, I. (2015). The Three Component Model of Commitment: Improving Commitment and Engagement. Retrieved March 10, 2017, from <https://www.mindtools.com/pages/article/three-component-model-commitment.htm>.

- Mann, L., Feddes, A. R., Doosje, B., & Fischer, A. H. (2016). Withdraw or affiliate? The role of humiliation during initiation rituals. *Cognition and Emotion, 30*(1), 80-100.
- Marique, G., & Stinglhamber, F. (2011). Identification to proximal targets and affective organizational commitment. *Journal of Personnel Psychology*.
- Meierhans, D., Rietmann, B., & Jonas, K. (2008). Influence of fair and supportive leadership behavior on commitment and organizational citizenship behavior. *Swiss Journal of Psychology, 67*(3), 131-141.
- Meyer, J. P., & Allen, N. J. (1991). A three-component conceptualization of organizational commitment. *Human resource management review, 1*(1), 61-89.
- Meyer, J. P., Allen, N. J., & Smith, C. A. (1993). Commitment to organizations and occupations: Extension and test of a three-component conceptualization. *Journal of applied psychology, 78*(4), 538.
- Raalte, J. L., Cornelius, A. E., Linder, D. E., & Brewer, B. W. (2007). The relationship between hazing and team cohesion. *Journal of Sport Behavior, 30*(4), 491.
- Rafferty, A. E., & Griffin, M. A. (2006). Refining individualized consideration: Distinguishing developmental leadership and supportive leadership. *Journal of occupational and organizational psychology, 79*(1), 37-61.
- Reade, C. (2001). Antecedents of organizational identification in multinational corporations: Fostering psychological attachment to the local subsidiary and the global organization. *International Journal of Human Resource Management, 12*(8), 1269-1291.
- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2004). *A beginner's guide to structural equation modeling*: Psychology Press.
- Sperber, A. D. (2004). Translation and validation of study instruments for cross-cultural research. *Gastroenterology, 126*, S124-S128.
- Sterner, R. (2008). The history of hazing in American higher education. *History of Hazing, 1*(1), 1-19.
- Tajfel, H. (2010). *Social identity and intergroup relations*: Cambridge University Press.

- Tepper, B. J., Henle, C. A., Lambert, L. S., Giacalone, R. A., & Duffy, M. K. (2008). Abusive supervision and subordinates' organization deviance. *Journal of applied psychology, 93*(4), 721.
- Whitton, S. M., & Fletcher, R. B. (2014). The group environment questionnaire: A multilevel confirmatory factor analysis. *Small Group Research, 45*(1), 68-88.
- Williams, J. (2004). Job satisfaction and organizational commitment, a Sloan Work and Family Encyclopedia entry. Retrieved May 10, 2017, from the Sloan Work and Family Research Network website.
- Wolf, E. J., Harrington, K. M., Clark, S. L., & Miller, M. W. (2013). Sample size requirements for structural equation models: An evaluation of power, bias, and solution propriety. *Educational and psychological measurement, 73*(6), 913-934.

ภาคผนวก ก

ผลการพิจารณาอนุมัติจริยธรรมการวิจัย จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน
กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AF 01-12

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

254 อาคารจามจุรี 1 ชั้น 2 ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์/โทรสาร: 0-2218-3202 E-mail: eccu@chula.ac.th

COA No. 192/2560

ใบรับรองโครงการวิจัย

โครงการวิจัยที่ 155.1/60 : อิทธิพลของรูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ต่อความกลมเกลียวในกลุ่มนักศึกษาและความผูกพันกับมหาวิทยาลัย : การวิเคราะห์อิทธิพลส่งผ่านการระบุตัวตนทางสังคม

ผู้วิจัยหลัก : นายพัชรวุฒิ สุภาคง

หน่วยงาน : คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้พิจารณา โดยใช้หลัก ของ The International Conference on Harmonization – Good Clinical Practice (ICH-GCP) อนุมัติให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวได้

ลงนาม...

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ปริดา ทัดตนประดิษฐ์)

ประธาน

ลงนาม...

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรี ชัยชนะวงศาโรจน์)

กรรมการและเลขานุการ

วันที่รับรอง : 6 ตุลาคม 2560

วันหมดอายุ : 5 ตุลาคม 2561

เอกสารที่คณะกรรมการรับรอง

- 1) โครงการวิจัย
 - 2) ข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย
 - 3) ผู้วิจัย เลขที่โครงการวิจัย..... 155.1/60
 - 4) แบบสอบถาม วันที่รับรอง..... - 6 ต.ค. 2560
- วันหมดอายุ..... - 5 ต.ค. 2561

เงื่อนไข

1. ข้าพเจ้ารับทราบว่าเป็นการคิดจริยธรรม หากดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยก่อนได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย
2. หากใบรับรองโครงการวิจัยหมดอายุ การดำเนินการวิจัยต้องยุติ เมื่อต้องการต่ออายุต้องขออนุมัติใหม่ล่วงหน้าไม่ต่ำกว่า 1 เดือน พร้อมส่งรายงานความก้าวหน้าการวิจัย
3. ต้องดำเนินการวิจัยตามที่ระบุไว้ในโครงการวิจัยอย่างเคร่งครัด
4. ใช้เอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ใบยินยอมของกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และเอกสารเชิญเข้าร่วมวิจัย (ถ้ามี) เฉพาะที่ประทับตราคณะกรรมการเท่านั้น
5. หากเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ร้ายแรงในสถานที่เก็บข้อมูลที่ขออนุมัติจากคณะกรรมการ ต้องรายงานคณะกรรมการภายใน 5 วันทำการ
6. หากมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการวิจัย ให้ส่งคณะกรรมการพิจารณารับรองก่อนดำเนินการ
7. โครงการวิจัยไม่เกิน 1 ปี ส่งแบบรายงานสิ้นสุดโครงการวิจัย (AF 03-12) และบทคัดย่อผลการวิจัยภายใน 30 วัน เมื่อโครงการวิจัยเสร็จสิ้น สำหรับโครงการวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ให้ส่งบทคัดย่อผลการวิจัย ภายใน 30 วัน เมื่อโครงการวิจัยเสร็จสิ้น

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแบบสำรวจลักษณะการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ภายในมหาวิทยาลัยไทย

คำชี้แจง

กรุณาระบุลักษณะการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่จากประสบการณ์ตรงที่ท่านเคยเข้าร่วม
ภายในคณะของท่านเองตามความเป็นจริง โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) ลักษณะกิจกรรมที่สร้างสรรค์
หมายถึง ลักษณะรูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ที่ก่อให้เกิด "ผลดี" มากกว่า
"ผลเสีย" และเป็นประโยชน์แก่รุ่นน้อง (ดังตาราง ข1)
- 2) ลักษณะกิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์
หมายถึง ลักษณะรูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ที่ก่อให้เกิด "ผลเสีย" มากกว่า
"ผลดี" และให้โทษแก่รุ่นน้อง (ดังตาราง ข2)

ตาราง ข1

ตัวอย่างแบบสำรวจลักษณะการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ภายในมหาวิทยาลัยไทย

(ลักษณะกิจกรรมที่สร้างสรรค์)

ลักษณะการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ (โปรดระบุคำตอบให้ได้มากที่สุด)

กิจกรรมรับน้องใหม่ที่ "สร้างสรรค์" ในคณะของท่าน มีการทำอะไรบ้าง ?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

ตาราง ข2

ตัวอย่างแบบสำรวจลักษณะการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ภายในมหาวิทยาลัยไทย
(ลักษณะกิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์)

ลักษณะการจัดกิจกรรมที่ “ไม่” สร้างสรรค์ (โปรดระบุคำตอบให้ได้มากที่สุด)

กิจกรรมรับน้องใหม่ที่ “ไม่สร้างสรรค์” ในคณะของท่าน มีการทำอะไรบ้าง ?

- 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
 - 5.
-

ภาคผนวก ค

ข้อมูลเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่าง และผลการสำรวจ
ลักษณะการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ (ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือวิจัย)

ตาราง ค1

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ในการเก็บข้อมูลขั้นตอนพัฒนาแบบสอบถาม (N = 130)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	51	39.23
หญิง	79	60.77
มหาวิทยาลัย		
1 สถาบันการบิณฑลเรือน	23	17.69
2 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	22	16.92
3 มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ABAC)	13	10.00
4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	10	7.69
5 มหาวิทยาลัยรามคำแหง	6	4.62
6 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง	6	4.62
7 มหาวิทยาลัยศิลปากร	5	3.85
8 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	4	3.08
9 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	3	2.31
10 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	3	2.31
11 มหาวิทยาลัยหอการค้า	3	2.31
12 มหาวิทยาลัยธนบุรี	3	2.31
13 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	3	2.31
14 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2	1.54
15 มหาวิทยาลัยนเรศวร	2	1.54
16 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	2	1.54
17 มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2	1.54
18 มหาวิทยาลัยศรีปทุม	2	1.54

19	มหาวิทยาลัยมหิดล	2	1.54
20	มหาวิทยาลัยสยาม	2	1.54
21	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์	1	0.77
22	วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก	1	0.77
23	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	1	0.77
24	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	1	0.77
25	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	1	0.77
26	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	1	0.77
27	มหาวิทยาลัยรังสิต	1	0.77
28	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	1	0.77
29	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์	1	0.77
30	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	1	0.77
31	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	1	0.77
32	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	1	0.77

คณะ

1	เทคโนโลยีการบิน	25	19.23
2	บริหารธุรกิจ	18	13.85
3	ศิลปศาสตร์	11	8.46
4	วิศวกรรมศาสตร์	10	7.69
5	นิติศาสตร์	10	7.69
6	วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	9	6.92
7	นิเทศศาสตร์	6	4.62
8	วิทยาศาสตร์	5	3.85
9	มนุษยศาสตร์	4	3.08
10	รัฐศาสตร์	4	3.08
11	อักษรศาสตร์	4	3.08
12	พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	4	3.08
13	ศิลปกรรมศาสตร์	4	3.08
14	แพทยศาสตร์	2	1.54
15	ครุศาสตร์	2	1.54
16	การจัดการและการท่องเที่ยว	2	1.54

17	อุตสาหกรรมการเกษตร	2	1.54
18	วิทยาลัยนานาชาติ	1	0.77
19	โบราณคดี	1	0.77
20	เทคโนโลยีสารสนเทศ	1	0.77
21	ศึกษาศาสตร์	1	0.77
22	IT	1	0.77
23	เภสัชศาสตร์	1	0.77
24	สาธารณสุข	1	0.77
25	คหกรรมศาสตร์	1	0.77
สถานภาพการศึกษา			
	ปี 1	8	6.15
	ปี 2	3	2.31
	ปี 3	18	13.85
	ปี 4	5	3.85
	จบการศึกษามาแล้วไม่เกิน 5 ปี	62	47.69
	จบการศึกษามาแล้ว 5 - 10 ปี	19	14.62
	จบการศึกษามาแล้วมากกว่า 10 ปี	15	11.54
จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น		130 คน	100 %

ตาราง ค2

ผลการสำรวจลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ ในการเก็บข้อมูลขั้นตอนพัฒนาแบบสอบถาม (N = 130)

รายการ	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ลักษณะกิจกรรมที่สร้างสรรค์		
1 กิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่าง นิสิต/นักศึกษา (เช่น การแนะนำให้รู้จัก รุ่นพี่, การมีสายรหัส หรือ การเล่นเกมร่วมกัน)	92	24.66
2 กิจกรรมที่สร้างความบันเทิงและความสนุกสนาน ให้แก่รุ่นน้อง (เช่น การสอนน้องร้องเพลงประจำ คณะ, การสอนน้องเต้น หรือ การสันทนากการ)	81	21.72

3	กิจกรรมกลุ่มที่สร้างความสามัคคีและความเป็นหนึ่งเดียวกันในหมู่ นิสิต/นักศึกษา (เช่น กิจกรรม walk rally, การช่วยกันออกแบบสแตนดาร์ดเชียร์กีฬา, การช่วยกันหาเงินเข้าคณะ หรือ การแต่งเพลงประจำรุ่นร่วมกัน)	77	20.64
4	กิจกรรมที่สร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งร่วมกับรุ่นพี่และเพื่อนร่วมคณะ (เช่น พิธีกล่าวต้อนรับน้องใหม่, การผูกข้อมือรับขวัญน้องใหม่ หรือพิธีบายศรีสู่ขวัญ)	48	12.87
5	กิจกรรมด้านจิตอาสาต่างๆ (เช่น การไปปลูกป่า, การไปทำความสะอาดวัด, การเก็บขยะริมชายหาด หรือ การไปทำบุญตามสถานสงเคราะห์ต่างๆ)	22	5.90
6	กิจกรรมสอนหนังสือรุ่นน้อง (เช่น รุ่นพี่ที่เรียนดีจัดติวหนังสือให้แก่รุ่นน้อง เพื่อทบทวนความรู้ในรายวิชาต่างๆ)	16	4.29
7	กิจกรรมแนะนำการใช้ชีวิตและการปรับตัว (เช่น รุ่นพี่จัดกิจกรรมแนะนำเรื่องการใช้ชีวิต, การปรับตัว, และข้อควรปฏิบัติ ในการเป็น นิสิต/นักศึกษา ระดับอุดมศึกษาให้แก่รุ่นน้อง)	11	2.95
8	กิจกรรมให้คำแนะนำน้องเกี่ยวกับหลักสูตร (เช่น รุ่นพี่จัดกิจกรรมให้คำแนะนำน้องใหม่เกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตรการศึกษา หรืออธิบายขั้นตอนการลงทะเบียนเรียน)	10	2.68
9	กิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมทางบวกในด้านการใช้ชีวิตและการทำงานในอนาคต (เช่น การปลูกฝังให้รุ่นน้องเป็นคนตรงต่อเวลา, การฝึกระเบียบวินัยในการใช้ชีวิต หรือ ปลูกฝังให้มีความรักและความภูมิใจในคณะและมหาวิทยาลัย)	6	1.61
10	กิจกรรมที่ปลูกฝังให้รุ่นน้องเคารพครูอาจารย์หรือผู้มีอาวุโสกว่าภายในมหาวิทยาลัย (เช่น กิจกรรมที่รุ่นพี่มีการอบรมรุ่นน้องให้รู้จักยกมือไหว้หรือทำความเคารพผู้ที่อาวุโสกว่าภายในมหาวิทยาลัย)	4	1.07

11	กิจกรรมที่ปลูกฝังให้รุ่นน้องเคารพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ประจำมหาวิทยาลัย (เช่น รุ่นพี่พาน้องใหม่ไป สักการองค์พระธาตุหรือพระบรมรูป อันเป็นสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์ที่พึงเคารพนับถือกันภายในมหาวิทยาลัย)	3	0.80
12	กิจกรรมที่ปลูกฝังทัศนคติทางบวกต่อวิชาชีพหรือ สายงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร (เช่น การจัด workshop โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญในแต่ละ สายงานมาเป็นผู้บรรยาย เพื่อปลูกฝังและสร้าง แรงบันดาลใจให้เห็นถึงความสำคัญของสายงานเมื่อ จบการศึกษาออกไป)	3	0.80
จำนวนคำตอบรวมทั้งสิ้น (สร้างสรรค์)		373 คำตอบ	100 %

ลักษณะกิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์

1	กิจกรรมที่รุ่นพี่ใช้วาจาและน้ำเสียงที่ดั่งและก้าวร้าว ในการตะคอกใส่รุ่นน้อง (เช่น การว่าก่น้อง, การสร้างความกดดันด้วยคำพูด หรือ การต่อว่าตำหนิรุ่นน้อง)	62	30.85
2	กิจกรรมที่มีการกลั่นแกล้งที่รุนแรง และอาจส่งผล ให้เกิดอันตรายทางร่างกายแก่รุ่นน้อง (เช่น การใช้เทียนรณรงค์, การจัดกิจกรรม ท่ามกลางแดดที่ร้อนจัด, การนอนบนน้ำแข็ง, การ โยนน้องลงบ่อน้ำ หรือ การเอาพริกทาตัว)	46	22.89
3	กิจกรรมที่ให้รุ่นน้องรับประทานหรือทำในสิ่งที่ไม่ถูก สุขอนามัย (เช่น การอมลูกอมหรือเคี้ยวหมากฝรั่ง เวียนกันทั้งรุ่น, การดื่มน้ำเกลือ, การให้รุ่นน้อง รับประทานสิ่งของอื่นๆ ที่ไม่ถูกสุขอนามัย หรือ การใส่เสื้อผ้าที่สกปรกและส่งกลิ่นเหม็นในขณะเข้า ร่วมกิจกรรม)	29	14.43
4	กิจกรรมที่มีการลงโทษด้วยวิธีการต่างๆ (เช่น การให้รุ่นน้องลุกนั่ง, กลิ้ง, วิดพื้น, หมอบ, หรือ การลงโทษด้วยการทำร้ายร่างกายรุ่นน้อง)	19	9.45

5	กิจกรรมที่เข้าข่ายอนาจาร (เช่น แก้วผ้าแข่งวัดขนาดอวัยวะเพศชาย, การให้รุ่นน้องจูบปากกัน, การถึงเนื้อถึงตัวน้องผู้หญิง หรือ การให้น้องผู้หญิงเต้นยั่วด้วยท่าทางที่ไม่เหมาะสม)	18	8.96
6	กิจกรรมที่มีการใช้เครื่องดื่มมึนเมา (เช่น รุ่นพี่ให้รุ่นน้องดื่มเครื่องดื่มมึนเมา เช่น เหล้าหรือเบียร์)	15	7.46
7	กิจกรรมต่างๆ ที่เล็ดตกจนเกินไป จนอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านชีวิตและทรัพย์สินให้แก่รุ่นน้องขณะเดินทางกลับที่พักยามวิกาลได้	6	2.99
8	กิจกรรมที่ทำให้ทำพฤติกรรมซ้ำๆ ในปริมาณที่มากเกินไป (เช่น การให้รุ่นน้องเต้นหรือร้องเพลงมากจนเกินไป จนสร้างความเหนื่อยล้าทางด้านร่างกายให้แก่รุ่นน้อง หรืออาจส่งผลเสียต่อสุขภาพของรุ่นน้องได้)	6	2.99
จำนวนคำตอบรวมทั้งสิ้น (ไม่สร้างสรรค์)		201 คำตอบ	100 %

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างแบบประเมินเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยวิธี IOC
(ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือวิจัย)

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ในแต่ละข้อโดยละเอียด และประเมินว่าข้อความและตัวอย่างกิจกรรมในแต่ละข้อมีความหมายที่ตรงกับกิจกรรมรับน้องใหม่ในแต่ละประเภทมากน้อยเพียงใด โดยในงานวิจัยนี้แบ่งประเภทกิจกรรมออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์ และกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์ และให้คำจำกัดความหมายของประเภทกิจกรรมทั้ง 2 ดังนี้

1. **กิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์** หมายถึง กิจกรรมรับน้องใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อทางบวก ก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างความสนุกสนานให้แก่ผู้เข้าร่วมโดยไม่มีการใช้ความรุนแรงใดๆ ในระหว่างการจัดกิจกรรม อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดี, ความสามัคคีปรองดอง, และความเป็นหนึ่งเดียวซึ่งกันระหว่างนักศึกษาทุกคน อาจเป็นกิจกรรมที่รุ่นพี่มีการอบรมรุ่นน้องด้วยถ้อยคำที่สุภาพ, อ่อนโยน, และมีเหตุผล ปลูกฝังให้รักคณะและมหาวิทยาลัย รวมถึงช่วยเหลือแนะนำรุ่นน้องด้วยการให้คำปรึกษาในด้านการเรียน, การปรับตัว, และการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ เป็นต้น
2. **กิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์** หมายถึง กิจกรรมรับน้องใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อทางลบ ประกอบไปด้วยการใช้ความรุนแรงทั้งทางร่างกายและทางวาจาเพื่อสร้างความเจ็บปวดทางร่างกายและจิตใจให้แก่รุ่นน้อง รวมถึงพฤติกรรมของรุ่นพี่ที่มีการดูถูกเหยียดหยามรุ่นน้องให้รู้สึกด้อยต่ำ, อับอาย, และเสื่อมเสียเกียรติ ในระหว่างการจัดกิจกรรม มีการกลั่นแกล้งและลงโทษรุ่นน้องด้วยวิธีการต่างๆ ที่ไม่เหมาะสมและเป็นอันตราย มีกิจกรรมที่ขัดต่อบรรทัดฐานของสังคม หรือมีการนำเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์เข้ามาใช้ในระหว่างการจัดกิจกรรม เป็นต้น

โปรดประเมินข้อความในแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องเชิงเนื้อหากับลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ดังที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่องระดับคะแนนที่ตรงกับความเห็นของตัวท่านมากที่สุดบนมาตรฐานประเมิน 3 ระดับ รายละเอียดการประเมินมีดังนี้

ให้คะแนน -1 หากท่านเห็นว่าข้อความลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ “ไม่สอดคล้อง” กับความหมายของประเภทกิจกรรม

ให้คะแนน 0 หากท่านไม่แน่ใจ

ให้คะแนน 1 หากท่านเห็นว่าข้อความลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่ “สอดคล้อง” กับความหมายของประเภทกิจกรรม

**ข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ มีความสอดคล้องกับ
คำจำกัดความกิจกรรมรับน้องใหม่แบบ “สร้างสรรค์” มากหรือน้อยเพียงใด**

ตาราง ง1

ตัวอย่างแบบประเมิน IOC (กิจกรรมที่สร้างสรรค์)

	ข้อความ	คะแนนการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
		(-1)	(0)	(1)	
1	กิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนิสิต/นักศึกษา (เช่น แนะนำให้รู้จักรุ่นพี่ หรือ การมีสายรหัส)	-1	0	1	
2	กิจกรรมที่สร้างความบันเทิงและความสนุกสนานให้แก่รุ่นน้อง (เช่น การสอนน้องร้องเพลงประจำคณะ, การสอนน้องเต้น หรือ การสนทนาการ)	-1	0	1	
	.				
	.				
	.				
12	กิจกรรมที่ปลูกฝังทัศนคติทางบวกต่อวิชาชีพหรือสายงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร (เช่น การจัด workshop โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสายงานมาเป็นผู้บรรยายเพื่อปลูกฝังและสร้างแรงบันดาลใจให้เห็นถึงความสำคัญของสายงานเมื่อจบการศึกษาออกไป)	-1	0	1	

**ข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ มีความสอดคล้องกับ
คำจำกัดความกิจกรรมรับน้องใหม่แบบ “ไม่สร้างสรรค์” มากหรือน้อยเพียงใด**

ตาราง ง2

ตัวอย่างแบบประเมิน IOC (กิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์)

	ข้อความ	คะแนนการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
		(-1)	(0)	(1)	
1	กิจกรรมที่รุ่นพี่ใช้วาจาและน้ำเสียงที่ดั่งและก้าวร้าวในการตะคอกใส่รุ่นน้อง (เช่น การว่าก่น้อง, การสร้างความกดดันด้วยคำพูด หรือ การต่อว่าตำหนิรุ่นน้อง)	-1	0	1	
2	กิจกรรมที่มีการกลั่นแกล้งที่รุนแรง และอาจส่งผลให้เกิดอันตรายทางร่างกายแก่รุ่นน้อง (เช่น การใช้เทียนรณรงค์, การจัดกิจกรรมท่ามกลางแดดที่ร้อนจัด, การนอนบนน้ำแข็ง, การโยนน้องลงบ่อน้ำ หรือ การเอาพริกทาตัว)	-1	0	1	
	.				
	.				
	.				
8	กิจกรรมที่ทำให้ทำพฤติกรรมซ้ำๆ ในปริมาณที่มากเกินไป (เช่น การให้รุ่นน้องเต้นมากเกินไป หรือ การให้รุ่นน้องร้องเพลงมากเกินไป)	-1	0	1	

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างแบบประเมินการแปลภาษาย้อนกลับเครื่องมือวิจัย

Please circle the response which most closely represents how you would rate the following pairs of items in terms of:

(A) Comparability of language (how comparable is the formal wording?)

(B) Similarity of interpretation (would the paired items be interpreted similarly, even if the wording is different?).

Please circle only one response for (A) and one for (B) for each pair of items.

ตาราง จ

ตัวอย่างแบบประเมินการแปลภาษาย้อนกลับเครื่องมือวิจัย

	Original Version	Back Translated Version		Not at all comparable		Moderately comparable			Extremely comparable	
				1	2	3	4	5	6	7
1	I am going to miss the members of my group when the semester ends	I will miss my friends and people in my faculty during university vacations	A	1	2	3	4	5	6	7
			B	1	2	3	4	5	6	7
2	Members of our group would rather go out as a group than go out on their own	People in my faculty prefer going as a group rather than independently	A	1	2	3	4	5	6	7
			B	1	2	3	4	5	6	7

หมายเหตุ : A หมายถึง การเปรียบเทียบด้านการใช้คำ (wordings)

B หมายถึง การเปรียบเทียบด้านความหมาย (interpretation)

ภาคผนวก ฉ

ข้อมูลเชิงพรรณนากลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ตาราง ฉ

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองเก็บข้อมูล ($N = 200$)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์เข้าร่วมรับน้องใหม่		
เคยเข้าร่วมกิจกรรม	200	100.0
เพศ		
ชาย	56	28.0
หญิง	144	72.0
อายุ		
18 ปี	17	8.5
19 ปี	43	21.5
20 ปี	40	20.0
21 ปี	67	33.5
22 ปี	22	11.0
23 ปี	9	4.5
24 ปี	2	1.0
$(M = 20.35$ ปี, $SD = 1.34)$		
มหาวิทยาลัย		
สถาบันการบินพลเรือน	56	28.0
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	47	23.5
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	35	17.5
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	23	11.5
มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต (RBAC)	23	11.5
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ABAC)	4	2.0
มหาวิทยาลัยศิลปากร	2	1.0
มหาวิทยาลัยบูรพา	2	1.0
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	2	1.0

อื่นๆ	6	3.0
คณะ		
เทคโนโลยีการบิน	50	25.0
สังคมศาสตร์	25	12.5
ศิลปศาสตร์	25	12.5
วิทยาศาสตร์การกีฬา	24	12.0
จิตวิทยา	16	8.0
วิศวกรรมศาสตร์	12	6.0
มนุษยศาสตร์	12	6.0
วิทยาศาสตร์	8	4.0
สหเวชศาสตร์	6	3.0
นวัตกรรมสื่อสารสังคม	5	2.5
นิเทศศาสตร์	3	1.5
บริหารธุรกิจ	3	1.5
เศรษฐศาสตร์	2	1.0
ประมง	2	1.0
อื่นๆ	7	3.5
ชั้นปีการศึกษา		
ปี 1	38	19.0
ปี 2	43	21.5
ปี 3	40	20.0
ปี 4	79	39.5
ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม		
1 – 5 ครั้ง	96	48.0
6 – 10 ครั้ง	29	14.5
มากกว่า 10 ครั้ง	75	37.5
จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น	200 คน	100 %

ภาคผนวก ข
ผลการตรวจสอบคุณภาพมาตรวัดการรับรู้
ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่

ตาราง ข1

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ
ทั้งหมด (ข้อกระทงกิจกรรมรับน้องใหม่แบบสร้างสรรค์)

ข้อที่	ทิศทาง	CITC (N = 200)	ข้อที่ผ่านการ วิเคราะห์
		12 ข้อ	
1	+	.60	ผ่าน
2	+	.57	ผ่าน
3	+	.65	ผ่าน
4	+	.68	ผ่าน
5	+	.60	ผ่าน
6	+	.62	ผ่าน
7	+	.65	ผ่าน
8	+	.66	ผ่าน
9	+	.63	ผ่าน
10	+	.62	ผ่าน
11	+	.68	ผ่าน
12	+	.66	ผ่าน
α			.91

หมายเหตุ. 12 ข้อ คือ ค่า CITC วิเคราะห์ 12 ข้อกระทง

ค่าวิกฤติของ $r(198, .05, \text{หนึ่งทาง}) \approx .284$

ตาราง ข2

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ
ทั้งหมด (ข้อกระทงกิจกรรมรับน้องใหม่แบบไม่สร้างสรรค์)

ข้อที่	ทิศทาง	CITC	ข้อที่ผ่านการ วิเคราะห์
		(N = 200) 8 ข้อ	
13	+	.62	ผ่าน
14	+	.72	ผ่าน
15	+	.73	ผ่าน
16	+	.69	ผ่าน
17	+	.65	ผ่าน
18	+	.59	ผ่าน
19	+	.74	ผ่าน
20	+	.47	ผ่าน
		α	.88

หมายเหตุ. 8 ข้อ คือ ค่า CITC วิเคราะห์ 8 ข้อกระทง

ค่าวิกฤติของ $r(198, .05, \text{หนึ่งทาง}) \approx .284$

ภาคผนวก ซ

ผลการตรวจสอบคุณภาพมาตรวัดการระบุตัวตนทางสังคม

ตาราง ซ

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมด (มาตรวัดการระบุตัวตนทางสังคม)

ข้อที่	ทิศทาง	CITC	ข้อที่ผ่านการ วิเคราะห์
		(N = 200) 6 ข้อ	
1	+	.57	ผ่าน
2	+	.64	ผ่าน
3	+	.59	ผ่าน
4	+	.62	ผ่าน
5	+	.66	ผ่าน
6	+	.47	ผ่าน
		α	.82

หมายเหตุ. 6 ข้อ คือ ค่า CITC วิเคราะห์ 6 ข้อกระทง

ค่าวิกฤติของ $r(198, .05, \text{หนึ่งทาง}) \approx .284$

ภาคผนวก ฅ

ผลการตรวจสอบคุณภาพมาตรวัดความกลมเกลียวในกลุ่ม

ตาราง ฅ1

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมด (มาตรวัดความกลมเกลียวในกลุ่ม)

ข้อที่	ทิศทาง	CITC	ข้อที่ผ่านการ วิเคราะห์
		(N = 200) 18 ข้อ	
1	+	.56	ผ่าน
2	+	.74	ผ่าน
3	+	.73	ผ่าน
4	+	.73	ผ่าน
5	+	.43	ผ่าน
6	+	.68	ผ่าน
7	+	.74	ผ่าน
8	+	.74	ผ่าน
9	+	.60	ผ่าน
10	+	.72	ผ่าน
11	+	.63	ผ่าน
12	+	.64	ผ่าน
13	+	.62	ผ่าน
14	+	.70	ผ่าน
15	+	.61	ผ่าน
16	+	.65	ผ่าน
17	+	.65	ผ่าน
18	+	.65	ผ่าน
		α	.94

หมายเหตุ. 18 ข้อ คือ ค่า CITC วิเคราะห์ 18 ข้อกระทง

ค่าวิกฤติของ $r(198, .05, \text{หนึ่งทาง}) \approx .284$

ตาราง ณ2

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมด (องค์ประกอบที่ 1 : ความกลมเกลียวกันทางสังคม : GI-S)

ข้อที่	ทิศทาง	CITC	ข้อที่ผ่านการ วิเคราะห์
		(N = 200) 4 ข้อ	
11	+	.54	ผ่าน
13	+	.59	ผ่าน
15	+	.62	ผ่าน
17	+	.63	ผ่าน
α			.79

หมายเหตุ. 4 ข้อ คือ ค่า CITC วิเคราะห์ 4 ข้อกระทง ในองค์ประกอบที่ 1
ค่าวิกฤติของ $r(198, .05, \text{หนึ่งทาง}) \approx .284$

ตาราง ณ3

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมด (องค์ประกอบที่ 2 : ความกลมเกลียวในงาน: GI-T)

ข้อที่	ทิศทาง	CITC	ข้อที่ผ่านการ วิเคราะห์
		(N = 200) 5 ข้อ	
10	+	.67	ผ่าน
12	+	.59	ผ่าน
14	+	.76	ผ่าน
16	+	.62	ผ่าน
18	+	.65	ผ่าน
α			.85

หมายเหตุ. 5 ข้อ คือ ค่า CITC วิเคราะห์ 5 ข้อกระทง ในองค์ประกอบที่ 2
ค่าวิกฤติของ $r(198, .05, \text{หนึ่งทาง}) \approx .284$

ตาราง ฅ4

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมด (องค์ประกอบที่ 3 : ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่อกลุ่มสังคม: ATG-S)

ข้อที่	ทิศทาง	CITC	ข้อที่ผ่านการ วิเคราะห์
		(N = 200) 5 ข้อ	
1	+	.56	ผ่าน
3	+	.66	ผ่าน
5	+	.46	ผ่าน
7	+	.69	ผ่าน
9	+	.58	ผ่าน
α			.80

หมายเหตุ. 5 ข้อ คือ ค่า CITC วิเคราะห์ 5 ข้อกระทง ในองค์ประกอบที่ 3
ค่าวิกฤติของ $r(198, .05, \text{หนึ่งทาง}) \approx .284$

ตาราง ฅ5

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมด (องค์ประกอบที่ 4 : ความดึงดูดส่วนบุคคลที่มีต่องานกลุ่ม: ATG-T)

ข้อที่	ทิศทาง	CITC	ข้อที่ผ่านการ วิเคราะห์
		(N = 200) 4 ข้อ	
2	+	.74	ผ่าน
4	+	.73	ผ่าน
6	+	.63	ผ่าน
8	+	.68	ผ่าน
α			.85

หมายเหตุ. 4 ข้อ คือ ค่า CITC วิเคราะห์ 4 ข้อกระทง ในองค์ประกอบที่ 4
ค่าวิกฤติของ $r(198, .05, \text{หนึ่งทาง}) \approx .284$

ภาคผนวก ญ

ผลการตรวจสอบคุณภาพมาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

ตาราง ญ1

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมด (มาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ ก่อนการตัดข้อกระทง)

ข้อที่	ทิศทาง	CITC	ข้อที่ผ่านการ วิเคราะห์
		(N = 200) 4 ข้อ	
1	+	.61	ผ่าน
2	+	.53	ผ่าน
3	+	.29	ผ่าน
4	+	.48	ผ่าน
α			.68

หมายเหตุ. 4 ข้อ คือ ค่า CITC วิเคราะห์ 4 ข้อกระทง
ค่าวิกฤติของ $r(198, .05, \text{หนึ่งทาง}) \approx .284$

ตาราง ญ2

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมด (มาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ ภายหลังการตัดข้อกระทง)

ข้อที่	ทิศทาง	CITC	ข้อที่ผ่านการ วิเคราะห์
		(N = 200) 3 ข้อ	
1	+	.57	ผ่าน
2	+	.62	ผ่าน
4	+	.52	ผ่าน
α			.74

หมายเหตุ. 3 ข้อ คือ ค่า CITC วิเคราะห์ 3 ข้อกระทง
ค่าวิกฤติของ $r(198, .05, \text{หนึ่งทาง}) \approx .284$

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบสอบถามงานวิจัย

คำชี้แจง

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะจิตวิทยา สาขาวิชาจิตวิทยา สังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดทำขึ้นเพื่อศึกษากิจกรรมรับน้องใหม่ของแต่ละคณะภายใน มหาวิทยาลัยไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ทั้งเพศชายและเพศหญิง ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจนี้จะถูกและนำไปวิเคราะห์ผลด้วยกระบวนการทาง สถิติในวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาต่อไป

ผู้วิจัยขอรบกวนเวลาท่านประมาณ 5 - 10 นาที ในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ ซึ่งประกอบ ไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 5 ส่วนย่อย จำนวนรวม 47 ข้อ ผู้ตอบแบบสอบถามไม่จำเป็นต้องกรอกชื่อ และนามสกุลในแบบสอบถามนี้ ข้อมูลที่ได้รับจะถูกเก็บเป็นความลับโดยผู้วิจัย และการรายงาน ผลการวิจัยจะดำเนินการประมวลผลข้อมูลออกมาเป็นภาพรวมโดยไม่มีกรนำเสนอคะแนนเป็น รายบุคคลแต่อย่างใด ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

พัชรวุฒิ สุภาค

นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาสังคม
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ส่วนที่ 1)

ข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ท่านเคยผ่านประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ในคณะของท่านหรือไม่ :

เคย ไม่เคย (หากไม่เคย ไม่ต้องตอบแบบสอบถามส่วนที่เหลือ)

1) เพศ : ชาย หญิง

2) อายุ : ปี

3) มหาวิทยาลัย :

4) คณะ :

5) จำนวนครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ (จากทั้งหมดโดยประมาณ) :

1 - 5 ครั้ง

6 - 10 ครั้ง

มากกว่า 10 ครั้ง

(ส่วนที่ 2)

มาตรวัดการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่

คำชี้แจง

ขอให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อโดยละเอียดและทำเครื่องหมาย X ลงในช่องทางขวามือ เพื่อประเมินว่ารับน้องใหม่ในขณะของท่าน ตรง หรือ ไม่ตรง กับข้อความดังกล่าว และขอความกรุณาทำให้ครบทุกข้อ โดยระดับคะแนนในแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

1 = ไม่ตรงเลย

2 = ไม่ตรง

3 = ค่อนข้างจะไม่ตรง

4 = ตรงบ้างไม่ตรงบ้าง

5 = ค่อนข้างจะตรง

6 = ตรง

7 = ตรงที่สุด

ตาราง ฎ1

ตัวอย่างมาตรวัดการรับรู้ลักษณะกิจกรรมรับน้องใหม่

กิจกรรมรับน้องใหม่ที่คุณเคยเข้าร่วมในคณะของคุณ
ตรงกับข้อความต่อไปนี้มากหรือน้อยเพียงใด ?

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	กิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ อันดีระหว่าง นิสิต/นักศึกษา (เช่น การแนะนำให้รู้จักรุ่นพี่, การมีสาย รหัส หรือ การเล่นกีฬาร่วมกัน)	1	2	3	4	5	6	7

2	กิจกรรมที่สร้างความบันเทิงและความสนุกสนานให้แก่รุ่มน้อง (เช่น การสอนน้องร้องเพลงประจำคณะ, การสอนน้องเต้น หรือ สันทนาการ)	1	2	3	4	5	6	7
	.							
20	กิจกรรมที่ทำให้ทำพฤติกรรมซ้ำๆ ในปริมาณที่มากจนเกินไป (เช่น การให้รุ่มน้องเต้นหรือร้องเพลงมากจนเกินไป จนสร้างความเหนื่อยล้าทางด้านร่างกายให้แก่รุ่มน้อง หรืออาจส่งผลเสียต่อสุขภาพของรุ่มน้องได้)	1	2	3	4	5	6	7

(ส่วนที่ 3)

มาตรวัดการระบุตัวตนทางสังคม

คำชี้แจง

ขอให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อโดยละเอียดและทำเครื่องหมาย X ลงในช่องทางขวามือ เพื่อประเมินว่าท่าน เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย กับข้อความดังกล่าว และขอความกรุณาทำให้ครบทุกข้อ โดยระดับคะแนนในแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2 = ไม่เห็นด้วย

3 = ค่อนข้างไม่เห็นด้วย

4 = เห็นด้วยไม่เห็นด้วยพอกัน

5 = ค่อนข้างเห็นด้วย

6 = เห็นด้วย

7 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตาราง ฎ2

ตัวอย่างมาตรวัดการระบุตัวตนทางสังคม

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	เมื่อมีใครมาวิพากษ์วิจารณ์คณะของ ฉัน ฉันรู้สึกเหมือนว่ามันเป็นคำ ตำหนิ/ดูหมิ่น ของตัวฉันเองด้วย	1	2	3	4	5	6	7
2	ฉันใส่ใจอย่างมากว่าบุคคลอื่นคิดเห็น อย่างไรเกี่ยวกับคณะของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
	.							
	.							
	.							
6	หากข่าวสารตามสื่อต่างๆ มีการ วิพากษ์วิจารณ์คณะของฉัน ฉันจะรู้สึก อับอายขายหน้าไปด้วย	1	2	3	4	5	6	7

(ส่วนที่ 4)

มาตรวัดความกลมเกลียวในกลุ่ม

คำชี้แจง

ขอให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อโดยละเอียดและทำเครื่องหมาย X ลงในช่องทางขวามือ เพื่อ
ประเมินว่าท่าน เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย กับข้อความดังกล่าว และขอความกรุณาทำให้ครบทุกข้อ
โดยระดับคะแนนในแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2 = ไม่เห็นด้วย

3 = ค่อนข้างไม่เห็นด้วย

4 = เห็นด้วยไม่เห็นด้วยพอกัน

5 = ค่อนข้างเห็นด้วย

6 = เห็นด้วย

7 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตาราง ฎ3

ตัวอย่างมาตรวัดความกลมเกลียวในกลุ่ม

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	ฉันชอบการได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อน นิสิต/นักศึกษา ในคณะของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
2	ฉันมีความสุขกับกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ทำร่วมกับเพื่อน นิสิต/นักศึกษา ในคณะของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
	.							
	.							
	.							
18	กลุ่ม นิสิต/นักศึกษา ในคณะของฉันสื่อสารกันได้อย่างอิสระเกี่ยวกับหน้าที่ที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบต่อการทำกิจกรรมต่างๆ ภายในคณะ	1	2	3	4	5	6	7

(ส่วนที่ 5)

มาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

คำชี้แจง

ขอให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อโดยละเอียดและทำเครื่องหมาย X ลงในช่องทางขวามือ เพื่อประเมินว่าท่าน เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย กับข้อความดังกล่าว และขอความกรุณาทำให้ครบทุกข้อ โดยระดับคะแนนในแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2 = ไม่เห็นด้วย

3 = ค่อนข้างไม่เห็นด้วย

4 = เห็นด้วยไม่เห็นด้วยพอกัน

5 = ค่อนข้างเห็นด้วย

6 = เห็นด้วย

7 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตาราง ฎ4

ตัวอย่างมาตรวัดความผูกพันด้านจิตใจต่อคณะ

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น						
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	ฉันจะรู้สึกยินดีที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับคณะ ของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
2	ฉันรู้สึกว่าเป็นปัญหาของคณะฉัน คือปัญหาของ ฉันอย่างแท้จริง	1	2	3	4	5	6	7
3	สำหรับฉัน คณะของฉันมีความหมายโดย ส่วนตัวอย่างมาก	1	2	3	4	5	6	7

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายพัชรวุฒิ สุภาคอง เกิดเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 เป็นคนจังหวัด กรุงเทพมหานครแต่กำเนิด สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการจราจรทาง อากาศ (Air Traffic Management) จากสถาบันการพลเรือน ในปีการศึกษา 2556 และสาขาวิชา ภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปีการศึกษา 2555 และได้เข้า ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 เป็นต้นมา

สำหรับผู้สนใจสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือแบบสอบถาม สามารถติดต่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์โดยตรงได้ที่ e-mail : patcharawut_p2002@hotmail.com

